

ಸೂರದಾಸ ಕಂಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮ



ಸೂರದಾಸ ಕಂಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

Maharajanna Vayana
1340/1 4th Cross

K. H. Puram

Hysore-570004
Fob - ಮೂಲ 9805129701

ಸೂರದಾಸರ ಪದಗಳು

ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಪಾದ

ಎಂ. ಎಸ್. ಸರೋಜಮ್ಮ,

ಎಂ.ಎ., ಹಿಂದಿ ವಿದ್ವಾನ್ : ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ;

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಪ್ರಸಾದ ಪುಸ್ತಕ ಮಂದಿರ

1405, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು-570 004

Suradasa Kanda Balakrishna—Edited and Translated by
Smt. M. N. Sarojamma, M.A., Hindi Vidvan; Sahitya Rathna;
Published by Prasad Pustak Mandir, 1405, Krishnamurthypuram
Mysore-570 004, Price 20-00, First edition 1985.

© ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ

"This book is published with the Financial Assistance
of Tirumala Tirupati Devasthanams under their
Scheme-aid to publish Religious Books."

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮ
ನಂ. 108, ಎರಡನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರು-570 014

ಬೆಲೆ : 20-00

ಮುದ್ರಕರು : ಉಷಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು



ಪೂಜ್ಯಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅ.ತಿ. ಶ್ರೀ. ರವರಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ

ಚೆನ್ನಡಿ

ಅ

ಭಕ್ತಶರಣಮಠ ಸೂರದಾಸರು (ಕ್ರಿ.ಶ. 1478-1583) ಹಿಂದೀ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತ ಕವಿಗಳು. ಅವರು ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಶ್ರೀ || ೧೦೮ || ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರು. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯ ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನೇ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆ. ಆಚಾರ್ಯರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ (ಹಂಪ್ಪು ಕುರುಡ ರಾದರೂ) ಸೂರದಾಸರು ಪ್ರತಿವಿತ್ಯ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಜನೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲರೀಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟ ಸಾವಿರಾರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು —ವಚನ ವಚ್ಚ ಮುಂತೆ ನಲಿದಾಡಿ ಕುಣಿಯುವುದರನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಸುಮಾರು 300 (ಮೂವತ್ತಾರು) ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಎಂ. ಎ. ಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಸರೋಜಮ್ಮ, ಎಂ.ಎ., ಹಿಂದೀ ವಿಡ್ವಾನ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ಅವರು ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಧಾಟಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳವೇ ಸ್ತುತ್ಯದಾದ ಸಂಗತಿ. ಇಂಥದೇ ಕನ್ನಡ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ (ಕನ್ನಡ ಸೂರದಾಸ) ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ನರ್ತಕಾಲಯ, ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

“ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾ ವರ್ಣಾಮಯ್ಯ”, ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ತತ್ವರತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಣೀತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲರೀಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳೆನಿಸುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಗಡಿಸಿರುವುದು ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಈ ವಿಧಾನವು ಬಹಳ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ :-

1. ಕೂಗಿಪಳು ಹರಿಯು

ಜಾಣಿ ಹರಿಯು ಕೊಟ್ಟಲರಿ ತೂಗುತಿಹಳು ।

ತೂಗುತಿ ಮುದ್ದಾಡುತೆ, ಆನಂದದಿ, ಹಾಡುತರಿಹಳು ।

ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದನಿಡೆ ಬಾ ನಿನ್ನೆ, ನೀ ಬಂದು ಏಕೆ ಮಲಗಿದೆ ?

ಸೂರದಾಸ

ಜಹೋದ ಹರಿವಾಲನೆ ಝರಾವ್ವೆ ।

ಹಲರಾವ್ವೆ, ಮಲರಾಯಿ ಮಲಾವ್ವೆ, ಮೋಯಿ ಸೋಯಿ ಕಥಾಗಾವ್ವೆ ।

ಮೇರೆ ರಾಲಕೊ ಆನಿ ನಂದರಿಯಾ ಕಾಪೇನ ಆನಿ ಸುರಾವ್ವೆ ।

2. ಅಂಬೆಗಾಲಂದ

ಚಲುವಿನ ಕೈಯಲಿ ನವನೀತವು ।

ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುವ, ಧೂಳಿನ ಮೈಯ್ಯು, ಮೊಸರು ಬಳಿದ ಬಾಯಿಯೊ ॥

ಸೂರದಾಸ

ಸೋಭಿತ ಕರ ನವನೀತಲಿಯೇ ।

ಘುಟುರನ ಚಲತ, ರೇನುತನು ಮಂಡಿತ, ಮುಖದಧಿ ಲೇಪಕಿಯೇ ॥

3. ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಗೋಪಾಲ

ಕಲಿಸುತಿಹಳು ನಡಿಗೆಯ ಜನನಿ ಯಶೋದೆ ।

ತತ್ತರಿಸುತಿಹ, ಕೈಯ ಹಿಡಿದು ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಿಡಿಸುತಿಹಳು ಧರಣಿಯಲಿ ॥

ಸೂರದಾಸ

ಸಿಖಿವತ್ ಚಲನ ಜಶೋದಾ ಮೈಯಾ ।

ಅರಬರಾಯಿ ಕರವಾನಿ ಗಹಾವತ್, ಡಗಮಗಾಯಿ ಧರನಿ ಧರ್ಮವೈಯಾ ॥

4. ಬೆಳೆವುದು ನಿನ್ನ ಜುಟ್ಟು

ಅಮ್ಮಾ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂದು ಎನ್ನ ಜುಟ್ಟು ?

ಎಷ್ಟು ದಿನ ನಾ ಹಾಲ ಕುಡಿದರೂ, ಪುಟ್ಟದಿದೆ ಇನ್ನೂ, ಏಕೆ ಈ ಜುಟ್ಟು ?

ಸೂರದಾಸ

ಮೈಯಾ ಕಬಹಿಂ ಬಡೈಗಿ ಚೋಟಿ ?

ಕಿಶಿ ಬಾರ್ ಮೋಹಿಂ ದೂಧ ಪಿಯತ ಭಯೀ ಯಹ್ ಅಜಹೂಂ ಹೈ
ಭೋಟಿ ॥

5. ಬೆಣ್ಣೆಯ ಚೋರ

ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದವ ನಾನಲ್ಲವ್ವು ।

ಗೆಲೆಯರು ಗೇಲಿಗೆ ಬಳಿದರು ಎನ್ನ ಮೋರೆಗೆ ।

ಸೂರದಾಸ

ಮೈಯಾ ಮೈ ನಹಿ ಮಾಖಿನ ಖಾಯೊ ।

ಖ್ಯಾಲ್ ಪರೇಯೇ । ಸಖಾ ಸಬ್ ಮಿಲಿ ಮೇರೆ ಮಾಖಿ ಲಪಟಾಯೊ ॥

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನಡೆದು ಆಡಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ಮಾತು ಹೃದಯವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸೂರದಾಸರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲರೀತಿಯ ಇವಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಶಬ್ದ-ಚಿತ್ರಗಳು ಕಣ್ಣಿನಿಂದಿಗೆ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬೃಂದಾವನದಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಗೋಕುಲರು ಅವನ ವಿರಹ ವ್ಯಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ ಬತ್ತಿ ಹೋದರು. ಬಾಲರೀತಿಯ ಮೂಲಕ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನೂ, 'ವಿರಹ ವರ್ಣನೆ'ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸರ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಅಪರೂಪವಾದುದು. ಉದಾ :- (1) ಯಮುನಾ ತೀರದ ವೃಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅನೇಕ ಮೇಳೆ ಕೊಳಲನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ಅನಂದವನ್ನು ಗೋಕುಲದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನೂ ಅನಂದಲಹರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ್ದನು. ಅಂಥ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಈ ವೃಕ್ಷಗಳು (ಮಥುರವದ್ದಲ್ಲಿ) ತಲೆಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಒಣ್ಣು ಬಣ್ಣದ ಹೂ ಮುಡಿದು ಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲಾ ! ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ ? ನೋಡಿ —

ಎಲೆ ಮಥುರವನ ಇರುವೆ ಸಗುಣಗುಣ ನೀನೇಕೆ ?

ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮನ ವಿರಹ ದಿಯೋಗದಿ ದಹಿತದೆ ಏಕೆ ನಿಂತಿರುವೆ ?

2. ಸಮ್ಪ್ರದಾಯಗಳು ಈ ಯೋಗ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬೃಂದಾವನದಿಂದ ಮಥುರಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಅಗಲಿಕೆಯ ದೂವಸದಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಬೃಹದಗಲಿಯರನ್ನು ಪ್ಲಾಸೆಯೋಗದ ಅಂಶದೊಡನೆ ಮೂಲಕ ಸಮಾಹಿತ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿ ವರ್ಣನೆಗಳು ಉದ್ಭವವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿರಾದ ಗೋಕುಲರಿಗೆ ಪ್ಲಾಸೆಯೋಗ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಒಗ್ಗಿತು ? ಅವರು ಆ ಅಂಶದೊಡನೆ ಪ್ಲಾಸೆ ಕೇಳಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು—

ಎಲೆ ಉದ್ಯಮ, ಮನವಿಲ್ಲ ಹಲವಾರು !

ಮನವೊಂದಿದ್ದುದು, ಸೇರಿತು ಶ್ಯಾಮನ

ಆರಾಧಿವರಾರೀತ್ಯರನ ?

ಉದ್ಯೋ ಮನ ನಾಹೀ ದನ-ದೀನ !

ಎಕತುತೋ ಸೋಗಯೋ ಶ್ಯಾಮ ಸಂಗ, ಕೋ ಆರಾಧೇ ಈನ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಶಾವ್ಯ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಜಯನಗರದ ಶ್ರೀರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೆ "ಕೃಷ್ಣಾಂಜಲಿ ಸಂಘ"ದ ಮೂಲಕ ಹಾಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ

ತಲೆ ದೂಗಿದರು, ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು, ಮೈಮರೆತರು. ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಭಕ್ತರೂ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯನುರಾಗಿಗಳೂ ಸರೋಜಮ್ಮನವರ “ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ” ಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ. ಈ ಅನುವಾದದ ಎರಡನೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತೆ ಅನುವಾಗುವರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ

—ಇತಿ ಶುಭಂ—

ನಾ. ನಾಗಪ್ಪ

ಸಾಕೇತ, 8/10, ಬುಲ್ ಟೆಂಪಲ್ ರಸ್ತೆ
ಶಂಕರವುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

ವಿಶ್ವಾಂತ ಹಿಂದಿ ಪ್ರೆಸ್
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಮೆಚ್ಚುನುಡಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮ ಎಂ.ಎ. ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ " ಸೂರದಾಸ ಕಂಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ " ಎಂಬ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸೂರದಾಸರು ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾವ ಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಪದಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ. ಪೈತ್ಯವ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಸಂತರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರ ಬಾಲ್ಯವೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಅಪ್ಪಾಯಮಾನವಾದ ಸಂಗತಿ. ತಮಿಳಿನ ಅಳ್ವಾರರು, ಕನ್ನಡದ ಹರಿದಾಸರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂತರು, ಉತ್ತರಭಾರತದ ಭಕ್ತ ವ್ಯಂಧದವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಅತಿಶಯವಾದುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದ ದಶಮ ಸ್ಕಂಧದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವಂತೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ವಿರೂಪಿಣಿ ಪುತ್ಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವನ ಆಟ, ಓಟ, ಚೀಪ್ಪ, ಚಾತುರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅವನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿಯೇ ಗೋಪಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರವಾದ ದರ್ಶನ ಹೃದಯವಕ್ಕೆ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂತ ಕವಿಗಳೂ ಸಹ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಆಕರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬದುಕಿನ ಈ ಎರಡು ಮುಖಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹೃದಯಾನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸರು ಈ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಸದ್ವಿಧವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವರನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಡುಗಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅವರ ಬಾಲಗೋಪಾಲ ಸಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹೀರ ಹತ್ತಿರದವನು. ಎಲೆಯ ಮಗುವಿನ ಲೀಲನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಸೂರದಾಸರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹೃದಯಾನುಭವದಿಂದ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದ ಅಮೃತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಈ ಅನುವಾದದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿದೊಡನೆಯೇ ಸೂರದಾಸರ ಈ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ವಿಶ್ವ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವೂ ಅದುದು ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪುಟ್ಟದಂದಿನಿಂದಲೇ ಕಾರಣ ಹಿಡುವಿನಂತೆ ಮೋರಬರುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲುಮೋಳಕ್ಕೆ ಅವನು ಕೇವಲ ಮಗುವಿನಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅವನ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇ ಅವರೆ, ಅವನಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತವಾಗಿರುವ ಅಲೆಗಳ ಗುಣಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಿಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಭಕ್ತರಾದ ಸೂರದಾಸರು ಮೋಡುವವರಿಗೆ ಕುರುಹನ್ನೊದರಿಸಿ. ಅವರ ಈ ರಚನೆಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಅವರ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ಗಾಢವಾಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು " ಗೋಕುಲದ ಹಿತ್ತಿರಡೊಗಾಯೀ ಜಮಿಸಿದ ಅನಂದಕುಂದ " ಎಂಬ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತದೆ. (" ಕೂಡು ಕುಡಿರಾ ಹ್ಯಾನಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಸು ಕುಡಿರಾ, ಸುಸಿದಸಾಯದ ತೆರಿಕೋಟೆ ತೇಜವ ಸೂಸುವ ಸುಖಮಯ ಹ್ಯಾನದ ಕೂಸು " ಎಂಬ ಪುರಂದರದಾಸರ

ಕೀರ್ತನೆಯೊಂದರ ಪಲ್ಲವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಲಗೋಪಾಲನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು.) ನಂದಗೋಕುಲಾದ್ಯಂತವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತವಾದ ಆನಂದ ಆವರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲ ಆ ಹಸುಗೂಸಿನ ಜನ್ಮ ಒಂದು ಹೆಬ್ಬವೆನ್ನಿಸಿತು. ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡರಾದರೂ ಬಗೆಗುರುಡರಲ್ಲದ ಸೂರದಾಸರಿಗಾದರೋ “ಹರಿ ಅವತರಿಸಿದ ಗೋಕುಲದಿ, ಅಮರ ಉದ್ಧಾರಕ, ಅಸುರ ಸಂಹಾರಕ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ತ್ರಿಭುವನ ಸ್ವಾಮಿ” ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆ ಅಂಕುರಿಸಿ, ಅದು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ಧಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವುದು. ಯಶೋದೆಗೆ ತನ್ನ ಕಂದನ ಅಂದ ಚಂದಗಳು ಮತ್ತು ಆ ನೋಟಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಕೃತವೆನಿಸಿದರೆ, ಸೂರದಾಸರಿಗೆ “ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಯಶೋದೆ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ, ನಿಗಮ ಸತ್ಯವಾದುದು ಈ ಪರಿ, ಪ್ರಭುವ ಎತ್ತಿದಳು ಮಡಿಲಿ ಹರಿಯ” ಎಂದು ಆಕೆಯ ಸುಕೃತಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುವರು. (“ಜಗದ್ಗೋದ್ಧಾರನ ಆಡಿದಳೆಶೋದೆ, ಜಗದ್ಗೋದ್ಧಾರನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ”, “ಗೋಪಿಯ ಭಾಗ್ಯವಿದು ಶ್ರೀಪತಿ ಪಿತುರೂಪಿನಿರುವುದು” ಎಂಬ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಾತುಗಳ ತಿರುಳಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲವೆ?) ತನ್ನ ಕಂದ ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದನ್ನು ಕಂಡು ಯಶೋದೆ ಪುಳಕಿತಳಾಗಿ, ಗಂಡನನ್ನು ಕರೆದು ತೋರಿಸುವಳು. “ತೊದಲುವ ಕೂಸಿನ ಬಾಯಲಿ ಕಂಡನು ದಂತವ, ಕಮಲದಲಿ ಮಿಂಚಿನೊಲು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಭಕ್ತಕವಿ ಸೂರದಾಸರು.

ಚಿಣ್ಣ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನು “ಆಮ್ಮ ಆಮ್ಮ” ಎಂದು ಯಶೋದೆಯನ್ನೂ “ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ” ಎಂದು ನಂದನನ್ನೂ “ಅಣ್ಣ” ಎಂದು ಬಲರಾಮನನ್ನೂ ಕರೆಯುವುದೇ ತಡ ಆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಆನಂದ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ. ತೊಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡ ಕೃಷ್ಣನು ಎಷ್ಟುಹೊತ್ತಾದರೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಯಶೋದೆ “ಎನ್ನ ಮುದ್ದುಕಂದನೆಡೆ ಬಾ ನಿದ್ರೆ, ನೀ ಬಂದು ಏಕೆ ಮಲಗಿಸೆ, ನೀ ಬೇಗ ಏಕೆ ಬರಲೊಲ್ಲೆ? ನಿನ್ನ ಕಂದ ಕರೆಯುತಿಹನು” ಎಂದು ನಿದ್ರಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿವೇದನೆಯಂತೂ ನಿತ್ಯನೂತನವಾದುದು.

ಮಗುವಿನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುವುದು ಒಂದು ಹಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದು ; ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣವಾದ್ಯಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಸೂರದಾಸರ ಹೃದಯವನ್ನು ಆಪಹರಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿ ಪುಳಕಿತರಾಗುವರು. “ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ ಬರುತಿಹನು ಮಣ ಮಯ ಕನಕ ನಂದನಂಗಳದಿ ಹಿಡಿಯಲು ಬಿಂಬವ ಧಾವಿಸುವನು.” ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕಂಬದಲ್ಲಿಯೋ, ಹೊಳೆಯುವ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿಯೋ, ಫಳಫಳಿಸುವ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೋ ಕಂಡಾಗ ಆಗುವ ಆನಂದ ಅಪ್ರಿಷ್ಟಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣನ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸರು ಈ ರಮ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. (“ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ ಬಂದ ಗೋವಿಂದ, ಅಂಬುಜನಾಭ ದಯದಿಂದ ಎನ್ನ ಮನೆಗೆ” ಎಂದು ಹಿಗ್ಗುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ವಾಣಿಯೂ ಇಷ್ಟೇ ಮಧುರವಾಗಿದೆ.) ಸೂರದಾಸರ

ಏನ ಮಾಡಲಿ ? ಈ ಕೋಪಕ್ಕೆ, ನಾನಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಕೇಳುವ, ಅಮ್ಮ ಯಾರು ? ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಯಾರೆಂದು ?
ಜಿಳಿಯಲು ಯಶೋದೆ, ನಂದನವ ಬಿಳಿಯ, ನೀ ಎಂತು ಕರಿಯನಾದೆ ?
ಹಾಕಿ ಚುಟಕಿ ಕುಣಿಸುವರು ಗೊಲ್ಲ ಬಾಲರು, ನಕ್ಕು ಎಲ್ಲರೂ ನಗಿಸುವರು
ನೀ ಎನ್ನನೇ ಹೊಡೆವುದ ಕಲಿತೆ, ಅಣ್ಣನ ಮೇಲೆ ಮುಳಿಯೆಯೆಂದೂ
ಹಿಗ್ಗಿದಳು ಮೋಹನನ ಕೋಪದ ಈ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಯಶೋದೆ
ಕೇಳೋ ರಂಗ, ಬಲಭದ್ರ ತುಂಟನವ, ಹುಟ್ಟುತಲೆ ಧೂರ್ತನು ಹೌದು
' ಸೂರ ' ಶ್ಯಾಮ, ಗೋ ಆಣೆಗೂ, ನೀನೆನ್ನ ಕಂದ, ನಾ ನಿನ್ನ ಮಾತೆ

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಒಳಗೊಂಡ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯೊಂದು ಹೀಗಿದೆ.

ಆಡ ಹೋದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅಡಿಕೊಂಬುವರು ನೋಡಮ್ಮ || ಪ ||
ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಎನ್ನ ಮುಖವ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ಮಿಟುವರಮ್ಮ || ಅ. ಪ. ||
ದೇವಕಿ ಹೆತ್ತಳಂತೆ, ಮಸುದೇವನೆಂಬುವ ಪಿತನಂ
ಕಾವಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನಂತೆ, ಮಾವಗಂಜಲ್ಲಿ ತಂದರಂತೆ

* * *

ನೀನೆನ್ನ ಪಡೆದಿಲ್ಲವಂತೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಮಗನಲ್ಲವಂತೆ
ಧೇನು ಕಾಯುವರಲ್ಲವೆಂದು ಸಾನುರಾಗದಿ ಸಲಹಿದೆಯಂತೆ

ಅಣ್ಣನೇ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಇತರರು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹಂಗಿಸು
ವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನರಾದರೂ ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ
ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂತಕವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಭಾವನೆ ಸ್ಫುರಿಸಿರುವುದು
ಸೋಜಿಗವಾದುದೇ ಸರಿ !

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹಲವಾರು ಬಾಲಲೀಲೆಗಳು ಈ ಮೊದಲೇ
ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಆತನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿದ ಒಣ್ಣೊಬ್ಬ ದುಷ್ಕರ
ಸಂದರ್ಭವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆತನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಹಾವಳಿಯ ಚಿತ್ರಣ
ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ, ಮುರಲೀನಾದಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಿತವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ
ಗಳೂ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಆತನ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ
ವರ್ಣನೆಯಿದ್ದರೂ, ಆತನ ಮುಗ್ಧ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು
ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ಹಣ್ಣನ್ನು ಮೂರಲು ಬಂದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ
ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ಪಡೆದ ಭಟನೆಯೊಂದು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. (ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗ
ವತ, ಸ್ಕಂಧ ೫, ಅಧ್ಯಾಯ 11, ಶ್ಲೋಕ 10-11). ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಬಾಲಲೀಲೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಮುಗ್ಧಸ್ವಭಾವದ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸ
ಬಹುದಾದಷ್ಟು ಎಡೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂತಕವಿಗಳು, ತಮ್ಮ
ಅನುಭವದಿಂದಲೋ ಕಲ್ಪನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೋ ಅತ್ಯಂತ ಆಹ್ಲಾಸ್ಯಮಾನವಾಗಿ

ನಿವಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂತಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸರ ಸ್ಥಾನ ಮಿಗಿಲಾದುದು*. ಇತರ ವೈಷ್ಣವ ಸಂತರ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನೂ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತ ಅನುವಾದಕರು ಸೂರದಾಸರು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಸರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲವನ್ನು ಓದಲಾರದವರಿಗೆ ಈ ಅನುವಾದವು ತುಂಬ ನೆರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸೂರದಾಸರ ಪದಗಳ ಲಯವೈವಿಧ್ಯ, ನಾದ ಮೂರ್ಧನಗಳೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದ್ದರೆ ಈಗ ದೊರೆಯಲಿರುವ ಅನಂದವು ಇನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದಿತವಾಗುವ ಅನುವಾದಕರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ, ಸಂತ ವಾದ ಶ್ರಮಗಳು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುವು. ಸೂರದಾಸರ ಒಳಗಣ್ಣಿನೆದುರು ಸುಳಿದ ಬಾಲಗೋಪಾಲನ ಲೀಲಾವಿಲಾಸವನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಣಿಯಲು ಈ ರಸವತ್ತಾದ ರಚನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿಯಂತವಾಗಿವೆ.

ಸೂರದಾಸರು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ರಾಧಾ-ಕೃಷ್ಣರ ದಿವ್ಯ ಅನುರಾಗದ ರಚನೆಗಳೂ ಬೇಗನೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಗೆ ಎಟುಕುವಂತಾಗಲೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು
1985

— ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್
ನಿವೃತ್ತ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ

* The originality of Surdas lies in such poems as those describing Krishna's Samskaras (ceremonies) celebration of his birth, the ceremony of his first feeding and the ceremony of piercing his ears and other activities of Krishna, such as his sleeping, kneeling, playing, grazing cows and steeling butter.

Surdas and His Krishna Bhakti—by, S. M. Pandey and Normanzide. From—*Krishna: Myths, Rites and Attitudes*. Ed. by. Milton Singer, 2nd Edn. 1971, P. 178.

ಪಂಚಾದುಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ

ಡಾ. ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ

ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ., ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ., ಡಿ.ಲಿಟ್., ಡಿ.ಲಿಟ್. (ಗೌ.)

ಎಫ್.ಆರ್.ಎ.ಎಸ್. (ಲಂಡನ್), ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. (ಪ್ಯಾರಿಸ್)

ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಎಂ. (ಕೆನಡಾ), ಎಫ್.ಎ.ಎಸ್. (ಇಂ), ಎಫ್.ಎ.ಎಂ.ಆರ್. (ಇಂ)

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಶೋಧನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ-ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತ್ರಯಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, 9ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರು-570 014

ದಿನಾಂಕ: 28-3-1985

ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ

ಸೋದರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಸಂತ ಸೂರದಾಸರ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಘಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಗೇಯ ಕೃತಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದವು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮೂಲದ ಭಾವವನ್ನೂ, ರಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ, ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಭಾಷಾಂತರವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗೇಯರೂಪದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೂ, ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಗೇಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಶಯ್ಯೆ, ಬಂಧ, ವಿಂಗಡನೆ, ಪಬ್ಲಿಡೈಫ್ ಸೌಕರ್ಯ, ವಸ್ತುವಿನ ಉಚಿತವಾದ ಶೈಲಿ, ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶಗಳು ಭಾಷಾಂತರ-ರೂಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು. ಸೂರದಾಸರ ರಚನೆಗಳು ಮೂಲತಃ ಗಾನಕ್ಕೆಂದೇ ಉದ್ದೇಶಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಮಾತು ಪ್ರಧಾನವಾದ, ಗೌಣಭಾತುವನ್ನು ಉಳ್ಳವುಗಳು. "ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ" ಸಂಗೀತದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ "ಭಜನ್" ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ, ಮಿತ್ರರ ಸಂಗೀತ ನೆರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನೂ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇವುಗಳು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ

ಯನ್ನೂ, ಅಂತರಂಗ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಯಥಾಮತಿಯಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ, ಕವಿಹೃದಯ ಸಂವಾದವನ್ನೂ, ರಸದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಅನುವಾದಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ “ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ”, ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕದಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹತ್ತು ಹಲವು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ, ಹತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಂದ, ಹತ್ತು ಹಲವು ನೆಲಗಳಿಂದ, ಹತ್ತು ಹಲವು ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ಷಿತಿಜವು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಅವುಗಳು ನವನವೋನ್ಮೇಷಶಾಲಿಯಾದ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸೂರೋದಯದ, ಹೊಂಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಯಾಮ, ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಹೊಸ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅವೇಕ್ಷಣೀಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಗತ್ಯವೂ ಹೌದು.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಲೇಖಕಿಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಂಗೀತಪ್ರಿಯರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಿಯರೂ, ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ನೃತ್ಯಕಲಾವಿದರೂ ಈ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ

ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ

ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದು ಸ್ವತಂತ್ರಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು—'ಒಂದಿಷ್ಟು ಅನುವಾದವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಾರದೇ ಎಂದು?' ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು—'' ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡು, ಅನುವಾದಕಾರ್ಯ ಮಾಡ್ತು ಮಾಡಬೇಡ; ಅನುವಾದಕಾರ್ಯ ಕಷ್ಟತರವಾದುದು ಅನುವಾದಕರು ಕೊಲೆಗಡುಕರು; 'ಅನುವಾದ ಒಂದು ಕಲೆ', ಅಲ್ಲ 'ಅದು ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ' ''—ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಉಂಟು. ಅನುವಾದ 'ಕಲೆಯೂ ಹೌದು', 'ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಅದು', ಎಂದೂ ಹೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಅನುವಾದ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ-ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿರಬೇಕು ಸಮಾಜ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದವರಾಗಿರಬೇಕು; ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಒಂದು ಮಾತಂತೂ ನಿಜ-ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕಠಿಣತಮವಾದುದ್ದು. ಅನೂದಿತ ರಚನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಕಳೆದಿರುತ್ತೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಎಂದೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ! ಕಾರಣ ಸರಿಸಮಾನಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ! ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳು ಹಲವಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳು ಸರಿಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳಂತೆ ಕಾಣಬರುವ ಆ ಎಲ್ಲ ಸರಿಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥಭಾಯೆ (shadow of meaning) ಬೇರೆ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಉದಾ: ಕೋಳಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಗಳಾಗಿ 'ಕುಕ್ಕುಕೂಕೂ', 'ತಾಮ್ರ ಚೂರ್ಣ', 'ಶಿಖಿ'. ಎಂಬ ಮೂರು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. 'ಕುಕ್ಕುಕೂಕೂ', ಎಂದಾಗ ಕೋಳಿಯ ಕೂಗುವ ಧ್ವನಿಯ ಭಾಯೆಯ ಮೇಲೆ; ಶಿಖಿ ಅಂದಾಗ ಕೋಳಿಯ ಜುಟ್ಟಿನ ಭಾಯೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ಕೋಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿದ್ದರೂ-ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥಭಾಯೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದೇ ಆಗಿದೆ.

ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅರ್ಥ ನೀಡುವ (ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು) ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳು ಸಿಗುವುದು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಉದಾ-ಸ್ಕೂಲ್ (school) ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸಂವಾದಿ ಪದಗಳು—'ಶಾಲೆ', ಪಾಠಶಾಲೆ', 'ಮದರಸಾ', ಎಂದು ಬಳಸುವುದಾದರೆ ಅರ್ಥಭಾಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ ' ಪಾಠಶಾಲೆ ' ಅಂದಾಗ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥಭಾಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮದರಸಾ, ಅಂದಾಗ ಆ

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ hospital—ಶಬ್ದ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಔಷಧಾಲಯ, ದವಾಖಾನೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾವನೆ ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅಂತೆಯೇ doctor ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ 'ವೈದ್ಯ,' 'ಪಂಡಿತ,' 'ಕವಿರಾಜ್,' ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಆರ್ಥಿಕಭಾವನೆ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಅಂತೆಯೇ—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ 'ಧರ್ಮ' ಶಬ್ದವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲು ಸಂವಾದಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅರಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ religion—duty—nature ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದಗಳ ಆರ್ಥಿಕಭಾವನೆ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನುವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಕಳಪೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ "ಅನುವಾದ" ಅನುವಾದವಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿನವ ಕಾವ್ಯದಾಸ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಬಸವ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಶಾಕುಂತಲದ ಅನುವಾದ ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ—ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಶವ ಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರರು ಹಿಂದಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವ 'ಮೇಘ ಸಂದೇಶ,' ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿದೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇವು ಅನುವಾದ ಅಲ್ಲ; ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರಿಂದ ಅನುವಾದ ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. (How for it is faithful to the original) ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾದರೂ 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಮುಂಬರುವ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅನುವಾದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಗುರುತಿಸಿರುವ 16 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ 22 ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಯಾವನೇ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸು ತನ್ನ ಒಂದು ಜೀವಮಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅನುವಾದ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕವೇ ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅನುವಾದವೇ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧನ. ಅನುವಾದ ಒಂದು ವರದಾನ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ಬೃಜಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತ ಸೂರದಾಸರ ಸುಮಾರು 300 ಪದಗಳ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಮೂಲಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಥಿಕಭಾವಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ (How for it is faithful) ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೂಲಪದಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪದ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಪದಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ

ದೃಷ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣನ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದಿರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಬಲರಾಮನ ಕಡೆಗೂ ಹರಿದಿರುವುದುಂಟು. “ಮಧ್ಯೆ ಜನನಿ, ಮುಂದೆ ಸಂಕರ್ಷಣ, ಎಳೆದ ಕೃಷ್ಣ, ಜಾರಿತು ಸೆರಗು ಶರದಿಂ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವರು.

ಮಗು ಮನೆಯ ಹೊಸಿಲನ್ನು ದಾಟುವುದು ಮನೆಮಂದಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷದ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವೇ ಸರಿ! ಸೂರದಾಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ ಇದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸದೆ ಇಲ್ಲ; “ಬರುವ ಒಳಗಿ ಹೊರಗಿನತನಕ! ಚಲಿಸುವನವ ಸುಲಭದಿ ಮನೆಯಂಗಳದಿ, ತಡೆಯಿತು ಹೊಸಿಲವನ” ಎಂದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಆ ಮಗು ತೊಡಗುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದರೆ. ಆ ಸ್ವಾಮಿ ತನ್ನ ದಶಾವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಾಪವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿ “ಏನಾಯಿತು ಆ ಬಲ, ದೇವ?” ಎಂದು ಬೇರೊಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಬೀರುವರು.

ಹೀಗೆಯೇ ಕಂದನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಅದು ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಬೆಡಗೂ ಸಹ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಹುದು. ಮುದ್ದುಗೋಪಾಲನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ ವೆಂಬ ಸೂರದಾಸರ ಕಲ್ಪನೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ. “ರಂಗನಿಡುವ ಧರಣಿಲಿ ಒಂದೆ ರಡು ಹೆಜ್ಜೆಯನು ಕಂಡಳು ನಂದನ ಮಡದಿ. ತನ್ನ ಮನದಿಚ್ಛೆಗಳೆಲ್ಲವನು ರುನು ರುನು ಕಾಲೆಜ್ಜೆಯ ಧ್ವನಿ, ಬಲು ಸೆಳೆವುದು ಮನವನು, ಕೂರುವ ಕೂಡಲೇ ಏಳುವ ವರ್ಣಸಲಳವಲ್ಲವೀ ಭವಿಯು” ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಯಶೋದೆಯ ಆನಂದ ವಿವಿಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಂದಗೋಪನಿಗೂ ಒಂದು ಪಾಲಿದೆ. “ಓಡಿದು ಕಂದನ ಕರವ ನಂದ ಕಲಿಸುತಹ ನಡಿಗೆಯನು, ತತ್ತರಿಸುತ ಬೀಳುವ ಕಂದನ ಕೈ ನೀಡಿ ನಂದ ಮೇಲೆತ್ತುವನು” ಎಂದು ಸೂರದಾಸರು ನಂದನೊಂದಿಗೆ ತಾವೂ ಆನಂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂದನಿಗಾದರೋ ಕೃಷ್ಣ-ಬಲರಾಮರಿಲ್ಲದೆ ಊಟವೂ ರುಚಿಸದು. ಆದ್ದರಿಂದ “ಒಂದು ನನ್ನೆಡೆ ಕೂರಲಿ ಇಬ್ಬರು, ಬಾಲರಿಲ್ಲದೂಟ ಏತರದು? ಕೇಳಿದಳೆತೋದೆ ನಡೆದಳಾತುರದಿ ಕರೆಕರೆಯುತ ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ” ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದು. ಮಕ್ಕಳಾದರೋ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಿಲ್ಲುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು! ಸೂರದಾಸರು ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮರೆಯುವವರಲ್ಲ. “ಉಣ್ಣುವ ಕೃಷ್ಣ ನಂದನ ತೊಡೆಯಲಿ. ಇಷ್ಟು ತಿಂದು ಅಷ್ಟು ಬೀಳಿಸುವ ಧರಣಿಗೆ” ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ “ನಂದ ಯಶೋದೆಯರ ರಸಾನಂದವು ತ್ರಿಭುವನದಿಲ್ಲವು, ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ನಂದ ಆಚಮನಗೈದ ಸೂರ ಬೇಡಿದ ಎಂಜಲ” ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರದಾಸರ ಹಂಬಲವು ವಿವಿಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಗು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಮೊಲೆಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ತಾಯಿಯಾದ ವಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೇಳತೀರದು. ಕವಿ ಸೂರದಾಸರಿಗೆ ಇದೂ ಒಂದು ಆನಂದದಾಯಕವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಯಶೋದೆ ಮುದ್ದು ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಳು. “ಕೇಳೋ ಶ್ಯಾಮ ನೀ ಹಿರಿಯನಾದೆ ಈಗ.....

ವ್ರಜಬಾಲರು ನೀ ಕುಡುವುದ ನೋಡಿ ನಗುವರು, ಲಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲವೆ ಏನಗೆ? ಕೆಡುವುದು ಈ ಅಂದದ ದಂತಗಳು." ತಾಯಿಯ ವಠಾತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು " ಕೇಳಿದ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕು. ಸೆರೆಗಲಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿದ". ಸೂರದಾಸರ ಈ ನುಡಿಗಳು ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ಒಮ್ಮೆ, ಚಿಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ " ದಪ್ಪ ತುತ್ತ ಬಾಯಲಿ ಮೆಲ್ಲತ, ಕಟ್ಟಿದ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿಯನು, ಪಾರಕೆ ಕಂಬನಿ ತುಂಬಿತು ಕಣ್ಣಲಿ, ಅಳುತ ಹೊರಗೋಡಿದನು." ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರೋಹಿಣಿ " ಬಾಯಿಯ ಉದಿ ಮುದ್ದಾಡಿದಳು" ಕಂದನ, " ಇನ್ನು " ಶ್ಯಾಮಗೆ ಇತ್ತು ಸಿಹಿ ತುತ್ತ, ನಂದ ಮುದಗೊಳಿಸಿದನು." ಸೂರದಾಸರ ಈ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ಅವರ ಲೌಕಿಕಾನುಭವ ಅತಿಶಯವಾದುದು.

ಯಶೋದೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟಿಷ್ಟೂ ಅವನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಗೋಗರೆದು ಬೆಣ್ಣೆ ಗಿಟ್ಟಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಲರಾಮರು ಯಶೋದೆಯನ್ನು ಕಾಡಿದ್ದೂ ಕಾಡಿದ್ದು. "ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು ಬೇಡುವರು ತಾಯ, ಕೊಡಮ್ಮ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನು" ಎಂದು ಹಲ ಹಿಡಿಯುವರು. " ಹಿಡಿದ ಬಲರಾಮ ಮೂಗಿನ ಮುತ್ತು, ಕುವರ ರಂಗ ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಜುಟ್ಟಿನು." ಮಕ್ಕಳ ಈ ರಚ್ಚಿ, ರಂಪಗಳು ತಾಯಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅನಂದವೇ ಏನಾ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸೂರದಾಸರು " ಮನದಾನಂದದಿಹೆ ಯಶೋದೆ, ಅತಿಭಾಗ್ಯವತಿ, ಅತಿಪುಣ್ಯವಯಿ " ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುವರು.

ಯಶೋದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೂಡುವಳು. ತಾಯಿಯ ವಠಾತಿಗೆ ಮರುಳಾದ ವಠಾಧವನು ಒಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಪಶ್ಚಿ ಯನ್ನೇ ಹಾಕಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಹು ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಜುಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದೆಂದಳು. ಮುಗ್ಧ ಕೃಷ್ಣನು ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಹಾಲು ಕುಡಿದನು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಜುಟ್ಟು ಬೆಳೆಯ ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು " ಎಷ್ಟುಬಾರಿ ನಾ ಹಾಲ ಕುಡಿದರು, ಪುಟ್ಟಿದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಆ ಜುಟ್ಟು? " ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವನು. ಯಶೋದೆ ಅಸಹಾಯಕಳಾಗಿ ನಿರುತ್ತರಳಾದಳು.

ಕೃಷ್ಣ-ಬಲರಾಮರು ಎಷ್ಟೇ ಅನ್ನೋನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು. ಬಲರಾಮನು ಒಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣನ ಹುಟ್ಟಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ರಟ್ಟುಮಾಡುವವನಂತೆ ರೇಗಿಸಿದನು. ಆ ವಠಾತುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಹಿಸದಾಯಿತು. ಅವನು ಯಶೋದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹಿಡಿಬಂದು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ವರದಿ ಮಾಡಿದನು.

ಅಮ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಭೇಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಅಣ್ಣ !

ಹೇಳುವನು ಕಾಸಿಗೆ ಕೊಂಡರು. ಯಶೋದೆ ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತಮ್ಮ ನಲ್ಲವೆಂದು

ಪ್ರೀತಿಗೀತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಜನ್ ರೀತಿ ಇವೆ. ಅದಂದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಭಜನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುಗೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಲಯಮಾಧುರ್ಯ, ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮೂಲ ಪದಗಳ ಭಾವ, ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಆ ಪೋಹ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅನುವಾದ ಮೂಲಕೃತಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ (faithful) ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಅರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಣಿಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಗುಣಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿ, ಎರಡು ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಾತಾಡುವುದರಿಂದ ಅನುವಾದಕರ ಉತ್ಸಾಹ ವರ್ಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುವಾದನಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಿತರರೂ ಇಂತಹ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲಿ ಎಂಬುದ ನನ್ನ ಆಸೆ.

ವಿದುಷಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಜೀವ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಫಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ. ಸದ್ಗುಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಆದಾನ ಪ್ರದಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಚೊಚ್ಚಲ ಸಾಹಸವನ್ನು ನಾನಾದರೋ ಮನಸಾರ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ನಿರಸೂಯತಾ ಪರರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಇವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರಳ ಜೀವನ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ನಿದರ್ಶನ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಅವರ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಭವದ ಮೂಸೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೀ. ರಾಜೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಹಿಂದಿ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ತಾ. 18-2-85

ಕೃತಜ್ಞತೆ

ನನ್ನ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತರಲು ಅನೇಕರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಈ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀತಿರುಮಲಾ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಟ್ರಸ್ಟಿನವರು ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಭಕ್ತಪರಾಧೀನನಾದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟಿನವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಂದವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳೂ ಪರಮಾಚಾರ್ಯರೂ ಆದ, ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ನಾ. ನಾಗಪ್ಪಾಜಿ (ವಿಶ್ರಾಂತ) ಯವರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪು. ತಿ. ನಾ. ರವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಟ್ಟು ಎಡಬಿಡದೆ ಒಂದು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರಲು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರ ಬಾಲಲೀಲಾ ಪದಗಳೊಡನೆ ಸೂರದಾಸರ ಬಾಲಲೀಲಾ ಪದಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಡಾ. ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳ ಅರ್ಪಣೆ.

ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಮೇ. ರಾಜೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿ ನನಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಅರವಿಂದ ಪರಿಮಳ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಪಾಲುದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ, ಸುನಂದ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರಲು ತನು, ಮನ, ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತಾನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಡಾ. ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ರಾಗ-ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಡಾ. ಶ್ರೀ ದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಎ. ಎಸ್. ಪದ್ಮ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಎಸ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ರಾಗ-ತಾಳಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮತಿಯವರುಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧ ಶ್ರೀಧರ್, ಶ್ರೀಮತಿಯರಾದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶೇಷಾದ್ರಿ, ಎಸ್. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ದ್ವಾರಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ಪಿ. ರಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಾಂರವರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನಾವುಗಳು “ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಂಜಲಿ ಸಂಘ ”, ಎಂಬ ಸಂಘದಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಸಂಗೀತರೂಪಕದ ಪೋಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಶ್ರೀಧರ್, ಆರ್. ಜಿ. ರಾಮಬಾಯ್, ಜಿ. ಸಿಂಗ್ (ನಿವೃತ್ತ ಭಾಷಾ ವೀಕ್ಷಕಿ) ಶ್ರೀ ಕಣ್ಣನ್, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ (ಬಾಂಬೆ) ಮತ್ತು ಕುಮಾರ್, ಅನಿಲ್, ಎಸ್. ರಾಮರವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಈ ಕೃತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದ ಕೊಡಲು ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪುಸ್ತಕದ ಸಕಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಹಾಯಕರಾದ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಅಂದವಾದ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಅಂದವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ರುದ್ರೇಶ್, ಬಿ.ಎ. ರವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

“ ಸೂರದಾಸ ಕಂಡ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ”, ಎಂಬ ನನ್ನ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗ್ರತೆ, ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಉಷಾ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಆರ್. ರಮೇಶ್ ರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

108, 2ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಜಯನಗರ

ಮೈಸೂರು-570 014

ಲೇಖಕ

ಎಂ. ಎನ್. ಸರೋಜಮ್ಮ

ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಚೆನ್ನಡಿ—ಶ್ರೀ ನಾ. ನಾಗಪ್ಪ	iii
ಮೆಚ್ಚುನುಡಿ—ಡಾ. ಬಿ. ವರದರಾಜರಾವ್	vii
ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ—ಡಾ. ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ	xiii
ಬನ್ನಹ—ಲೇಖಕಿ	xv
ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ—ಮೇ. ರಾಜೇಶ್ವರಯ್ಯ	xvii
ಕೃತಜ್ಞತೆ—ಲೇಖಕಿ	xx
1. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	೧
2. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ	೨
3. ಮಾಡಿದ ತೊಟ್ಟಿಲ	೧೩
4. ತೂಗಿದಳು ಹರಿಯ	೧೫
5. ಅಂಬೆಗಾಲಂದ	೧೮
6. ದಾಟುವ ಹೊಕ್ಕಿಲ	೨೩
7. ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಗೋಪಾಲ	೨೬
8. ಹುಡುಕಿದಳು ನಂದ ರಾವ	೩೦
9. ಉಣ್ಣುವ ಕೃಷ್ಣ	೩೧
10. ಕಾಡುಕಿಹ ಬೆಳ್ಳೆಗೆ	೩೩
11. ಬೆಳೆವುದು ನಿನ್ನ ಜುಟ್ಟು	೩೯
12. ಎಪ್ಪ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದಾದ	೪೦
13. ಉಗುಳೋ ಮಣ್ಣನು	೪೨
14. ಬೆಳ್ಳೆಯ ಚೋರ	೪೫
15. ಚಂದಿರ ಆಟಕೆ	೫೪
16. ಏಳಯ್ಯ ಬೆಳಗಾಯಿತು	೫೮
17. ಅಡುವ ಚಂದ	೬೨
18. ಯಮಕಾರ್ಜುನ ವಿಮೋಚನೆ	೬೮
19. ಹಾಲು ಕರೆವ ಕಂದ	೮೪
20. ಗೋಚಾರಣ	೮೭
21. ಎತ್ತಿದ ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯ	೯೬
22. ಹೇ ಹರಿ, ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೋ ಈಗ	೯೭
23. ಏಕಪ್ಪ ಗರ್ವವೇ ಮೂರಳಿ ?	೧೦೦
24. ನಮ್ಮಿಂದಾಗದು ಈ ಯೋಗ	೧೦೪
ರಾಗ-ತಾಳ	೧೦೭
ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ	೧೧೩

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ವಂದಿವೆ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಕಮಲಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ।

ಯಾರ ಕೃಪೆಯಿಂ ಹತ್ತಿದ ಹೆಳವ ಗಿರಿಯ, ನೋಡಿದ ಕಣ್ಣಿಂ ಕುರುಡೆ ॥

ಕೇಳಿದ ಕಿವುಡೆ, ಅಡಿದ ಮಾತ ಮೂಗ, ಏರಿದರಂಕ ಭಕ್ತ ಚಾಮರದ ಸಿಂಹಾಸನವ ।

ಸೂರದಾಸ ಸ್ವಾಮಿ ಕರುಣಾಮಯ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಂದಿವೆ ನಿನ್ನಯ ಚರಣಗಳಿಗೆ ॥

ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

1

ನೋಡು ಹರಿ ಮುಖವ ವಸುದೇವ ।

ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಸುಂದರ, ಅರಿಯರು ಯಾರೂ ಈ ರಹಸ್ಯವ ॥

ನಾಲ್ಕುಭುಜದಿ ನಾಲ್ಕು ಆಯುಧ ಧರಿಸಿಹ, ಕಂಡರೂ ನಿನಗೆ ಶಂಕೆ ಏಕೆ ?

ನಂಬಿಕೆ ಬಾರದಿರೆ ಈಗಲೂ, ಕರೆದೊಯ್ಯಿ ನಂದನ ಸದನಕೆ ॥

ಮಲಗಿದೆ ಶ್ವಾಸ, ರಕ್ತಕರಲ್ಲಾ, ಅಪ್ಪಿಹರೆಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆಯ ಸದನದಿ ।

ಅಂಧಕಾರದ ರಾತ್ರಿ ಮಿುಚುತಿದೆ, ಘನ ಘೋರ ಮಳೆ ಬೀಳುತಿದೆ ॥

ಕಳಚಿತು ಬುದಿ ಬೇಡಿ ಎಲ್ಲಾ, ತೆರೆಯಿತು ವಜ್ರಕವಾಟವು ।

ಶಿರದಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಧರಿಸಿ, ನಡೆದನು ಗೋಕುಲದ ದಾರಿಯಲಿ ॥

ಮುಂಬದಿ ಸಿಂಹವು, ಹಿಂಬದಿ ಶೇಷನು, ಉಕ್ಕಿಹರಿಯುವ ನದಿಯು ।

ಉಕ್ಕಿತು ಪ್ರವಾಹ ನಾಸಿಕಾಂತ, ಇಹುದು ಅತಿ ದೂರದಿ ಆ ದಡವು ॥

ಶಿರದಲಿ ಹುಂಕರಿಸಿದ ಹರಿ, ಅರಿತಳು ಯಮುನೆಯು ಮರ್ಮವ ।

ಮಲಗಿಸಿದ ಯಶೋದೆ ಬಳಿ, ಅತಿ ಆನಂದಿತರಾದರು ಅಮರರು॥

ಸೂರದಾಸ ಗೋಕುಲದ ಹಿತಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿಯೆ ಜನಿಸಿದ ಆನಂದ ಕಂದ ॥

2

ಏಳೆ ಸಖಿ ! ಮಾಡುತಿಹರೆಲ್ಲರು ಮಂಗಳಗಾನವ ।

ಏಳು ಯಶೋದೆ, ಹುಟ್ಟಿಹ ಮಗ ನಿನಗೆ ಕಂದ ಕೃಷ್ಣನು ॥

ಕೂಡಿಸಿಹ ಈ ದಿನಕೆ, ಕೊಡು ತಂದುದೆಲ್ಲವನು ।

ಮಾಡು ದಾನವ, ಬಂದ ಈ ಜನಕೆ, ಗುಣಿಗಣ, ವ್ರಜವಾಸಿಗೆ ತೊಡಿಸದನು ॥

ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳು ಯಶೋದೆ, ಕರೆ ಹೋಗಿ ನಂದಗೋಪನನು ।

ಹುಟ್ಟಿಹ ಪೂರ್ವ ತಪಃ ಫಲದಿ, ನೋಡು ಹೋಗಿ ಸುತನ ಮುಖವನು ॥

ಬಂದ ನಗುತ ನಂದ ಆಗ, ಹೊತ್ತು ಆನಂದ ತುಂಬಿದ ಮನವನು ।

ಸೂರದಾಸ ಹರ್ಷಿಸಿದರು ವ್ರಜವಾಸಿಗಳು, ಮರೆತರು, ರಾಜ ರಂಕ ಭೇದವನು ॥

3

ಹರಿ ಅವತರಿಸಿದ ಗೋಕುಲದಿ ।

ಅಮರ ಉದ್ಧಾರಕ, ಅಸುರ ಸಂಹಾರಕ, ಅಂತರಾಮಿ, ತ್ರಿಭುವನ ಸ್ವಾಮಿ ॥

ಶಿರಚಲಿ ಧರಿಸಿ, ವಸುದೇವ ತಂದ, ನಂದನ ಮನೆಗೆ ತಲಪಿಸಿದ ।

ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಗೋಪಿ, ಕಂಡು ಕಂದನ ಮುಖವ, ರೋಮಾಂಚಿತಳಾದಳು ॥

ಕಟ್ಟಿತು ಕಂಠ ಮಾತುಬಾರದೆ, ಹರುಷದಿ ನಂದನ ಕರೆದಳು ।

ಬನ್ನಿ ಕಾಂತ, ಬಂದಿತು ದೇವಕೃಪೆ, ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಓಡಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ॥

ಓಡೋಡಿ ಬಂದ ನಂದ, ನೋಡಿದ ಮಗನ ಮುಖವ, ನಾನೆಂತು ಬಣ್ಣವೆ ಈ ಸುಖವ ।

ಸೂರದಾಸ ನಂದ, ತಾಯಿ ಯಶೋದೆ, ಮೊದಲೇ ಬೇಡಿಕೆ ನಾ ಕುಡಿಸುವೆ ಹಾಲ ॥

4

ಈ ದಿನ ನಂದನ ಬಾಗಿಲಲಿ ಗುಂಪು ।

ಬರುವನೊಬ್ಬ, ಹೋಗುವನೊಬ್ಬ, ಭವನದ ಬಳಿ ನಂದಿಹನೊಬ್ಬ ॥

ಕೇಸರಿತಲಕವ ಆರೆಯುವಳೊಬ್ಬಳು, ಅಂಗದಿ ಅಂಗಿ ತೊಡಿಸುವಳೊಬ್ಬಳು ।

ಒಬ್ಬಗೆ ಇತ್ತರೆ ಗೋದಾನವ, ಹೊದಿಸುತ್ತಿಹನು ವಸ್ತ್ರವನೊಬ್ಬಗೆ ॥

ಒಬ್ಬಗೆ ಭೂಷಣ ವಸ್ತ್ರವಿತ್ತರೆ, ನಗ ನಾಣ್ಯ ಹಾರವೀವ ಮತ್ತೊಬ್ಬಗೆ ।

ಒಬ್ಬಗೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆ ಇತ್ತರೆ, ಸುಗಂಧ ಚಂದನವೀವ ಮತ್ತೊಬ್ಬಗೆ ॥

ಒಬ್ಬಗೆ ದೂರ್ವಾಗೋರೋಚನವಿಟ್ಟರೆ ಹೇಳಿ ಧೈರ್ಯವೀವ ಮತ್ತೊಬ್ಬಗೆ ।

ಸೂರದಾಸ ಧನ್ಯ ಶ್ಯಾಮ ಸನೇಹಿ ಧನ್ಯ ಯಶೋದೆ ಪುಣ್ಯ ಶರೀರಿ ॥

5

ನಾ ಕೇಳಿದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಾತ ।

ಗೋಪಿ ಯಶೋದೆ ಹಡೆದಳು ಮಗನ, ಮೊಳಗುತ್ತಿದೆ ಮನೆಮನೆಯಲಿ ಮಂಗಳ

ಗಾನವು ॥

ಬಾಗಿಲಲಿ ನಂದಿಹ ಗೋಪಿ, ಗೋಪಾಲರ ಗುಂಪಿನ, ಮಹಿಮೆ ವರ್ಣಿಸಲಳವಿಲ್ಲವು ।

ಅತಿ ಆನಂದದಿ ಗೋಕುಲದ ವೀಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ, ರತುನಮಯ ಭೂಮಿಯಾಗಿಹವು ॥

ಕುಣಿಯುತ್ತ ವೃದ್ಧ, ತರುಣ, ಬಾಲಕರು, ಗೋರಸದ ಕೆಸರಮಾಡಿಹರು ।

ಸೂರದಾಸ ಸುಖಸಾಗರ, ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು ॥



6

ಶೋಭಾ ಸಿಂಧುಗೆ ಕೊನೆ ಮೂದಲಿಲ್ಲ ।
ಉಕ್ಕುತಿದೆ ನಂದಭವನದಿ, ಹರಿಯುತಿದೆ ವೃಜವೀಧಿಗಳಲಿ ॥

ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ಗೋಕುಲವ, ಮಾರುವರು ಮೊಸರ ಮನೆಮನೆ ಅಲೆಯುತಲಿ ।
ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡವ ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ, ಬಣ್ಣ ಕಲದ ಸಹಸ್ರವದನವು ಸಾಲದು ॥

ಜನಿಸಿದ ಯಶೋದೆಯ ಗರ್ಭಸುಧಾಂಬುಧಿಯಲಿ, ಪೇಳುವರೆಲ್ಲರು ಈ ತೆರದಿ ।
ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು, ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿಯ ತೆಗೆದಪ್ಪುತಿಹರು ಗೋಕುಲದ ಗೋಪ
ಯರು ॥

7

ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷದ ಮಾತ, ಹರುಷಿತರಾದರು ವೃಜನಾರಿಯರು, ಓಡಿ ಬಂದರು
ನೋಡಲು ವನಮಾಲಿಯನು ।
ಬಂದಳೊಬ್ಬಳು, ಬರುತಿರುವಳೊಬ್ಬ, ಯುವತಿ, ಎದ್ದು ನಡೆದಳೊಬ್ಬಳು ಕೇಳಿ ಪಡೆದಳು
ಸುಖವನು ॥

ಮೊಳಗಿತು ಮಂಗಳಗಾನ ಮನೆಮನೆಯಲಿ, **ಸೂರದಾಸ** ತನ್ನ ಪ್ರಭುವಿಗರೆಗಿದನು ॥

8

ಕೊಡಮ್ಮ ಎನಗೆ ಗೋಪಾಲನ ಸ್ವಲ್ಪ ।
ನೋಡುವೆ ಕಮಲಮುಖವ ಒಂದು ಬಾರಿ, ನೀ ಎತ್ತಿಕೊ ನಂತರ ಅವನ ॥

ಅತಿ ಕೋಮಲ ಕರ, ಚರಣ ಕಮಲ, ಅಧರ ದಂತ ಶೋಭಿಪ್ಪದಿವನ ।
ಹಣೆಯಲಿ ಮುಂಗುರುಳು, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥ ನಿವಾಳಿಪ ತೆರದಿ, ಕಂಠದಿ ಶೋಭಿಪ
ಮಣೆಯು ॥

ಇರುಳೊ ಹಗಲೂ ಯೋಚಿಸುತಿಹೆ, ನಾ ಕಾಣೆ ಎಂದೂ ಇಂತಹ ಸುಖವನು ।
ನಿಗಮನಿಧಿ ಸನಕಾದಿ ಸರ್ವಸ್ವ, ನೀ ಅತಿಭಾಗ್ಯದಿ ಪಡೆದೆ ಅವನ ॥

ಇವನ ರೂಪ, ಜಗಕೆ ಲೋಚನ, ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರ ರವಿ ಲಜ್ಜಿತರಾದರು ಇವಗೆ ।
ಸೂರದಾಸ ಎರಗಿದಳೆಶೋದೆ, ಗೋಪಿಯ ಪ್ರಾಣಧನ ಪೂತನೆ ವೈರಿಗೆ ॥

9

ಪ್ರಸದ ಒಂದು ಮನೆಯೂ ಸುಖ ।
 ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿದಾ ಸುಖ, ಧನ್ಯ ಈ ಘೋಷವುರಿ ॥
 ಕರಜೋಡಿಸಿ, ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ ನವನಿಧಿ, ನಿಂತಿರುವುದು ದ್ವಾರದಿ ಈ ಪುರಿ ।
 ಶಿವ ಸನಕಾದಿ ಶುಕಾದಿಗಳೋಚರ, ಅವತರಿಸಿದನಿಲ್ಲಿ ಆ ಹರಿ ॥
 ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಯಶೋದೆ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ, ನಿಗಮ ಸತ್ಯವಾದುದು ಈ ಪರಿ ।
 ಇಂಥ ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭುವ ಎತ್ತಿದಳು ಮಡಿಲಿ ಹರಿಯು ॥

10

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿ ಅಂಗಳದಿ ಶ್ಯಾಮನ, ಮಲಗಿಸಿದಳು ಪಲ್ಲಂಕದಿ ।
 ತಾ ನಡೆದಳು ಗೃಹಕಾರ್ಯಕೆ, ಕರೆದು ನಂದನ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮುದದಿ ॥
 ನೋಡುತ ಹರುಷದಿ ಮುತ್ತನಿಟ್ಟು, ನಡೆದಳೊಳಗೆ ತನ್ನ ಭವನದ ।
 ಬಂದ ನಂದನಾತುರದಿ, ಬ್ರಹ್ಮಮುರಾರಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ॥
 ಕಂಡು ಮುಖವ ನಕ್ಕ ರಂಗ, ತೋರಿದ ಚರಣದ ಚತುರತೆಯನು ।
 ಕಿಲಕೆಲೆನ್ನುತಲೊಮ್ಮೆಗೆ ಮಗುಚಿದ, ದೇವ ಮುನಿಗಳ ರಾಯನವ ॥
 ನೋಡುತ ನಂದನಾಭವಿಯ, ಮಡದಿಯನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದನವ ।
 ಕಂಡು ಗೋಪಾಲನ ಚರಿತವ, ಸೂರಜನೆರೆಗಿದನವಗೆ ॥

11

ಕರೆದ ನಂದ ಮಡದಿಯ ಮುದದಿ ।
 ಬಂದು ಬೇಗ ನೋಡು ಕಂದ ಮುಖವ, ಇಡು ಮೊಸರಿನ ಗಡಿಗೆಯದ ॥
 ಕಡೆಯುತಿಹಳು ಮೊಸರ ಯಶೋದೆ, ಹರಡಿತು ಮನೆಯಲಿ ಗಡಗಡ ಸದ್ದು ।
 ಕೇಳಿಸದು ನಂದನ ಮಾತು, ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹರಡಿತು ಗಡಗಡ ಸದ್ದು ॥
 ಕೇಳಿ ಇದ ಓಡಿ ಬಂದಳು ಮಾತೆ, ಬಿದ್ದ ಮುದ್ದು ಕಂದನೆಂಬುದ ।
 ಕಂಡು ನಗುತಿರುವ ನಂದ ಮುಖವ, ಬಂದಿತು ಧೈರ್ಯ, ನಿಂತಿತು ಕಂಪನವು ॥
 ಕಂಡು ಶ್ಯಾಮ ಬೋರಲು ಬಿದ್ದಿರುವುದ, ಹರಡಿತು ಶೋಭೆಯದು ।
 ಸೂರ ಪ್ರಭು ಓಡಿದ ಕೈಯಿ ಪಲ್ಲಂಕವ ಒಮ್ಮೆ ಹೊಟ್ಟಿಯಲೀಜುವ ॥

12

ಜನನಿ ಕಾಂತಿಯ ಕಂಡು ಮರುಳಾದಳು ।
 ನಿರ್ಧಾನ ಧನವ ಪಡೆದಂತೆ, ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹರುಷಿತಳಾದಳು ॥
 ಕಂಡು ಬಾಲನ ಲೀಲೆಯ, ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ವ್ರಜಸಾರಿ, ಹರುಷಿತಳಾದಳು ।
 ಕಾಣುತ್ತ ಜನನಿ ಕಿಲಕಿಲೆನ್ನುತ ಮುಖವ, ತ್ರಿದಿಶಪತಿ ಹಾಕಿದನು ತಾಳ ॥
 ಧನ್ಯ ನಂದ, ಧನ್ಯ ಧನಿಗೋಪಿ, ಧನ್ಯರು ವ್ರಜವಾಸಿಗಳು ।
 ಧನ್ಯ ಧರಣಿಯ ಪಾವನಕೆ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದನೆಂದ ಸೂರದಾಸ ॥

13

ಹರಿ ಕಿಲ ಕಿಲೆನ್ನುತಿಕ, ಯಶೋದೆ ಮಡಿಲಲಿ ।
 ತೋರಿದ ಮೂಲೋಕವ ಬಾಯಲಿ, ಚಕಿತರಾದರು ನಂದರಾಣಿಯರು ॥
 ಮನೆ ಮನೆ ಅಲೆಯುತ, ಬೇಡುತ್ತ ಅಭಯವ, ಕಟ್ಟುತ್ತ ಹುಲಿಯುಗುರ ಕೊರಳೊಳು ।
 ಸೂರ ಶ್ಯಾಮನ ಅದ್ಭುತ ಲೀಲೆಯ, ಮುನಿಜನರು ಇದ ಅರಿಯದಾದರು ॥

14

ಪಡಿದು ಕೈಯಲಿ ಕಾಲ ಇಟ್ಟಿಹನು ಹೆಬ್ಬೆರಳ ಬಾಯಲಿ ।
 ಮಲಗಿಹ ಪ್ರಭು ತೊಟ್ಟಿಲಲೊಬ್ಬನೆ, ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಮೈಮರೆತಿಹ ತನ್ನಾಟದಲಿ ॥
 ಯೋಚಿಸಿದ ಶಿವ, ವಿಧಿ ಮುಳುಗಿದ ಯೋಚನೆಯಲಿ, ಬೆಳೆಯಿತು ಅಕ್ಷಯವಟ,
 ಉಕ್ಕಿತು ಪ್ರವಾಹ ಸಾಗರದಲಿ ।
 ಚಿದರಿತು ಘನಮೇಘ ಪ್ರಳಯವೆಂದು, ನಡೆಸಿದ ದಿಗ್‌ಪತಿ ದಿಗ್‌ದಂತಿಗಳನು ॥
 ಭೀತರಾದರು ಮುನಿ ಮನದಿ, ಕಂಪಿಸಿತು ಭುವಿ, ಶೇಷ ಸಹಸ್ರ ಘನೆಯನೆತ್ತಿದನು ।
 ಆ ವ್ರಜವಾಸಿಗಳಿರಿಯರಿದನು, ಸೂರ ಶಕಟವ ಕಾಲಿನಿಂ ಒದ್ದನೆಂಬುದನು ॥

15

ಸಖಿ ಹರಿಮುಖವನಗೆ, ಅನುದಿನ ಅತಿ ಸೆಳೆಯುತಿಹುದು ।
 ಕಣ್ಣಿನ ಕುಡಿನೋಟ, ಮನಮತಿ ಗತಿಯನು ಬಲು ಸೆಳೆಯುವುದು ॥
 ಕಂದನನೆತ್ತಿ, ಮಡಿಲಲಾಡಿಸುತ, ಅತಿಲೋಭ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿಹುದು ।
 ಮರೆ ಮಾಡುವ ರೆಪ್ಪೆಯ ನಿಂದಿಸುತ, ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿಹ ನಾನು ॥

ಕಂಗೊಳವ ಕೆನ್ನೆ ತುಟಿಯು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಂದ ।
ಕಿಲಕಿಲೆಂದು ತೊದಲುವ, ಮೋಹನ ಮೃದು ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ॥

ನಾಸಿಕ ವಿಶಾಲ ಲೋಚನೆ, ಸಂತತ ಸುಖಶಾರಿಯಹುದು ।
ಸೂರದಾಸ ಧನ್ಯಭಾಗ್ಯ, ನೋಡುತಿಹಳು ಪ್ರಜನಾರಿ ನಿಂದು ॥

16

ಕಿಲಕಿಲೆನ್ನುವ ಯಶೋದೆಯ ಮಡಿಲಲಿ ।
ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮುಖವ, ಅನ್ನುವಳು ಕಂದಗೆ, ನಿರ್ಧನಳ ಧನ ನೀನು ॥

ಅತಿ ಕೋಮಲ ಶ್ಯಾಮಲ ತನುವ ನೆನೆದು, ಪರಿ ಪರಿ ತಪಿಸುವಳು ।
ಹೇಗೆ ಉಳಿದೆ ? ತೃಣಾವರ್ತನ ಆಘಾತದಿ, ನಾನೊಲಿದೆ ನಿನಗೆ ॥

ನಾನರಿಯೆ, ಏನು ಪುಣ್ಯವೋ, ಯಾರು ಗೈವರಹಿತವ ನಿನಗೆ ।
ಒಂದು ಮಾಡಿದ ಇವನು, ಪೂತನೆಗೈದ ತೆರದಿ ನಿನಗೆ ॥

ಅರಿತು ಮಾತೆಯ ದುಃಖವ, ನಕ್ಕ ಹರಿ, ಕಂಡವು ಪುಟ್ಟ ಹಲ್ಲುಗಳು ।
ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ಮಾತೆಯ ತನ್ನಡೆಗೆ ಸೆಳೆದು, ದೂರ ಮಾಡಿದ ದುಃಖವ ॥

17

ಕಿಲ ಕಿಲ ಜಲ್ಪಿಸುತ ಹಲೆ ಮಾಡುವ ಹರಿ ।
ನೆವರಂಗಿನ ನವೀನ ಜಲಧಿಯಲಿ, ಎರಡು ಚಂದ್ರ ನಿಂತವೊಲು ॥

ಕಮಲರೂಪದಿ, ಗಿರಿ, ಮಹಾಸರ್ಪವ, ಇಂತೂ ಅಂಜದೆ ಧರಿಸಿದವ ।
ಒಡವೆಯ ಭಾರಕೆ ಕುಗ್ಗುವ, ಗೋಪಿಗೆ ಒರಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ॥

ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ ದಧಿಭಾಜನದಿ, ಅಮ್ಮನ ಗಲ್ಲಗೆ ಗಲ್ಲವಂಟಿಸಿ ನೋಡುವ ।
ಮಂಥನದಿ ಚಂದ್ರಬಿಂಬ ತೆಗೆದೊಲು, ನಗೆಯ ಬೆಳಕನು ಚೆಲ್ಲುವ ॥

18

ಮಗನೆ ಮುಖವ ನೋಡಿ ಉಬ್ಬಿದಳು ಯಶೋದೆ ।
ಹಾಲು ಹಲ್ಲುಗಳ ಕಂಡು, ಹರುಷದಿ, ಅನುರಾಗದಿ, ಮೈಮರೆತಳು ॥

ಹೊರಗಿದ್ದ ನಂದನ ಕರೆದು, ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ, ಸುಖದ ಸುಂದರ ನೋಟವನು ।
ನೋಡಿ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಾಲುಹಲ್ಲುಗಳ, ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳನು ॥

ಆನಂದದಿಂದೋಡಿ ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ, ಕಂಡು ಮುಖವ ತಣೆದವೆರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ।
ಸೂರ ತೊದಲುವ ಕೂಸಿನ ಬಾಯಲಿ ಕಂಡನು ದಂತವ, ಕಮಲದಲಿ ಮಿಂಚಿ

ನೋಲು

19

ಈ ನಯನಗಳೆಡೆಯಿಂದ, ಮೋಹನ, ಕ್ಷಣ ಒಂದೂ ಆಗಲದಿರು ನೀನು ।
ಕೈಮುಗಿವೆ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಕಾಣದೆ, ಸೂರಗುವುವು ಎನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ॥

ಕರೆದು ಆನ್ಯ ಸುಖ, ಈ ಅಂಗಳದಲಾಡೋ ಎನ್ನ ಬಾಲನೆ ನೀನು ।
ಕಾಣುವೆ ಘನಿಮಾಣಿಯಂದದಿ, ಸುಂದರ-ಬಾಲ-ವಿನೋದವ ನಿನ್ನ ॥

ಮಧು ಫಲಪಕ್ವಾನ್ನ-ಮಿತಾಯಿ, ಕಟು, ತೀಕ್ಷ್ಣಖಾರದ ವ್ಯಂಜನಗಳನು ।
ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದ, ಕೇಳಿ ತಿನ್ನೋ ಎನ್ನ ಕಂದ ನೀನು ॥

20

ಅಂಗಳದಲಾಡುವ, ಯತೋದೆ ಮಗನ ಕಂಡಾಗಿಂದ ।
ಬಿಟ್ಟಿತು ನನ್ನ ಮನೆಯ ನೆಂಟು, ಹಸಿಯ ದಾರ ಕಿತ್ತಂತೆ ॥

ವಿಶಾಲ್ ಕಮಲದಳ ಲೋಚನದಿ, ಕಂಗೊಳಿಪ ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಡಿಗೆ ।
ಕಂಡು ದುಂಡುಗಣ್ಣಿನ ರೂಪವ, ಇಚ್ಛೆಯಿಂ ಮಧು ಹೀರುವ ದುಂಬಿವೊಲು ॥

ಕಂದನ ಇಂಪಿನ ತೊದಲು ನುಡಿಯ ಕೇಳಲು ಕಿವಿ ನಿಮಿರುವುದು ।
ತುಳುಕುವ, ಆನಂದಾಶ್ರವ, ತಡೆಯುವರಾರೆಂದರಿದು ॥

ಹೊಳೆವ ಹಾಲ್ ಹಲ್ಲೆರೆಡರ ಝಗಮಗಿಪ ಕಾಂತಿಯು ।
ಸೌಂದರ್ಯ ಮಂದಿರದ, ರೂಪರತುನ ಪ್ರಕಾಶದೊಲು ॥

ಸೂರದಾಸ ಕಂಡ ಸುಂದರ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯಾನಂದವು ಆಡಗದು ಉದರದಿ

ಇಂತು

ಪಡೆದ ಪೂರ್ಣ ಇಂದುವ, ಕುಮುದಿನಿಯ ಇಚ್ಛೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವೊಲು ॥

21

ಈ ದಿನ ಮುಂಜಾವಲಿ, ಮೊಳಗುತ್ತಿದ ಕೋಲಾಹಲ ।
ಆನಂದವಿಹುದು ಗೋಕುಲದಿ, ಮಂಗಳಧ್ವನಿ ನಂದನ ಮನೆಯಲಿ ॥

ಆತಿ ಸುಖದಿ ನಂದ ಓಲಾಡುತಿಹ, ಹರುಷದಿ ತರಸುತಿಹ ಪುಷ್ಪತಾಂಬೂಲ |
ವಿಹರಿಸುತ ಯಶೋದೆ ಆನಂದದಿ, ಹೆಚ್ಚಿ ಎಣ್ಣೆ, ಸ್ನಾನಗೈಸಿದಳು ಅಮೂಲ್ಯನಿಧಿಗೆ ||

ಪುಟ್ಟ ಶರೀರವ, ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ದ್ವಯಕರಗಳ, ಒರೆಸಿದಳು ಕೋಮಲ ವಸ್ತ್ರದಿ |
ಕೃಷ್ಣನ ಕೊರಳಿಗೆ ಎಸೆದುದು ಹಾರ, ಮೈಯಲಿ ಒಡವೆ ಬೆರಳಲಿ ಉಂಗುರ||

ತಲೆಗೆ ಕುಲಾವಿ, ಹಣೆಯಲಿ ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಲಿ ಕಾಡಿಗೆ, ತೊಡಿಸಿದಳು ಅಂಗದಲಿ |
ಶ್ಯಾಮ, ಮಾತೆಯ ಕಾಡಿಸುವ, ತೊದಲುತ ಕಿಲಕಿಲ ನುಡಿಯಲಿ ||

ಹಿಡಿದೆರಡು ಕವೋಲವ ಮುತ್ತಿನಿಟ್ಟು, ವರ್ಷದಿನವೆಂದಳು ಉಲ್ಲಾಸದಲಿ |
ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಸೂತ್ರಗ್ರಂಥ ಬಿಚ್ಚುವುದರಲಿ, ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ ಸೆಳೆಯುತಿಹ,
ವ್ರಜಜನರ ||

22

ಕಂದ ನಾನೆರಗುವೆ ನಿನ್ನ, ಈ ಚೆಲುವ ಮುಖಿಕೆ |
ಸಖೀ, ಬೀಳದಿರಲಿ ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು, ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟುಹುಬ್ಬರಿಟ್ಟಿರುವೆ ಆದಕೆ ||
ಮೊದಲೇ ಅರ್ಪಿಸಿಹ, ಎನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾದ ದ್ವಯದಂತಕೆ |
ಈಗೇನನರ್ಪಿಸಲಿ ನಾನು ? ಸೂರಜ ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದ ನಿನ್ನ ಮುಖಿಕೆ ||೧

23

ವೇದ ವಿದಿತ ಕಮಲ ಮುಖವ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಜನನಿ, ಮಲಗಿಸಿ ಮಡಿಲಲಿ ಮುದ್ದಾಡು
ತಿಹಳು ಶ್ಯಾಮನ |
ಪರಮ ಸುಂದರ, ಅರುಣ ಕೋಮಲವರ್ಣ, ಆನಂದಿತ ಪೂರ್ಣಮನ ||
ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಿಂ ದೃಷ್ಟಿಸುತಿಹರು, ಪರಸ್ಪರ ನೋಡುತಿಹರು
ರಾಮ ಶ್ಯಾಮರವರು |
ಬಗ್ಗುತ ಕುಣಿಯುತ ನಗುತಿಹರಿಬ್ಬರು, ಪ್ರೇಮ ಮಗ್ನದಿ ಅನಿಮೇಷಳಾಗಿ ನಂದಳು
ಬಹುಕಾಲದಿ ||

ಕಂಡು ಸ್ವರೂಪವ ತನ್ನ ತಾ ಮರೆತಳು, ಕಿತ್ತನಾಗ ಕುಲಹಾರವನವನು |
ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು, ಶಿಶುಲೀಲಾರಸವ, ಬಂದು ನೋಡಿ ನಂದ ಸುಖಧಾಮದಿ ||

24

ಬಾಲಗೋಪಾಲ ಎನ್ನ ಬಾಲ ಆಡೋ |

ಕೃ ಮುಗಿವೆ ಮುಖಾರವಿಂದಕೆ, ಅಮೃತಮಯ ಜಲ್ಪವಾಡೋ ||

ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲಿ ಗಡಿಗೆ ಹಿಡಿದಿಹ ನಂದನಂದನ. ಹಾರಿದ ಮೊಸರ ಬಿಂದುಗಳು |

ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮಲ ಅಂಗದಿ ಹರಡಿಹ ಬಿಂದು, ಗಜಮುಕ್ತಾಮರಕತದೊಲು ಶೋಭಿವುದು ||

ಜನನಿಯ ಬೇಡುವ ಜಗಜೀವನ, ಎದ್ದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ |

ಹೊರಳಾಡುವ ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ ಭುವಿಯಲಿ, ಚಿತುಧರ್ಮಗಳೊಡೆಯ ||

25

ದಣದಿಹರಿಬ್ಬರು ಬಲಮೋಹನರು |

ತುಸ ತುಸ ತಿಂದ, ಕೃದಿದರು ಹಾಲ, ಕಂಡಳು ಜನನಿ ಆಕಳಿಸುವುದನು ||

ಏಳೋ ಕಂದ, ತೊಳೆದು ಮುಖವ, ನಿಮ್ಮ ಎತ್ತಿ ಮಲಗಿಸುವೆನು |

ಮಲಗಿ ನೀವು, ನಾ ಮಲಗಿಸುವೆ, ಮಧುರ ಸ್ವರದಿ ಹಾಡುವೆನು ||

ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದರಿಬ್ಬರು, ಮಲಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿತು ನಿದ್ರೆಯು |

ಸೂರದಾಸ ಮಲಗಿದರು ರಾಮಗೋವಿಂದರು, ಪಡೆದಳು ಸುಖವ ಯಶೋದೆಯು ||

26

ಕಂದನ ಮಡಿಲರಾಡಿಸುತಿಹ, ನಂದರಾಣಿ ಅತಿ ಭಾಗ್ಯವತಿ |

ಅನಂದನಿಧಿ ಕಂದನ ಮುಖದಲಿ, ವರ್ಣಿಸಲಸದಳೆ ಕಾಂತಿ ||

ಗುಣ ಅಪಾರ ನಿಗಮಾಗಮದಿಂ, ಹೇಳಲಪಾರ ಎಸ್ತಾರವತಿ |

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭುವೆ, ಎತ್ತಿದಳೆಶೋದೆ, ಕುಡು ಕುಡು ಮುಗುಳ್ಳಗುತ ||

27

ಮೋಹನ ಅಂದ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎಂದು |

ನಂದರಾಜನ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ, ಮತ್ತೆ ಹಲಧರನ ಅಣ್ಣ ಎಂದು ||

ಹತ್ತಿ ಫೇಲೆ ಮೇಲೆ, ಅಂದಳೆಶೋದೆ, ರಂಗನ ಕರೆದು ಕರೆದು |

ದೂರ ಆಡ ಹೋಗಬೇಡ ಕಂದ, ಯಾರದೋ ಹಸು ಹಾಯುವುದು ||

ಗೋಪಿ ಗೊಲ್ಲರಿಹರು ಅನಂದದಿ ಮನೆ ಮನೆಯಲಿ ಮೇಳ ಮೊಳಗುತಿಹುದು |
 ಸೂರದಾಸ ನನ್ನ ದರುಶನಕೆ, ಚರಣಕೆರಗುವೆ ನಾನು ||

28

ಪಡೆದ ನಂದ ಭಾಗ್ಯದಿ ಆ ಸುಖವ |
 ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಲ್ಲ ಯಶೋದೆ ಮಡಿಲಲಾಡಿಸುವ ಸುಖವ ||
 ಧೇನು, ಕರು, ಗೋಪ ಬಾಲರ ಬೃಂದಾವನದಿ ಕರೆಯುವಾ ಸುಖವ |
 ಯಮುನೆಯ ತಡಿಯ ಕದಂಬ ವೃಕ್ಷದಲಿರುವೆ, ಕೋಪದಿ ಕಾಳಿನಾಗ ಸೆಳೆದುತರುವಾ
 ಸುಖವ ||

ಸುಖವೇ ಸುಖವೆನಿಪ ಕುಂಜಗಳಿಂ, ಸರ್ವಸುಖ ನಿಧಿ ವನಗಳಿಂ ವ್ರಜಕೆ ಬರುವಾ ಸುಖವ |
 ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ಸುಖಸಾಗರನತಿ, ಆಸುಖ ಶೇಷ ಸಹಸ್ರ ಮುಖದಿ ಹಾಡಿದನು ||

29

ಅವ್ವಾ ಎನ್ನ ಹಿರಿಯನ ಮಾಡು |
 ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಹಣ್ಣು, ನಾ ಕೇಳಿದ ಕೊಡು ನೀ ||
 ನನ್ನಿಚ್ಛೆಯ ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಡ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದ ಕೊಡು ನೀ |
 ನಾನಾಗುವೆ ಬೇಗದಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಬಲಾಢ್ಯ, ಇರುವೆ ಸದಾ ನಿರಭಯನಾಗಿ ||
 ಅಪ್ಪಳಿಸುವೆ ಕಂಸನ ರಂಗ ಭೂಮಿಯಲಿ, ಎಳೆದೊಯ್ಯುವೆ ವೈರಿಯ ನಾನು |
 ಸೂರದಾಸ ಸ್ವಾಮಿಯ ಈ ರೀಲೆಯು, ಮಧುರೆಯ ವಿಜಯವದು ||

ನಾಡಿದ ತೊಟ್ಟಿಲ

1

ಕನಕರುತುನ ಮಣತೊಟ್ಟಿಲ, ಮಾಡಿದ ಬಡಗಿಯು |

ಬಹುವಿಧದ ಬಗೆಬಗೆಯಾಟಿಕೆಗಳು, ಗಜಮುಕ್ತಾಗುಚ್ಚನಾಲ್ಯಾಕಡೆಯು ||

ಜನನಿಎಣ್ಣೆ ಹಟ್ಟಿ ಸ್ನಾಮಾಡಿಸಿಕಂದನ, ಕ್ರಮದಿ ಮಲಗಿಸಿದಳು ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ |

ಮಲಗಿಸಿ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ, ಹೊದ್ದಿಸಿ ನೆಕ್ಕಳು ಜನನಿ, ಮನ ಮೋದದಲಿ ||

ಅತಿಶೋಮಲ ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಂದನ, ಕೈ, ಕಾಲು ತುಟಿ ಅತಿಕೆಂಪು |

ಸೂರ ಶ್ಯಾಮನ ಅರೂಣ ಕಾಂತಿಯ ಕಂಡು ವೃಜಬಾಲೆಯರು ಹರುಷಿತರಾದರು ||

2

ಜನನಿ ಎಂದಳು ಜೋ ಜೋ ಗೋಪಾಲ |

ಕಡೆದು ಮೊಸರ ಇಟ್ಟಿಹಳು ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಬೆರಸಿ ಸಕ್ಕರೆ ನೆಕ್ಕಿಸುತಿಹಳು ಲಾಲಗೆ ||

ರತುನಕೆತ್ತಿದ, ಹವಳ ಮೆಟ್ಟಿದ, ನವರತ್ನದ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಚಿನ್ನದ ಕಂಬದಿ, ಕೆಂಪಿನ
ಬುಗುಡಿ ತೋರಿವುದು |

ನವರತ್ನದ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಕಟ್ಟಿದ ರೇಷ್ಮೆದಾರದಿ, ಕೆಂಪುಮನೆಯಗುಚ್ಚಗಳ ಜಾಲದಿ
ಮೆರೆವುದು ||

ಮುತ್ತಿನ ರಘಾಲರಿಯಲಿ, ವಿಧ ವಿಧ ಆಟಿಕೆ, ಮಾಡಿಹ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಬಂದ, ಬಡಗಿಯು
ರೂಪದಿ |

ಉಂಡುಕಂಡು ಕಿಲಕಿಲೆನ್ನುವ, ರಾಜಿಪದ್ವೈದಂತಗಳು, ಕ್ರೀಡಿಪ ವಿವಿಧ ರೂಪದಿ ||

ಶಂಕು ಕೊರಳಲಿ, ವಜ್ರ ಕೇಸರಿನಖಿ, ಹಣೆಯಲಿ ಕತ್ತುರಿತಿಲಕ, ದೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟು ಫಾಲದಿ |

ನೋಡುತ ಮಾಡುತ ಅಶೀರ್ವಾದವ ನರ ನಾರಿಯರು, ನಿನ್ನ ಕಂದ ಚಿರಜೀವಿಸಲಿ
ಯಶೋದ ||

ಸುರ ನರ ಮುನಿ ಕುತೂಹಲದಿ ನೋಡುತ ಉಬ್ಬಿದರು, ತೂಗುವ ನಂದಕುಮಾರನನು |

ಸೂರ ಹರುಷದಿ ಹೂಮಳೆಗರೆದು, ಮೊಳಗಿಸಿದರು ಜೈ ಜೈ ಕಾರದ ಧ್ವನಿಯು ||

ಜೋ ಜೋ ಕಂದ ಜೋ ಜೋ |

ತಂದ ಬಡಗಿಯು ಅತಿ ಅಂದದ ತೊಟ್ಟಿಲ, ಭೂಮಿಯಲಿಟ್ಟಾಡಿಸಿ ಎರಗುವೆನೆಂದ
ಜೋ ಜೋ ||

ಬೇಡಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಡಗಿಯು, ಇತ್ತ ಎರಡು ಲಕ್ಷನಂದ, ಎರಗುವೆ ಕಂದ ಜೋಜೋ |
ರತುನ ಖಚಿತ ವರ ತೊಟ್ಟಿಲ, ಕಟ್ಟಿದ ರೇಷ್ಮೆದಾರದಿ, ಎರಗುವೆ ಕಂದ ಜೋ ಜೋ ||

ತೂಗುವ ತೊಟ್ಟಿಲಲೊಮ್ಮೆ, ಆಡುವ ನಂದ ಮಡಿಲಲೊಮ್ಮೆ, ಎರಗುವೆ ಕಂದ ಜೋ
ಜೋ |

ತೂಗುತ ತೊಟ್ಟಿಲ ಸಖಿಯರು, ಸೂರದಾಸನೆರಗಿದ ನಾನೆರಗುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಜೋಜೋ ||

ತೂಗಿದಳು ಹರಿಯ

1

ಮಲಗಲು ನಿನಗೆ ಅಂದದ ಸಜ್ಜೆಯ ರಚಿಸಿರುವೆ .|

ಅತಿ ಉಜ್ವಲ ನನ್ನ ಶಯ್ಯೆಯು, ಮಲಗಲು ಅತಿ ಸುವಿವು ||

ಆಡುತ ಕಳೆಯಿತು ಬಹು ರಾತ್ರಿ, ಕಂದ ಕಂಡೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಲಿ ಮಂಪರವ |

ಆಕಳಿಸುತಿಹ, ಮೈ ಮುರಿಯುತಿಹನವನ, ಒತ್ತುವಳು ಜನನಿ ಪಾದವ ||

ಮಧುರ ಸ್ವರದ ಕೇದಾರ ರಾಗವ, ಶ್ಯಾಮ ಚಿತ್ತ ವಿಟ್ಟು ಕೇಳುವ |

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ನಂದ ನಂದಗೆ, ಬಂದುದು ಅತಿ ನಿದ್ರೆಯಾಗ ||

2

ಮಲಗಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ, ಹರುಷದಿ ಮುತ್ತುನಿಟ್ಟಳು ನಂದನ ರಾಣಿ |

ಚಿರ ಜೀವಿಸು ಎನ್ನ ಕಂದ, ನಾನಾದೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ರಾಣಿ ||

ಒಂದು ಪಕ್ಷತ್ರಯ ಮಾಸದಿ, ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಸಾರಂಗ ಪಾಣಿ |

ಬೋರಲಾದ ತನಗೆ ತಾನೆ, ನಾ ಪಾಡುವ ಮಂಗಳ ಪಾಣಿ ||

ನಂದ ಗೃಹಿಣಿ ಆನಂದದಿಂ, ಪೇಳಿದಳು ವ್ರಜ ರಾಣಿ |

ಕೇಳಿ ಈ ಸುವಿವ ಬಂದರೆಲ್ಲಾ, ಸೂರಜ ನೆರಗಿದ ಪಾಣಿ ||

3

ಮಲಗಿಸಿ ಮಡಿಲಲಿ ಹರಿಯ ನಂದನ ರಾಣಿ, ಸ್ತನ ಪಾನೆ ಮಾಡಿಸುತಿಹಳು |

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ರೋಹಿಣಿ, ಪಲ್ಲಂಗವ ಅಂಗಳದಿ ಇಡಿಸುತಿಹಳು ||

ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲಿನ ಕೋಮಲ ಕಿರಣವ, ಸುತಗೆ ಹೇಳಿ ತೋರಿಸುತಿಹಳು |

ಎಲೆ ಕಿರಣವೆ ? ನನ್ನ ಅಂಗಳದಿ ಬಾ, ಬಾಲ ಕೇಳಿಯ ಹಾಡುತಿಹಳು ||

ಸುಂದರ ಶಯ್ಯೆಯಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಮೋಹನನ ಭುಜದಲಿ ಎತ್ತುತಿಹಳು |

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ಮಲಗಿದ ಕೃಷ್ಣ, ತಟ್ಟುತ ಹಾಡುತ ತೂಗುತಿಹಳು ||

4

ಜೋ ಜೋ ಕಂದ ರಂಗ ।

ನಾ ನೆರಗುವೆ, ನಿನ್ನ ಇಂದು ಮುಖಿಕೆ, ಅತಿ ಅಮೃತ ಪೂರ್ಣ ಕಾಂತಿಗೆ ॥

ಕಮಲ ನೈನನಿಗೆ, ಕಡಕ ಬಯಸಿ, ವ್ರಜ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದವಗೆ ।

ಎಲೆ ದೇವ ಕೈ ಮುಗಿವೆ, ದುಃಖದಿ ಕರೆವೆ ನಿನ್ನ, ಕೂಡಲೇ ನೀನಾತವಗೈ ॥

ನಾ ಹೇಳಿದೆ ನೀ ಹಿರಿ ದೇವತೆ, ಜಗಪಾವನ ನೀನೊಡೆಯ ಕುಲಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ।

ಪೂಜಿಪೆ ಪಾವವ, ಬೇಗದಿ ಬಾಲನ ಮಾಡುವೆ, ನನ್ನ ಈ ಕಂದನ ಎಂದು ॥

ಬೆಳೆಯಲಿ ದಿನ ದಿನ ದ್ವಿತೀಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ, ನೋಡಲಿ ಜನನಿ ಯಶೋದೆಯು ನಿಂದು ॥

ಈ ಸುಖ ಸೂರದಾಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ, ದಿನ ದಿನ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ॥

5

ಕೈ ಮುಗಿವೆ ನಿನಗೆ ವ್ರಜ ಸುಖಧಾತ, ಎಂದಳೆಲೋದೆ ಜೋ ಜೋ ।

ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಕೆ ಹಿಗ್ಗಿ ಯಶೋದೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನೋಡಿದಳು ಕಂದನ ಮುಖವೆ ಜೋ ಜೋ ॥

ಅಂಗವನಲುಗಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ನಕ್ಕ, ಈ ಕಾಂತಿಗೆ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು ಉಪಮೆ ಜೋ ಜೋ ।

ತೂಗುತ ಹಾಡುತ ಅಂದಳು ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದ, ಶಿಶುತನ ಅದ್ಭುತ ಜೋ ಜೋ ॥

ಗೊಲ್ಲರಾಣೆ ಮುಖ ಕಂಡು ಹರುಷದಿ, ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ಸಾರಂಗ ಪಾಣಿ
ಜೋ ಜೋ ॥

6

ತೂಗುತಿಹಳು ತೊಟ್ಟಿಲಿ ಶ್ಯಾಮನ ಜನನಿ ।

ಹಾಡುತಿಹಳು, ಅತಿ ಅನುರಾಗದಿ, ಪ್ರಪುಲಿತ ಮನದಿ ನಂದ ಪತಿಸಿ ॥

ಹರುಷದಿ ಪ್ರಭು ತೋಳಿ ಎತ್ತವ, ಆನಂದದಿ ಯಶೋದೆ ಮಲಗಿಸಿದಳು ಮಡಿಲಿ ॥

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ಮುದದಿ ಯಶೋದೆ, ಮರೆದಳು ಪೂರ್ವ ಕೃತ ಪುಣ್ಯ ಫಲವಲಿ ॥

7

ಜನನಿ ಹರಿಯ ತೊಟ್ಟಿಲಿ ತೂಗುತಿಹಳು ।

ತೂಗುತ, ಮುದ್ದಾಡುತ, ಆನಂದದಿ ಹಾಡುತಲಿಹಳು ॥

ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದನೆಡೆ ಬಾ ನಿದ್ದೆ, ನೀ ಬಂದು ಏಕೆ ಮಲಗಿಸೆ ।

ನೀ ಬೇಗ ಏಕೆ ಬರಲೊಲ್ಲೆ ? ನಿನ್ನ ರಂಗ ಕರೆಯುತಿಹನು ॥

ಹರಿ ರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚುವನೊಮ್ಮೆ, ಅಲುಗಿಪನೊಮ್ಮೆ, ಅಧರವನು ।
ಮಲಗಿಹನೆಂದರಿತು ಮೌನದಿ, ತೋರಿದಳು ಸನ್ನೆಯಿಂದಲಿ ॥

ಇಷ್ಟರಲಿ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಹರಿ, ಯಶೋದೆ ಹಾಡಿದಳು ಮಧುರ ಸ್ವರದಲಿ ।
ಅಮರ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸದಾ ಸುಖವ ನಂದಭಾಮೆ ತಾ ಪಡೆದಳೆಂದ ಸೂರ ॥

8

ತೂಗೋ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳು ಎನ್ನ ಕಂದ ।
ಅಳಬೇಡ ಕಂದ ಕೈ ಮುಗಿವೆ ನಿನಗೆ, ಹಠಬೇಡ ನಂದ ಮುದ್ದು ಕಂದ ॥

ಕಣ್ಣಕಪು ಕೈಗೆ ಮೆತ್ತಬೇಡ, ಉಜ್ಜಿ ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪು ಮಾಡಬೇಡ ನಂದನ ।
ಕುಲಾವಿ ಶಿರದಿ, ನೂಪುರ ಪದದಿ ಧರಿಸಿಹೆ, ಓಡು ಅಪ್ಪನೆಡೆಗೆ ಚಂದದಿ ॥

ಕಂಡರು ಧರಣೀಧರರೀ ಎನೋದವ, ಮಾತಾ ಪಿತ ಬಲ ಭದ್ರರು ।
ತಮ್ಮ ಮರೆತರು ಕುತೂಹಲದಿ ಸುರನರ ಮುನಿಗಳು, ನೋಡುತ ಈ ಆದ್ಭುತ ಲೀಲೆಯ
ಎಂದ ಸೂರ ॥

9

ಸುಂದರ ಶೋಭೆಯು ಎನ್ನ ಶ್ಯಾಮನಿಗೆ ಆಹುದು ।
ನಾನೆರಗುವೆ ಸುಂದರ ಕಾಂತಿಯ ವದನಕ್ಕೆ, ಇದಕುಪಮೆ ಎಲ್ಲಿ ಏನಹುದು ॥

ಈ ಭವಿಗನುಪಮ ಉಪಮೆಯ, ಸುಕವಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಟಕುವುದು ।
ಕಾಣುತ ಪ್ರತಿ ಅಂಗ ಅಂಗದ ಭವಿಗೆ, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥ ಮನ ಮೋಹಿಪುದು ॥

ಶಶಿಗಣ ಭವಿಯಿಂ ವಿಧಿ ಆನನ ರಚಿಸಿ, ಓರೆಗಣ್ಣಂ ನೋಡುತಿಹನು ।
ಕಾಣುತ ಸೂರ ಶ್ಯಾಮನ ಸುಂದರತೆಯ, ಮುನಿಜನ ಮನ ಮೋಹಿಪುದು ॥

ಅಂಬೆಗಾಲಂದ

1

ಮನದಿ ಅಭಿಲಾಷಿಸಿದಳು ಯತೋದೆ |

ಎನ್ನ ಕಂದ ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುವನೆಂದು, ಧರಣಿಯಲಿ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವನೆಂದು ||

ಹಾಲ ಹಲ್ಲೆರಡೆ ನೋಡುವನೆಂದು, ಪುಟ್ಟ ಬಾಯಲಿ ಮುಮ್ಮ ಮೂತ ಜಲ್ಪಿಸುವನೆಂದು ;
ನಂದನ ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ ಎನ್ನುವನೆಂದು, ಎನ್ನ ಅವ್ವಾ, ಅವ್ವಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವ
ನೆಂದು ||

ಎನ್ನ ಸೆರಗ ಪಿಡಿದು ಮೋಹನೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಜಗಳಾಡುವನೆಂದು |

ತನ್ನ ಕೈಯಿಂ, ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ತಿನ್ನುವನೆಂದು, ತನ್ನ ಕರದಿ ಬಾಯಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ
ನೆಂದು ||

ನಕ್ಕು ತನ್ನದೆ ಮಾತಾಡುವನೆಂದು, ಆ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಎನ್ನ ದುಃಖವ ದೂರೀಕರಿಸುವ
ನೆಂದು |

ಬಿಟ್ಟು ಅಂಗಳದಿ ತ್ಯಾಮನೊಬ್ಬನನೆ, ತಾ ಹೋದಳು ಮಗಿ ಕೆಲಸಕೆ ||

ಇಷ್ಟರಲಿ ಎದ್ದಿತು ಅಂಧಕಾರವು, ಹರಡಿತು ಗರ್ಜನೆ ಪೂರಾ ಆಕಾಶಕೆ |

ಸೂರದಾಸ ಕೇಳಿ ಘರ್ಜನೆ ವ್ರಜ ಜನರು, ಎಲ್ಲಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಂತರು, ಅತಿ ಭಯಕೆ ||

2

ಮುದದಿ ನಂದ ಗೃಹಿಣಿ, ಸುತನ ಆಡಿಸುತಿಹಳು |

ಎಂದು ಎನ್ನ ಕಂದ ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುವ, ವಿಧಿಯ ಬೇಡುತಿಹಳು ||

ಎಂದು ಹಾಲ ಹಲ್ಲೆರಡೆ, ನೋಡುವೆ ಈ ಕಂಗಳಲಿ |

ಮುತ್ತಿಡುತ ಕರ, ಪಗ, ಅಧರ ಭ್ರೂಗಳಿಗೆ, ಕುರುಳಿಗೆ ಮುತ್ತನಿಟ್ಟಳು ||

ಹೇಗೆ ವರ್ಣಸಲಿ ಇದ, ಅಂದ, **ಸೂರಜ** ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತಿಯ ತರಲಿ ||

3

ಚಲುವಿನ ಕೈಯಲಿ ನವನೀತವು |

ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುವ, ಧೂಳಿನ ಮೈಯ್ಯು, ಮೊಸರು ಬಳಿದ ಬಾಯಿಯು ||

ಚಲುವ ಕಪೋಲ, ಚಂಚಲ ನೋಟ, ಗೋರೋಡನದ ತಿಲಕವು |
ಹಣೆಯ ಮುಂಗುರುಳು, ಮಧುವ ಈಂಟುವ ಮಥಿಸಿದ ದುಂಬಿಯವೋಲು ||

ಕೊರಳ ಹಾರ, ವಜ್ರ ಕೇಸರಿ ನಖ, ರಾಜಿಪ್ರದಂ ಸುಂದರ ಕೊರಳಲ್ಲಿ |
ಧನ್ಯ ಸೂರ ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆಯ ಈ ಸುಖದೆದುರು, ಶತ ಕಲ್ಪದ ಬದುಕು ಎಷ್ಟರದು ||

4

ಬಾಲ ವಿನೋದವೆ ಅಂದ, ಮನಕೆ ಚೆಂದ |
ಹಿಡಿಯಲು ಮುಖ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬವ, ನಗುತ ಅಂಚೆಗಾಲಲೋಡುವ ಅಂದ ||

ಅಖಿಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಖಂಡದ ಮಹಿಮೆಯ, ಶಿಶುತನದಿಂ ಮುಚ್ಚುವ ಚೆಂದ |
ಕೂಡಿಸಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಆಡ ಯತ್ನಿಪ, ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೊರ ಬಾರದ ||

ಕಮಲ ನೈನ ಬೇಡುವ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ತೋರುವ ಸನ್ನೆಯಿಂದದ |
ಸೂರದಾಸ ಸ್ವಾಮಿ ಸುಖ ಸಾಗರ, ಯಶೋದೆ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ||

5

ಚೀರುತ ಮೆಲ್ಲುತ ಬೆಣ್ಣೆಯ |
ಅರುಣನೇತ್ರ, ಬಾಗಿದ ಹುಬ್ಬಿನವ, ಅಡಿಗಡಿಗಾಕಳಿಸುವ ||

ಒಮ್ಮೆ ಝನುಝನು ಶಬ್ದದಿ, ಅಂಚೆಗಾಲಿಕ್ಕುವ ಧೂಳಿನ ಮೈಯವ |
ಒಮ್ಮೆ ಎಳೆಯುವ ಬಾಗಿದ ಮುಂಗುರುಳ, ಕಣ್ಣಲಿ ಕಣ್ಣೀರ ತುಂಬುವ ||

ಒಮ್ಮೆ ನುಡಿದ ತೊದಲು ನುಡಿಯ, ಒಮ್ಮೆ ಅಪ್ಪನ ಕರೆಯುವ |,
ಸೂರ ಕಾಣುತ ಹರಿ ಶೋಭೆಯ, ನಿಂದಳು ಮಾತೆ ಅನಿಮಿಷನೇತ್ರೆಯಾಗಿ ||

6

ಆಡುತಿಹ ನಂದನಂಗಳದಿ ಗೋವಿಂದ |
ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಯಶೋದೆ ಪಡೆದಳು ಸುಖವ, ವದನಮನೋಹರ ಇಂದುವ ಕಂಡು ||

ಕಟ ಕಿಂಕಿನೆ, ಮಾಣಿಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಪದಕ ಜೋಲಾಡುತಿಹುದು ಫಾಲದಿ |
ಅತಿ ಸುಂದರ ಕಂಠದಿ ಕೇಸರಿನಖ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರತುನೆ ಹವಳ ಕೆತ್ತಿಹುದು ||

ಕರದಿ ಕಡಗ, ಕಾಲಲಿ ನೂಪುರ, ತನುವಲಿ ಪೀತಾಂಬರ ರಾಜಿಪುದು |
 ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ಅಂಗಳದಿ ಆಡುತ್ತ, ಬಾಯಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಲೇಪಿಸಿಹನು ||
 ಸೂರ ಶ್ಯಾಮನ ವಿಚಿತ್ರ ಜರಿತೆಯು, ರಸನೆಗೆ ಅರುಹಲು ನಿಲುಕದು |
 ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತ ಸಕಲಮುನಿಗಳು, ಮರೆತರು ಯೋಗ ವೈರಾಗ್ಯವನು ||

7

ವಿಹರಿಸುತಿಹ ಗೋಪಾಲ, ಮಣಮಯ ಅಂಗಳದಿ |
 ಜಾರುವ, ತಿರುಗುವ, ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ್ತ ಓಲಾಡುವನೆಂಗಳದಿ ||
 ಕಂಡುಕಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ, ನಗುತ್ತ ಕೇಕಡಾಕುವ |
 ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ತಿರುತಿರುಗಿ, ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎಂದೆನ್ನುವ ||
 ಭ್ರಮರೆ ಸಹಿತ ಜಲದಲಿ ಜಲಜವು ಚೆಲಿಪಂತೆ |
 ಕುಟಿಲ ಮುಂಗುರುಳ ವದನೆ ಕಾಂತಿಯ ಬಿಂಬವು ಶೋಭಿಪುದವನಿಯಲಿ ||
 ಸೂರದಾಸ ಕಂಡು ಭವಿಯ, ಬೆರಗಾದರು ಪ್ರಜನಾರಿಯರು |
 ತನು ಮನ ಧನ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆರಗಿದರವನಿಯಲಿ ||

8

ಹರಿಯ ವಿಮಲ ಯಶವ ಪಾಡುತಿಹರು ಗೋಪಾಂಗನೆಯರು |
 ಸಂದರಾಜನ ಮಣಮಯದಂಗಳದಿ, ಬಾಲಗೋಪಾಲನಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತಿಹನು ||
 ಬಿದ್ದೂ ಬೀಳುತ್ತ, ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ಆಡುತಿಹರಿಬ್ಬರು, ರಾಮಶ್ಯಾಮ ಸೋದರರು |
 ತುಂಬಿದೆ ಧೂಳು, ಇಬ್ಬರ ತನುವಲಿ, ಎತ್ತಿಹಳು ಮಾತೆ ಯಶೋದೆ ಇಬ್ಬರನು ||
 ಮೂರಡಿಯಲಳೆದವ ಧರಣಿಯನು ದಾಟಲು ಹೊಸ್ತಿಲ ಶ್ರಮಿಸಿದನು |
 ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ನೋಡುತ್ತ ಪ್ರಜನಾರಿಯರು, ಶೋಭಿಪ ಸುಂದರಹಾಸ
 ವ್ಯಾಘ್ರನಖವನು ||

9

ಕಂದ ಕೈ ಮುಗಿವೆ ನಿನ್ನ ಈ ಸುಂದರ ಮುಖಿಕೆ |
 ಸಖಿ, ಬೀಳದಿರಲಿ ಎನ್ನ ವೃಷ್ಟಿಯು, ವೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟು ಹುಬ್ಬಲಿಟ್ಟಿರುವೆ ಆದಕೆ ||
 ಮೊದಲೇ ಅರ್ಪಿಸಿಹೆ ಎನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವ, ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾದ ದ್ವಯ ದಂತಕೆ |
 ಈಗೇನನರ್ಪಿಸಲಿ ನಾನು, ಸೂರಜ ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದನೆ ಅಂದದ ಮುಖಿಕೆ ||

10

ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ ಅಂಬಿಗಾಲಿಕ್ಕುತ ಬರುತಿಹನು |
 ಮಣಮಯ ಕನಕ ನಂದನಗಳದಿ, ಹಿಡಿಯಲು ಬಿಂಬವ ಧಾವಿಸುವನು ||
 ತನ್ನ ನೆರಳ ಕಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಹರಿ, ಕೈಯಿಂ ಹಿಡಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವನು |
 ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ ನಗುವ, ರಾಜಿವ ದ್ವೈದಂತಗಳನು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡುವ ಆದನು ||
 ಕನಕ ಭೂಮಿಯಲಿ ಕರೆ ಪದ ಛಾಯೆಗೆ ರಾಜಿಪ್ರದೊಂದುಪಮೆಯು,
 ಪ್ರತಿ ಪದಕೆ ಪ್ರತಿ ಮಣಿಯಲಿ ವಸುಧೆ, ಕಮಲಾಸನವ ಆಲಂಕರಿಸುತಿಹಳು |
 ಬಾಲ ಕ್ರೀಡೆಯ ಸುಖವ ಕಂಡು ಯಶೋದೆ, ಬಾರಿ ಬಾರಿ ನಂದನ ಕರೆದಳು |
 ಸೆರಗಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಸೂರ ಪ್ರಭುಗೆ, ಮಾತೆ ಮೊಲೆಯೊಡಿಸುತಿಹಳು ||

11

ಆಡುತಿಹರಿಬ್ಬರು ವೀರರು ಮುಂಜಾವಲಿ |
 ಬೇಡುತ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕೇಳದೆ ಮಾತ ಜಗಳಾಡುತ ಜನನಿ ಯಶೋದೆಯಲಿ ||
 ಮಧ್ಯೆ ಜನನಿ ಮುಂದೆ ಸಂಕರ್ಷಣ, ಎಳೆದ ಕೃಷ್ಣ, ಜಾರಿತು ಸೆರಗು ಶಿರದಿಂ |
 ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಗದಿ ಪಕ್ಷಿಗಳೆರಡು, ಮಯೂರ ಮರಾಳ ಶಿಶುಗಳು ಕ್ರೀಡಿಸುವವೋಲು ||
 ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮ ಎಳೆದ ಕರದಿಂ ಕಬರಿಯ, ಎಳೆದ ಬಲರಾಮ ಮುತ್ತಿನ ಮಾಲೆಯ |
 ಸೂರಜ ತಂ ತಂ ಆಹಾರದ, ಭಾಗವ ತಾವು ತಾವು ತೆಗೆದವೋಲು ||

12

ಕನಕದಬರಿಯಲಿ ಮುಂಜಾನೆಯೆ, ದಧಿಘೃತ ಮಿಠಾಯಿ |
 ಆಡುತ, ತಿನ್ನುತ, ಬೀಳಿಸುತ, ಜಗಳಾಡುವರಿಬ್ಬರು ಸೋದರರು ||
 ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಎಳೆಯುತೊ ಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಜುಟ್ಟ, ತಡೆಯುತಿಹಳು ಮಾತೆ ಇಬ್ಬರ |
 ದುಷ್ಟರು ಬಹಳ, ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯನೆಂಬುದಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ||
 ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳು ರೋಹಿಣಿ, ನಕ್ಕಳು ಜನನಿ ಯಶೋದೆಯೂ |
 ಜಗನ್ನಾಥ ಧರಣೀಧರರಿಗೆ, ನಾನೆರಗಿದನೆಂದ ಸೂರಜ ||

13

ಆಡುತ ಓಡುತ ಹರಿ ನಂದಭವನದಿ |
 ಮಾಡುತಿಹಳು ಯಶೋದ ಅಡಿಗೆಯ ಒಳಗೆ, ಹರಿ ತಾ ಕಿಲ ಕಿಲೆನ್ನುತಾಡುವನು ||

ಕೂಗಿ ಕರೆದಳು ಯಶೋದೆ ಮೋಹನನ, ನೀ ಏಕೆ ಓಡಿ ಬರಲೊಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ ।
ಕರೆ ಕೇಳಿ ಅರಿತ ಮಾತೆ ಎಂದು, ನಡೆದನಂಬೆಗಾರಿಕ್ಕುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ॥

ಎತ್ತಿ ತೊಡೆದಳು ಸೆರಗಲಿ, ಧೂಳು ತುಂಬಿದ ಅಂಗವನು ।
ಸೂರಜ ಪ್ರಭುವ ಯಶೋದೆ ಧೂಳ ಕೊಡವುತ್ತ, ಅದಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದೆ ಈ
ಧೂಳನು ॥

14

ಯಶೋದೆ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಗೋಪಾಲ ।
ಬೆಳೆಯಲಿ ಬೇಗ ಬಲರಾಮನೊಡನೆ ಬಾಳಲಿ ಬಹು ಕಾಲ ಈ ಬಾಲ ॥
ವೃಣ್ಣ ಫಲದಿ ಜನಿಸಿಹನಿಂದು ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪಲಿ ಕೆಂಪಿನ ಮಡೆಯಂತೆ ।
ಗೋಕುಲಕಿಲ್ಲಾ, ಜೀವನ ಧನ, ವೈರಿಗಳ ಹೃದಯಾಘಾತ ಮಾಡುವಂತೆ ॥
ಸೂರೆ ಅಂಬೆಗಾಲಿನಿಂದವ ನೋಡುತ್ತ, ಬಹು ಸುಖಪಡುವುದು ಲೋಚನ ।
ಕೊಡವುತ್ತ ಧೂಳ, ತಗುಲಲಿ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರೋಗ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲ ಕಂದನ ॥

ದಾಟುವ ಹೊಸ್ತಿಲ

1

ತ್ಯಾಮಲ ಬಾಲಗೋಪಾಲ ಎರಗುವೆ. ಅತಿಸುಖ ಪೂರಣ ಪರಮಾನಂದ ।
ಯಾರ ಮೂರು ಅಡಿಗೆ ಎಟುಕದೊ ಬುವಿಯು, ಕಲಿಸುತಿಹಳು ನಡೆವುದವಗೆ
ಯತೋದೆ ॥

ಯಾರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆದರುವನೆಮನೊ, ಅವಗೆ ಗೋಪಮ್ಮ ಕೋಲ ತೋರುವಳು ।
ಯಾರ ನಾಮದಿ ತೊಲಗುವುದು ಕೋಟಿ ಭ್ರಮೆ, ಅವಗೆ ಉಪ್ಪು, ಸಾಸುವೆ ನಿವಾಳಿಸು
ವಳು ॥

ಸೇವಕ ಸೂರ ಎನ ಹೇಳಿ ಹಾಡುವೆ, ಪಡೆದರೆ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ಎಂದ ॥

2

ಎನಾಯಿತು ಆ, ಬಲ, ದೇವ ?
ಯಾವ ಬಲದಿ, ಮೊನರೂಪದಿ ಜಲವೆಳೆದೆಯೊ, ತಂದೆ ವೇದವ, ತೆಗೆದೆ ಅಸುರನ
ಪ್ರಾಣವ ॥

ಯಾವ ಬಲದಿ, ಕಮಲ ಪೀಠದಿ ಗಿರಿಧರಿಸಿ, ಮಥಿಸಿ ಕ್ಷೀರ ಸಿಂಧುವ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ ಸ್ವರ್ಗವ ।
ಯಾವ ಬಲದಿ, ಕೋರೆದಾಡೆಯಲಿ, ವರಾಹರೂಪದಿ, ಹೊತ್ತೆ, ಭೂಮಿಯ ಪುಷ್ಪ
ದಂದದಿ ॥

ಯಾವ ಬಲದಿ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಎದಸೀಳಿ, ಭಕುತ ಹಿತಕೆ ಕೃಪಾ ನಿಧಾನನಾದೆ ।
ಯಾವ ಬಲದಿ, ಕಳುಹಿದೆ ಬಲಿಯ ಪಾತಾಳಕೆ, ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಯಲಿ ವಸುಧೆಯಳಿದೆ ॥

ಯಾವ ಬಲದಿ, ಇಟ್ಟಿ ವಿಪ್ರರಿಗೆ ತಿಲಕವ, ತಾನಂತು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ನೀ ನೀಡಿದೆ ।
ಯಾವ ಬಲದಿ, ಕಡಿದೆ ರಾವಣನ ಶಿರವ, ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ನಿರ್ಭಯ ರಾಜ್ಯನೀಡಿದೆ ॥

ಯಾವ ಬಲದಿ, ಅಡಗಿಸಿದೆ ಜಾಂಬವಂತನ ಮದವ, ಕೇಳಿದೆ ವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ
ಬಲದಿ ।

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭುವೀಗ ದಾಟಲಾರ ಭವನದೊಸ್ತಿಲ, ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಜಕೂ
ಅರಿಯದವನನೆಂದ ॥

3

ಬರುವ ಒಳಗಿಂ ಹೊರಗಿನತನಕ |

ಚೆಲಿಸುವನವ ಸುಲಭದಿ ಮನೆಯಂಗಳದಿ, ತಡೆಯಿತು ಹೊಸ್ತಿಲವನ ||

ಬೀಳುವ, ಏಳುವ, ದಾಟಲಾರ, ಅತಿಶ್ರಮಪಡುವ ದಾಟಲು ಹೊಸಲ |

ಮೂರುವರೆ ಅಡಿಯಲಿ ಅಳಿದವ ಪೃಥ್ವಿಯ, ನಿಲುವ ಮನೆಯ ಹೊಸಲಲಿ ||

ಬಲವೀರ ಅಂದ ಮನದಲೇ, ಬೇಕೆಂತಲೇ ಈ ನಾಟಕವಾಡುತಿಹನಿವನು |

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭುವ ಅಗಣಿತ ಮಹಿಮೆ, ತರುವುದು ಭಕುತರ ಮನಕೆ ಹಿತವನು ||

4

ಅಮಿಗತತಿಯದ್ಭುತ ರೂಪವ ನೋಡೆ, ಧರಿಸಿಹನೆಂತಹ ರೂಪವ ನೋಡೆ |

ಯಾವನುದರದಿ ಮೂರೋಕವಿಹುದೋ, ಅವ ಮೊರದ ಕೊನೆಯಲಿ ಮಲಗಿಹ ನೋಡೆ ||

ಯಾವ ನಾಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಜನಿಸಿದರೋ ಸಕಲ ಯೋಗ ವ್ರತಗಳ ಸಾಧಿಸಿಹರು
ನೋಡೆ |

ನಾಳದಿ ಬಿಡಿಸಿ ಆ ಪ್ರಭುವ, ವ್ರಜಯುವತಿಯರು, ಕಿತ್ತ ದಾರದಿ ಕಟ್ಟಿಹರು ನೋಡೆ ||

ಯಾವ ವಡನಕೆ ಶಿವಸಮಾಧಿ ರಚಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಿ, ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲಿರುವ ನೋಡೆ |

ಆ ಮುಖಕೆ ಮುತ್ತನಿಡುವಳು ಮಾತೆ ಯಶೋದೆ, ಹಾಲಿನ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುತಿಹ
ನೋಡೆ ||

ಯಾವ ಶ್ರವಣದಿ ಜನರ ದುರಿತವ ಕೇಳಿ, ತೃಪ್ತಿಸಿ ಗರುಡಾಸನದಿ ಧಾವಿಸಿಬರುವ ನೋಡೆ |

ಆ ಶ್ರವಣದ ಬಳಿ ಯಶೋದೆಯು, ತೂಗುತ ಮುದ್ದಾಡುತ ಹಾಡುವಳು ನೋಡೆ ||

ವಿಶ್ವಭರಣ ಪೋಷಣ, ಸಮರ್ಥನಿಹ, ಅವ ಬೆಳ್ಳೆಗೆ ಹಟ ಮಾಡುವ ನೋಡೆ |

ಯಾವ ವಿರಾಟರೂಪ ರೋಮದಿ, ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಡಗಿಹುದೋ ಅವ ತೊಟ್ಟಲಲಿ
ಮಲಗಿಹ ನೋಡೆ ||

ಯಾವ ಭುಜಬಲದಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ, ಸೀಳಿದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಎದೆ ನೋಡೆ |

ಹಿಡಿದಾಭುಜವ ಅಂದರು ವ್ರಜನಾರಿಯರು, ನಿಲ್ಲೋ ಕಂದ ಎನ್ನುವರು ನೋಡೆ ||

ಸುರಮುನಿಗಳು ಯಾರ ಧ್ಯಾನದಿ ಪಡೆಯಲಾರರೋ ಶಂಭು ಸಮಾಧಿ ತೃಪ್ತಿಸಲಾರನೋ |

ಅವ ಸೂರ ಅವತರಿಸಿಹ ಈ ವ್ರಜದಿ, ಗೋಕುಲ ಗೋಪವಿಹಾರಿಯಾಗಿಹ ನೋಡೆ ||

5

ಆನಂದ ಪ್ರೇಮದಿ ಉಬ್ಬಿ ಯಶೋದೆ, ಆಡುತಿಹಳು ಮಗನೊಡನೆ ।

ಒಮ್ಮೆ ಕಿಲಕಿಲೆಂದು, ಜನನಿ ಮನ ಸುಖ-ಸುಧುವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವನು ॥

ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ, ಹಾಡುತ, ಅನುಪಮರಾಗದಿ ಮುದ್ದಾಡುವಳವನನು ।

ಒಮ್ಮೆ ಹಿಡಿದು ಕೋಮಲ ಹಸ್ತವ ಅಂಗಳದಿ ನಡೆಸುವಳವನನು ॥

ಶಿವ, ಸನಕಾದಿ, ಶಂಕಾದಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಕರು ಹುಡುಕುತ ಕಾಣದವನನು ।

ಮಡಿಲಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಅವನ, ಮುದ್ದಿನಿ ಕರೆಯುವಳವನನು ॥

ಮುಗ್ಧರಿಹರು ಸುರ ನರ ಕಿನ್ನರ ಮುನಿಜನರು, ರವಿ ರಥ ನಡೆಸದೆ ನಿಂತನು ।

ಮಗ್ನದಿಹರು ವ್ರಜಯುವತಿಯರೆಲ್ಲಾ, ಸೂರದಾಸ ಗುಣಗಾನಗೈಯುತಿಹನು ॥

6

ಹರಿ ಹರಿ ನಗುತಿಹ ಎನ್ನ ಮಾಧವ ।

ಹೊಸ್ತಿಲ ಹತ್ತುವ, ತಪ ತಪ ಬೀಳುವ, ಹಿಡಿದಳು ಜನನಿ ಕರಪಲ್ಲವವ ॥

ಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಯಶೋದೆಯೆದುರಲಿ, ಧರಣಿಲಿ ಇಡುವ ಚರಣವ ।

ಯಾವ ಚರಣದಿ ಮಂಚಿಸಿದ ಬಲಿಯ, ಯಾವ ನಖದಿ ಗಂಗೆಯ ಹರಿಸಿದವ ॥

ಯಾವ ರೂಪದಿ ಮೋಹಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ, ಯಾವ ಚರಣದಿ ರವಿ ಶತ ಕೋಟಿಗಳ
ಬೆಳಗಿದವ ।

ಸೂರದಾಸ ಆ ಪ್ರಭು ಚರಣಕೆ, ಎರಗುವೆ ಅಡಿಗಡೆಗೊಂದನವ ॥

ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಗೋಪಾಲ

1

ಧನ್ಯ ಯಶೋದೇ ಆತಿ ಭಾಗ್ಯವತಿ, ರಂಗನೆತ್ತಿ ಆಡಿಸುತಿಹಳು |
ಹಿಡಿದು ಕಿರು ಕಿರು ಕೈಗಳನೆತ್ತಿ, ನಿಲ್ಲುವುದ ಯಶೋದೇ ಕಲಿಸುತಿಹಳು ||

ತತ್ತರಿಸುತ, ಬೀಳುತಿಹನವನು, ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ ಧಾವಿಸುವನು |
ಮತ್ತೆ ನಿಧಾನದಿ ಕೈಹಿಡಿದು, ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಡಿಸುವಳು ||

ಎಂದು ನಡೆದು ಬರುವ ತನ್ನ ಕಾಲ್ಗಲ್ಲಿಂದ, ನನ್ನ ನೋಡಲು ಓಡಿಬರುವನೆಂದಳು |
ಸೂರದಾಸ ಯಶೋದೇ ಈ ಪರಿ, ಮನದಲಿ ಯೋಚಿಸುವಳವಳು ||

2

ನಡೆಯುತಿಹ ಕಂದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ರವಕೊಲಿದು |
ಅಡಿಗಡಿಗಾನಂದ ಪಡುವ, ಮರಳಿ ಮರಳಿ ನೋಡುವ ಪಾದ ||

ಪುಟ್ಟವದನ, ಪುಟ್ಟಅಂಗಿ, ಕಟಿಯಲಿ, ಕಿಂಕಣಿ ಶೋಭಿಸುವುದು |
ರಾಜಪ ರಕ್ಷಾಯಂತ್ರದ ಹಾರ, ವ್ಯಾಘ್ರನಖದಿಂ, ಭುಜದಿ ರತ್ನಕೆತ್ತಿದ ಬಂದಿ ಇಹುದು ||

ಹಣೆಯಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕ, ಕಿನ್ನೆಗೆ ಇಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟು, ಅಮ್ಮನಿವಾಳಿಸುತಿಹಳು |
ಬಾಲನ ಕರದ ಇಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕಾಂತಿಗೆ, ಸೂರಜ ಅಡಿಗಡಿಗಿರಗಿದ ||

3

ನಾನೆರಗುವೆ ಶ್ಯಾಮ ಮನೋಹರ ನೈನಕೆ |
ತಿರುಗೆನ್ನಡೆ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣಳು, ಸನ್ನೆ ನೀಡುವ ಚಂಚರೀಕದೊಲು ||

ಕುಟಲ ಕುಂತಳ, ತಿಲಕ ಗೋರೋಜನ, ಶೋಭಿವುದು ಶಿಶುಮುಖದಿ |
ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತಲೊಮ್ಮೆ ಆಡುವ, ಈವ, ಸುಖಶಾಂತಿಯ ಮನಕೆ ||

ಅಳುವನೊಮ್ಮೆ ನಗುವನೊಮ್ಮೆ, ಮಧುರವಾಣಿಗೊಲಿದ ನಾನು |
ನಿಲ್ಲುವನೊಮ್ಮೆ ಕೈಆಸರೆಯಿಂ, ಇಡಲಾರನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನು ||

4

ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಗೋಪಾಲ |

ಹಿಡಿದು ಬೆರಳ ನಂದರಾಣೆ, ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮತಮಾಲ ||

ತತ್ತರಿಸುತ ಬಿದ್ದ ಕೈಮೇಲಿನ, ಶ್ಯಾಮನಭುಜರಾಜಿಪುದು,

ಶಶಿ ಎಂದರಿತು ಶಿರದಲಿ, ನಳಿನ ನಾಳದಲಿ ಬಗ್ಗಿದ ಕಮಲದೊಲು ||

ಧೂಳಿ ಧೂಸರಿತ ತನು, ಅಂಜನ ರಂಜಿತನೈನ ನಡೆವ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಯಲಿ |

ಚರಣ ರಣಿತ ನೂಪುರಧ್ವನಿ, ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಬಾಲ ಮರಾಲದೊಲು ||

ಸುಳಿಗುರುಳು ಲಲಾಟದಿ, ಸುಂದರ ಕುಲಾವಿ ಶಿರದಿ, ಶೋಭಿಪುದು ರಮ್ಯನೊಸಲಲಿ |

ಸೂರದಾಸ ಜಗದಿ ಜೀವಿಪ ಬಹುಕಾಲ, ಕಾಣುತ ಇಂತಹ ಸುಖವ ||

5

ಕಲಿಸುತಿಹಳು ನಡಿಗೆಯ ಜನನಿಯತೋದೆ |

ತತ್ತರಿಸುತಿಹ, ಕೈಯ ಹಿಡಿದು, ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಡಿಸುತಿಹಳು ಧರಣಿಯಲಿ ||

ಸುಂದರ ವದನವ ಅವಲೋಕಿಸುವಳೊಮ್ಮೆ, ಅತಿ ಆನಂದದಿನಿವಾಳಿಸುವಳೊಮ್ಮೆ |

ಧ್ಯಾನಿಸುವಳೊಮ್ಮೆ ಕುಲದೇವತೆಯ, ಚಿರಬಾಳು ಎನ್ನ ಕುಂವರ ಕಂದನೆನ್ನ ವಳೊಮ್ಮೆ ||

ಬಲರಾದುನ ಕೂಗಿ, ಕರೆಯುವಳೊಮ್ಮೆ, ಆಡಿರಿ ಈ ಅಂಗಳದಿ ಇಬ್ಬರು ಸೋದರರು |

ಸೂರದಾಸ ಸ್ವಾಮಿಯ ಲೀಲೆಯಿ, ಹಚ್ಚಿತು ನಂದನ ಪ್ರತಾಪ ವೈಭವವು ||

6

ರಘುಣಕು ರಘುಣಕು ಉಲಿಯುತಿದೆ ಶ್ಯಾಮನ ಗೆಜ್ಜೆಯು |

ಕಲಿಸುತಿಹರು ನಡಿಗೆಯ ಸುತನಿಗೆ, ಬೆರಳ ಹಿಡಿದಿಬ್ಬರು ಮಾತೆಯರು ||

ಪೀತವಸ್ತ್ರ ಶ್ಯಾಮನ ತನುವಲಿ, ಚೆಚ್ಚಿಕ ಕುಲಾವಿಯು ಶಿರದಲಿ |

ಬ್ರಹ್ಮನಾರ ಪಡೆಯನೊ, ಅವನ ಅಡಿಸುತಿಹರಿಬ್ಬರು ಮಾತೆಯರು ||

ಹೋಗಬೇಡ, ಅಡೆನ್ನ ಬಳಿ, ಎನ್ನ ಕೈಮುಗಿವೆ ನಿನ್ನ ಅಂಬೆಗಾಲುಗಳಿಗೆ |

ಸೂರದಾಸ ಯತೋದೆ ತಾನೆರಗಿ, ಸುತನ ಮಡಿಲಲಿ ಅಡಿಸುತಿಹಳು ||

7

ಕಂಡು ನಡೆಗೆಯ ಯಶೋದೆ, ಪಡೆದಳು ಹರುಷವ ।

ಕಾಲೆಳೆದು ವಯ್ಯಾರದಿ, ಇಡುವ ಹೆಜ್ಜೆ ಧರಣಿಯಲಿ, ನೋಡಿ ಜನನಿಯ ತೋರುವ ॥

ಬರುವ ಹೊಸಲ ಬಳಿ, ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಈ ಕಡೆಗೇ ಬರುವ ।

ಬಿದ್ದು ಬೀಳುವ, ದಾಟಲಾರನವ, ಸುರಮುನಿಗಣಕೆ ಚಿಂತೆ ತರುವ ॥

ರಚಿಪ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಿ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವ, ಅದ ಕ್ಷಣದಲಳಿಸುವ ।

ಜನುಮವಿತ್ತವನೊಡನೆ ನಂದನ ರಾಣಿ, ನಾನಾ ರೀತಿ ಆಡುವಳು ಆಟವ ॥

ಕರಪಿಡಿದು ಕಂದನ, ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿ ದಾಟಿಪಳವನನು ।

ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭುವ ಕಂಡು ಕಂಡು, ಸುರನರೆ ಮುನಿ ನಿಬ್ಬೆರಗಾದರು ॥

8

ನಡೆಯುವ ಘನಶ್ಯಾಮನ ಕಳಕಳಿಸುವ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಯುಲುವು ಬಲು ಚೆಲುವು ।

ತತ್ತರಿಸುತ, ಓಲಾಡುತಿಹನಂಗಳದಿ, ಕಂಡು ವಿನೋದದಿ ತಲ್ಲಿನರಾದರು ಸುರ ಮುನಿ
ವರರು ॥

ಜನನಿ ಯಶೋದೆ ಬಲು ಸಂತಸದಿ, ತತ್ತರಿಸುವ ಬಾಲನ ಹಿಡಿದಳು ಕೈಯನು ।

ಮೇವುದ ಬಿಟ್ಟು ಕರುವನು ತಣಿಸಲು, ಸೊರೆ ಬಿಡ ತೊಡಗಿಹ ಹಸುವಿನೊಲು ಸ್ತವಿಸಿತು
ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪಯೋಧರ ॥

ಹೊಳೆಯುವ ಚಂಚಲ ಸುಂದರ ಕಪೋಲದಿ, ಹುಬ್ಬಿನ ಹತ್ತಿರ ಚೆಲಿಸುವ ಚಂದದಿ
ಮುಂಗುರುಳು ।

ವಿಹರಿಪ ಬಾಲಗೋಪಾಲ ನಂದವನೆಯಂಗಳದಿ, **ಸೂರ** ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನವ
ಲೋಕಿಪನು ॥

9

ರಂಗನಿಡುವ ಧರಣಿಲಿ, ಓದೆರೆಡು ಹೆಜ್ಜೆಯನು ।

ಕಂಡಳು ನಂದನ ಮಡದಿ, ತನ್ನ ಮನದಿಚ್ಛೆಗಳೆಲ್ಲವನು ॥

ರಘುನು ರಘುನು ಕಾಲ್ಗಿಜ್ಜೆಯ ಧ್ವನಿ, ಬಲು ಸೆಳೆವುದು ಮನವನು ।

ಕೂರುವ ಕೂಡಲೆ ಏಳುವ, ವರ್ಣಸಲಳಿವಿಲ್ಲವೀ ಭವಿಯು ॥

ಕಂಡು ಚಕಿತರಾದರು ವ್ರಜಯುವತಿಯರು, ಈ ಚೆಲುವಿನ ರೀತಿಯ ।

ಚಿರಜೀವಿಸು ಯಶೋದೆ ನಂದನ, **ಸೂರದಾಸ**ನ ನಾವೆಯಾಗಿ ॥

10

ಪಿಡಿದು ಕಂದನ ಕರವ, ನಂದ ಕಲಿಸುತಿಹ ನಡಿಗೆಯನು |

ತತ್ತರಿಸುತ ಬೀಳುವ ಕಂದನ, ಕೈನೀಡಿ ನಂದ ಮೇಲೆತ್ತುವನು ||

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನ.ಡಿದು ಶ್ಯಾಮಗೆ, ತೊದಲಿಸುತ, ನುಡಿಸುತ ಅವನಿಂದ |

ಎರಡೂ ಎಡೆ ಇರುವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂ, ಮುಖದಲಿ, ಅತಿಕಾಂತಿಯ ಪಡೆವನು ||

ಒಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣ ಕರೆ ಬಿಟ್ಟು ನಂದನ, ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಡುವನು |

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೂತು ನೆಲದಲಿ, ಮನದಲಿ ಕೊಂಚ ಹಾಡುವನು ||

ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಪೋಗುವನು ಸದನಕೆ, ಒಮ್ಮೆ ಅಂಬೆಗಾಲಲಿ ಧಾವಿಸುವನು |

ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ ತನ್ನ ಅಂದದ ಮುಖದಿ. ಗೋಪರಾಜನ ಹರುಷವ ಹೆಚ್ಚಿವನು ||

ಹುಡುಕಿದಳು ನಂದ ರಾಣಿ

1

ಮೀಯುತ ನಂದ, ನನೆದು ಶ್ಯಾಮನ, ರಂಗ ಬಲರ ಕರೆ ತಾ ।
ಆಡುತ ಬಹು ವೇಳೆ, ವೃಜದಲಿಹರೋ ಯಾರ ಮನೆಯಲಿ ॥

ಬಂದು ನನ್ನೆಡೆ ಕೂರಲಿ ಇಬ್ಬರು, ಬಾಲರಿಲ್ಲದೂಟಿ ಏತರದು ?
ಕೇಳಿದಶೋದೆ ನಡೆದಳಾತುರದಿ, ಕರೆಯುತ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲಿ ॥

ಹೊತ್ತಾಯಿತು, ಎಲ್ಲದಿತಿರುವಿರಿ ! ಕರೆ ತನ್ನಿರೇ ಯಾರಾದರೂ ಹರಿಯ ಇಲ್ಲಿ ।
ತಡಕುತ ಕಾಣದೆ ಹರಿಯ ಅತಿ ವ್ಯಾಕುಲದಿ ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಯಲಿ ॥

ಪರಿ ಪರಿ ತಪ್ಪಿಸಿದಳೆಶೋದೆ, ಕಳೆದವೆರಡು ಜಾವಗಳು ಹುಡುಕುತಲಿ ।
ಸೂರ ಶ್ಯಾಮನ ಕಾಣದೆಲ್ಲೂ ತಡಕಿದಳು ಬಾಲರ ಕೇಳಿಯ ಬಯಲಲಿ॥

2

ನಖೀ, ಕರೆ ತನ್ನಿರೇ ಯಾರಾದರೂ ಗೋಪಾಲನ ।
ನಾ ದಾರಿ ಕಾಯುತಿಹೆ, ಆಡುತ ನಂದಲಾಲಗೆ ವೇಳೆ ಮೀರಿತು ॥

ಕೂಗುತ ಬಹು ವೇಳೆ ಆಯಿತೆನಗೆ, ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಘನ ಶ್ಯಾಮನ ।
ತಣ್ಣಗಾಯಿತು ಬಡಿಸಿದನ್ನ, ಕಾಯುತಿಹ ನಂದ, ಈಗಲೇ ಕರೆತನ್ನಿರೆ ನಂದ ನಂದನನ ॥

ಮಾಡಲಿಲ್ಲೂಟಿ ನಂದ ಜೊತೆ, ಹಸಿದಿಹ ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ರಂಗನು ।
ದಾರಿ ಕಾಯುತ ಶ್ಯಾಮನ ಜನನಿ, ಮಧುರ ಕರೆಗೋಡಿ ಬಂದ ಯಶೋದೆ ನಂದನ ॥

3

ಕರೆಯುತಿಹಳು ಹರಿಯ ನಂದನರಾಣಿ ।
ಸಂದಿತು ಬಹು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಡುತಿರುವೆ, ಎನ್ನ ಸಾರಂಗಪಾಣಿ ॥

ಕರೆ ಕೇಳಿ ಓಡಿ ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ, ಎಮ್ಮೊತ್ತಾಯಿತೋ ಅಂಬುಜ ಪಾಣಿ ।
ಉಣಲಾರ ನಂದ ನೀನಿಲ್ಲದೆ, ಬೇಗ ಬಾರೋ ನೀ ಯದುಬಾಲ ॥

ಕರೆ ತಂದು ಶ್ಯಾಮನ, ಯಶೋದೆ, ಬೇಗ ತೊಳೆದಳು ಕಾಲ ।
ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಭು ನಂದನೊಡನೆ, ಕುಳಿತರಿಬ್ಬರು ಬಾಲರು ॥

ಉಣ್ಣುವ ಕೃಷ್ಣ

1

ಉಣ್ಣುವ ಕೃಷ್ಣ ನಂದನ ತೊಡೆಯಲಿ ।

ಇಷ್ಟುತಂದು ಅಷ್ಟು ಬೀಳಿಸುವ ಧರಣಿಗೆ, ನೋಡುತ ಶೋಭೆಯ ನಂದರಾಣಿಯರು॥

ತುಂಬಿದ ಬೇಸನ, ಬಟ್ಟಲು ಬಗೆ ಬಗೆ ವ್ಯಂಜನ, ಬಹು ಬಗೆ ಬಗೆಯಲಿರುವ ।

ಬೆಲ್ಲುತ ತಿನ್ನುತ ಮೆತ್ತುತ ಕೈಯಲಿ, ರುಚಿ ನೋಡುವ ಮೊಸರನ್ನವ ॥

ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ಬೆರೆಸಿಹ, ಬಾಯಲಿಡುವ ಆ ಶೋಭೆಯು ಧನ್ಯವು ।

ತಾ ತಿನ್ನುವ, ಬಳಿಯುವ ನಂದಮುಖಿಕೆ, ಆ ಸುಖ ಹೇಳಲಿರಿವೆವಾವು ॥

ನಂದ ಯತೋದೆಯರ ರಸಾನಂದವು, ತ್ರಿಭುವನದಲ್ಲವು ।

ಭೋಜನವೂಡಿಸಿ ನಂದ ಆಚಮನ ಗೈಸಿದ ಸೂರ ಬೇಡಿದ ಎಂಜಲ ॥

2

ಕರೆಯುತಿರುವ ನಂದ, ನಿನ್ನ ಗೋಪಾಲ ।

ಬೇಗ ಬಾರೋ, ಕೈಮುಗಿವೆ ನಿನಗೆ, ಸುಂದರ ನಯನ ವಿಶಾಲ ॥

ಬಡಿಸಿದ ತಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ದಾರಿಕಾಯುತ, ಸುಂದರವಚನ ಬಾಲ ।

ಅಯಿತು ತಣ್ಣಗೆ ಬೋನ, ಚಿಂತಿಪನಪ್ಪ ಬೇಗ ಬಾರೋ ಲಾಲ ॥

ನಾನೊಲಿದೆ, ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ಪಾದಕೆ, ಓಡಿ ತೋರು ವೇಗವ ಬಾಲ ।

ಬಿಡು ಮಗನೇ, ಈ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಯ, ಮಂದಗತಿಯ, ಮಂದಮರಾಲ ॥

ಅವ ರಾಜ, ಬೆಗದಿ ತಲಪುವ ಮನೆಯ, ಸೂರ ಸುಂದರಪಾಲ ।

ಬಲರಾಮ ಮೊದಲಾದರೆ, ನಗುವರು ಗೋಪಬಾಲರೆಲ್ಲ ॥

3

ಯತೋದೆ ಕಂದಗೆ ಕಲಿಸುತಿಹಳು ಇದನು ।

ಕೇಳೋ ಶ್ಯಾಮ ನೀ ಹಿರಿಯನಾದೆ ಈಗ, ಹೇಳಿ ಬಿಡಿಸಿದಳು ಸ್ತನಪಾನವನು ॥

ವ್ರಜ ಬಾಲರು ನೀ ಕುಡಿವುದ ನೋಡಿ ನಗುವರು, ಲಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ ।

ಕೆಡುವುದು ಈ ಅಂದದ ದಂತಗಳು, ಅದಕೆ ಈಗ ನಾ ಹೇಳುವೆನು ನಿನಗೆ ॥

ಈಗಲೆ ಬಿಡು, ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ, ಇಂತಹ ಮಾತು ಹಿಡಿಸದು ನಿನಗೆ ।

ಸೂರ ಶ್ಯಾಮ, ಕೇಳಿ ಇದ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕು, ಸೆರೆಗಲಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿದ ॥

4

ನಂದ ರಂಗ ಉಣುತಿಹರು, ಒಂದೆಡೆ ।

ಇಷ್ಟು ತಿಂದು, ಬಳಿದು ಎರಡು ಕೈಗೆ, ಈ ಬಾಲ ಕೇಳಿ ಅತಿ ಸಹಜವು ॥

ದಪ್ಪ ತುತ್ತ ಬಾಯಲಿ ತುಂಬಿ ಮಲ್ಲತ, ಕಚ್ಚಿದ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿಯನು ।

ಮಾರಕೆ ಕಂಬನಿ ತುಂಬಿತು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ, ಅಳುತ ಹೊರಗೋಡಿದನು ॥

ಎತ್ತಿ ನಿಂತು ರೋಹಿಣಿ, ಬಾಯಿಯ ಊದಿ ಮುದ್ದಾಡಿದಳೊ ಕಂದನ ।

“ಸೂರ”, ಶ್ಯಾಮಗೆ ಇತ್ತು ಸಿಹಿ ತುತ್ತ, ನಂದ ಮುದಗೊಳಿಸಿದನು ॥

5

ಬಲು ಮೋಹನರಿಬ್ಬರು ಉಣುತಿಹರು ।

ಪ್ರೇಮ ಸಹಿತ ಕಂದಗಳೆರಡಕೆ, ಉಣಿಸುವರು ರೋಹಿಣಿ ಯಶೋದೆಯರು ॥

ಸಹೋದರರು ತಿನ್ನುತಿಹರು ಒಟ್ಟಿಗೆ, ರಶನ ಕೆತ್ತಿದ ಚಿನ್ನದ ತಣಿಗೆಯಲಿ ।

ಅಲಸಿಕೆಯಿಂ ತುತ್ತ ಎತ್ತುವರು, ಜೊಂಪಿನಂ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚುವರು ॥

ಕಣ್ಣು ಜೊಂಪಿನಂ, ತೂಕಡಿಪ ಬಾಲರ ಕಂಡು ಮಾತೆಯರು ತನುಮನವನೊಪ್ಪಿಸಿದರು ।

ಅಡಿಗಡಿಗಾಕಳಿಸುವ “ ಸೂರ ”, ಪ್ರಭು, ಇದಕುಪಮೆ ಎಲ್ಲಿಹುದೆಂದ ॥

ಕಾಡುತಿಹ ಬೆಣ್ಣೆಗೆ

1

ಬಾಲ ಗೋಪಾಲಗೆ ಇಷ್ಟವು ಬೆಣ್ಣೆಯು ।

ಮನ ಮೋಹನ ಕ್ಷಣ ಹಸಿದಿರಲಾರ, ಇದ್ದರೆ ನಾ ಪಣ ತೊಡುವೆ ॥

ಕಂದ ಏಳುವ ಮೊದಲೆ, ಕಡೆಗೋಲ ತಂದು ಮೊಸರ ಕಡೆಯುವೆ ।

ಏಳುತಲೇ ಮಾಡುವ ಹಟವ, ಇಂದ್ರನೇ ಬಂದರೂ ಬಿಡಲಾರ ಹಟವ ॥

ನಾ ಬಲ್ಲೆ ಶ್ಯಾಮನ ಆಟವ, ಮುಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣನವನು ಬಾಯಿ ತೆರೆವ ।

ಕೈ ಮುಗಿವೆ ನಂದ ಸುಪುತ್ರಗೆ, ಉಚ್ಚಿಷ್ಟವನಿಷ್ಟು “ಸೂರಜ”, ಪಡೆವ ॥

2

ಕಾಡುತಿಹ ಮುದ್ದು ಗೋಪಾಲ ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ।

ನನ್ನಮ್ಮ ಕೊಡು ಬೆಂದ ಮತ್ತನ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಜೊತೆಗೆ ॥

ಎನ್ನ ಕಂದ ಮೋಹನ ಏಕೆ ಹೊರಳಾಡುವ ? ಏಕೆ ಮೊಂಡು ಮಾಡುವೆ ? ।

ತೆಗೆದುಕೊ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದ, ಬಿಡು ಬೇಗನೆ ಈ ತುಟಿತವವ ॥

ಮುತ್ತಕೊಟ್ಟು ಅವಗೆ, ತಿಂಡಿ ಇತ್ತು ಹಟ್ಟಿದಳು ಎಣ್ಣೆಯ ಮುಖಜಡೆಗೆ ।

ಹಿಡಿದು ಪುಟ್ಟಿಕೋಲ “ಸೂರದಾಸ”ನ ಸ್ವಾಮಿ ಅಂದದಿ ನಿಲ್ಲುವ ॥

3

ಕಡೆಯುತ ಯಶೋದೆ ಪರ ನಂದ ಭವನದಂಗಳದಿ ।

ನಗುತ ನಿಂತಿಹ ಕಂದನ ಕಿರುದಂತದ ಶೋಭೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಡಿಹುದು ॥

ನೋಡುವವರ ಸೆಳೆಯುತ ಮನವ ಕಣ್ಣಳ ಶೋಭೆ ಅರಿಯಲರಿದು ।

ಅಹಾ ನೋಡೆ ! ಮುನಿಮನಹರಣಕೆ, ಮೋಹಿನಿಯರು ಬಂದಂತಿಹುದು ॥

ಕುಡಿಯೋ ಮೋಹನ ಕೊಡುವ ನಿನಗೆ ನವನವನೀತವದ ।

ಕುಣಿಯುತ ರಘುನುರಘನು ರಂಗನ, ನೂಪುರ ಧ್ವನಿಯ ರವವದ ॥

ಫಲಿಫಲಿರೆನ್ನುತ, ನಾದವ ಬೀರುತ ಕುಣಿಯುವ ಪಾದದಿಂದ ।

ಗುಣಗಾನವ ಮಾಡುವ “ ಸೂರದಾಸ,” ಬೆಳಗಲಿ ಕೀರ್ತಿ ಬುವಿ ಆಕಾಶದಿ ॥

ನವನೀತಕೆ ತ್ರಿಲೋಕ ಪತಿ, ನಲಿಯುತ ಉಲಿಯುತ ಕುಣಿಯುವನು ॥

3

4

ಹರಿ ಕರದಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ, ರೊಟ್ಟಿ ಶೋಭಿಪ್ಪದು |

ಕಮಲವರಿತು ಚಂದ್ರನ ವೈರವ. ಪಾತ್ರೆ ಸಹಿತ ಅವ್ಯುತ ಕಿತ್ತವೊಲು ||

ಮುಖಾಂಬುಜದಲಿಟ್ಟಿಹ ಅಂದದ ರೊಟ್ಟಿಗೆ, ಹುಟ್ಟಿತು ಉಪಮೆಯೊಂದು |

ಭೂಧರ ಸಹಿತ ಬುವಿಯ, ಕೋರೆದಾಡೆವೊಲು ||

ದಿಗಂಬರತನು, ನಗುತ ನಂದಿಹ ಕಣಿಯೊಪ |

“ ಸೂರಜ ”, ಪ್ರಭು, ಜೊಲ್ಲಭರಿತೆನಲ ನಾ ಧನ್ಯನೆಂದ ||

5

ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು ಬೇಡುವರು ತಾಯ. ಕೊಡಮ್ಮ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನು |

ಕೇಳಿ ಅನಂದದಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾಡುತಿಹಳು ಮನೆಗೆಲಸವನು ||

ಹಿಡಿದ ಬಲರಾಮ ಮೂಗಿನ ಮುತ್ತ, ಕುವರರಂಗ ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಜುಟ್ಟಿನು |

ಹೆಸ ಮಯೂರ ತಿನಿಸ ಹಿಡಿದೊಲು. ಕವಿಯ ಈ ಉಪಮೆಯೂ ಅಲ್ಪವೆನೆ ||

ಕಂಡು ಈ ಭವಿಗೆ ಅನಂದದಿ ನಂದ, ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿ ನಗುತ ಹೊರಳಾಡಿದನು |

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಮನದಾನಂದದಿಹ ಯಶೋವ. ಅತಿ ಭಾಗ್ಯವತಿ ಅತಿ ಪುಣ್ಯವಾಯಿ ||

6

ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕೊಡಮ್ಮ | ಇಷ್ಟು ಕೊಡಮ್ಮ |

ಕ್ರಿಯಾಗಿಷ್ಟು, ರೊಟ್ಟಿಗಿಷ್ಟು | ಬೇಡುತ ಕುಣಿಯುತಿಹ ರಂಗ ||

ಕನಕ ಭೂಮಿಯಲಿ, ರತುನರೇಖೆಯೆಂದದಿ, ಹಿಡಿದ ಮಾತ ಹಿಡಿ ರಂಗ |

ನಡುಗಿತು ಭೂಧರ. ರಂಕಿಸಿದ ಶೇಷ. ಉಕ್ಕಿಹರಿಯಿತು ಸಮುದ್ರ ವ್ಯಾಕುಲದಿ ||

ಪುಟ್ಟ ಬಾಯಲಿ ತೊದಲು ಮಾತನಾಡುವ ಅಂದದಿ |

ಯಶೋದೆಯು ಪ್ರಾಣ ಜೀವನನ ತಟ್ಟಿ ಅಲೆಗೊವಳು ಮುದದಿ ||

ಎನ್ನ ಮನಸೆಳೆವ ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಮೋಹನ, ನಾ ತೆಗೆದೆ ನಿನಗೆ ತಟ್ಟುವ ಕೇಡುಗಳನು |

ತ್ಯಾಮ ಸುಂದರ ನಂದಕುವರನಲಿ, “ ಸೂರದಾಸ ” ನಡಿಗಡಿಗೆರಗುವನು ||

7

ಇರು ಸ್ವಲ್ಪ, ಕೊಡುವ ಬೆಣ್ಣೆಯ ನಿನಗೆ ।
 ಕಡೆಯುತ ನಿಂತಳು ಜನನಿ ಅತಿ ಆತುರದಿ, ಕೊಡಲು ಬೆಣ್ಣೆ ನಂದಸುತಗೆ ॥
 ಕೈಮುಗಿಯುವ ಘನಶ್ಯಾಮಸುಂದರ, ಬಲು ಹಸಿವಾಗಿಹುದು ನಿನಗೆ ।
 ಮಾತಾಡುತ ಮರೆಸುತ, ಮನ ತಿರುಗಿಸುತ, ಜನನಿ ಅಂದಳು ಶ್ಯಾಮಗೆ ॥
 ಹರಿ ಅರಿಯ, ಮಾತೆಯ ಒಂದೂ ಮಾತ, ಸುಮ್ಮನೆ "ಹೂ" ಗುಟ್ಟುತಿಹ ಮಾತೆಗೆ ।
 "ಸೂರದಾಸ," ಪ್ರಭುವಿನ ಗುಣವನು ಆ ಕ್ಷಣದಿ ಮರೆತಳು ನಂದನ ಮಡದಿಯು ॥

8

ಮಗನನು ಮಾತಾಡಿಸುತಲಿ ।
 ಮೊಸರ ಕಡೆದಷ್ಟರಲಿ, ಜನನಿ ಯಶೋದೆ, ತೆಗೆದು ಬೆಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟಳು ಕಂದನ ಕೈಗೆ ॥
 ತೆಗೆ ತೆಗೆದು ಇಡುತ ತುಟಿಯಲಿ ಸವಿಯುತಿರುವುದ ಕಂಡು, ಉಬ್ಬಿತು ಮಾತೆಯ
 ವದನ ।
 ತಿನ್ನುತ ಹೊಗಳುತ ಚಪ್ಪರಿಸುತ, ಬೆಣ್ಣೆ ರೊಟ್ಟಿ ಅತಿ ಪ್ರಿಯವೆಂದ ನಂದ ನಂದನ ॥
 ಶಿವ ಸನಕಾದಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ಲಭವೆನಿಸಿದ ಪ್ರಭುವ, ಪ್ರೀತಿಸಿದರು ಯಶೋದೆ ನಂದನರು ।
 ಕಾಣುತ ಈ ಸುಖ " ಸೂರಜ ", ಪ್ರಭುವ, ಪರಮ ಧನ್ಯ ಸುಖಲಕ್ಷಣವಹುದೆಂದನು ॥

9

ಅಡಿಗಡಿಗೆರಗುವೆ ನಾನು, ಮಧುರ ಸ್ವರದಿ ಹಾಡು ।
 ಹುಣಿದು ತೋರಿಸೋ ಈಗ ನನಗೂ ನಂದಗೂ ಎನ್ನ ಕಂದ ॥
 ನಿನ್ನ ಕರದಿ ಹೊಡೆದು ಚಪ್ಪಾಳೆಯ, ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಬರಿಸು ।
 ಕೇಳಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಧ್ವನಿಯ ಏಕೆ ಹೆದರುವೆ ? ಎನ್ನನಪ್ಪಿಕೊ ॥
 ತೊರೆ ಶಂಕೆಯ ಮನದಿಂ ಕಂದ, ಭ್ರಮೆ ಏಕೆ ನಿನಗೆ ।
 ಕರವೆತ್ತಿ ನಿನ್ನೆಯ ತೆರದಿ, ಕರೆಯೋ ಗೌರಿ ಹಸುವನು ॥
 ಕುಣಿ ಇನಿತು, ನಾನೆರಗುವೆ, ಪೂರೈಸು ಎನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆಯನು ।
 ರತುನ ಜಟಿತ ಕಿಂಕಣ ಪದನೂಪುರವ ನಿನ್ನಿಟ್ಟಿಗೆ ಕುಣಿಸು ॥
 ಕನಕ ಕಂಬದ ಶಿಶು ಬಿಂಬಕೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯನದಕೆ ತಿನಿಸು ।
 " ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ ಎನ್ನ ಮನದಿಂ, ಆಗಲಿದರಿನಿತೂ ಒಳಿತೆನಿಸದು ಎನಗೆ ॥

10

ಹರಿ ಮನದಾನಂದದಿ, ಹಾಡುತಿಹನು ತನ್ನೊಳದಿ ।

ಕುಣಿ ಕುಣಿಯುತ ಚರಣದಿ, ಆನಂದಿಸುತಿಹ ಮನದಿ ॥

ಕೈ ಎತ್ತಿ, ಕರಿಗಿ, ಗೌರಿ, ಹಸುಗಳ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುವನೆಂದು ।

ಕರೆಯುವ ಅಪ್ಪನೆಂದೊಮ್ಮೆ, ಬರುವನು ಮನೆಯೊಳಗೊಮ್ಮೆ ॥

ಹಿಡಿದು ಕೈಯಲಿಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಬಳಿದಿಹ ಬಾಯಲಿಷ್ಟನು ।

ಕಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಕುಬದಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ ತಿನ್ನಿಸುವ ಬೆಣ್ಣೆಯನು ॥

ಅವಿತು ನೋಡಿದಳೆಲೋದೆ ಈ ಲೀಲೆಯ, ಅತಿ ಆನಂದ ಹರುಷದಿಂದ ।

“ ಸೂರ ” ಶ್ಯಾಮನ ಬಾಲಚರಿತವು, ದಿನ ದಿನ ನೋಡಲು ಬಲು ಚಂದ ॥

11

ಮೋಹನ ಹಿಡಿದಾಗ ಕಡೆಗೋಲ ।

ಹಿಡಿಯುತಲೇ ಮೊಸರ ಗಡಿಗೆ ಹಗ್ಗವ, ಭೀತರಾದರು, ಉದಧಿ ವಾಸುಕಿ, ಶೈಲವು

ಅಳಿದವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಯಲಿ ಬುವಿಯ, ದಾಟಲಾರನೊಮ್ಮೆ ಹೊಸ್ತಿ

ಇವ

ಪಡೆಯಲಾರರೆಂದೂ ಇವನ ಸುರ ಸರ ಮುನಿ ಧ್ಯಾನದಿ, ಆಡಿಸುವಳೊಮ್ಮೆ ನಂದನರಾ

ಇವನನು

ಬಾರದೊಮ್ಮೆಯೂ ಮನಕೆ, ಅಮರ ಮುನಿಗಳಿತ್ತ ಕ್ಷೀರ, ಕುಡಿವನೊಮ್ಮೆ ಮೊಸರನು

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಈ ಲೀಲೆ ಮಹಿಮೆಯ, ಶೇಷನೂ ವರ್ಣಿಸಲಾರನು ॥

12

ಗಡಗಡ ಸದ್ದಿಗೆ ಭರಭರ ಕುಣಿಯುವ ಮೋಹನನ ನೋಡಿರೆ ।

ಕಟಕಿಂಕಿಣಿ, ಪದ ನೂಪುರನಾದ ಸಹಜದಿ ಸೇರಿಹುದು ಕೇಳಿರೆ ॥

ಸ್ವರ್ಣಜಟಿತ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ, ಮಧ್ಯೆವ್ಯಾಘ್ರನಖ ರಾಜಿವುದು ನೋಡಿರೆ ।

ನೋಡಲು ಅಂದ, ಹೇಳಲಸದಳ, ಉಪಮೆಯೊಂದು ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿರೆ ॥

ಕಂಡು ಕಂಡು ನಂದಸುತನ ಮುಖವ, ಸುರನರರಾನಂದಿತರಾದರೆ ।

“ ಸೂರ, ” ಭವನದಂಧಕಾರ ನೀಗಿದ ಜನನಿ ಯೆಲೋದೆ ತನ್ನ ತಾನೊಪ್ಪಿಸಿದಳು ॥

13

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿ ಮೊಸರ ಮಥಿಸುತ ಯಶೋದೆ,
ಅತಿ ಆನಂದದಿ ಕಮಲನಯನನ ಗುಣಗಾನವ ಮಾಡುತಲಿ |
ಅತಿಸುಂದರ ಸುರದಿ ಮಧುರಲಯದಿ,
ನಂದ ಸುಪುತ್ರನ ಗುಣಗಾನವ ಮಾಡುತಲಿ ||

ನೀಲವಸನ ತನು, ಸಜಲಮೇಘದೊಲು,
ಭುಜದಂಡವ ಸೌಧಾಮಿನಿಯಂದದಿ ಅಡಿಸುತಲಿ |
ಚಂದ್ರವದನದಿ ಸುಂದರ ಮುಂಗುರುಳು,
ಸರ್ಪಿನಿ ಅಮೃತರಸವ ಕದಿವವೈಲುರಾಜಪ್ರದು ||

ಕಡೆವ ಮೊಸರೊಂದು ರೀತಿಯ ನಾದವು,
ಹಿಂಕಣಿ ಧ್ವನಿ, ಮನಕಾನಂದವೀಯುತಲಿ |
" ಸೂರ, " ಶ್ಯಾಮ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದು ನಿಂದಿಹನ್ನಿತು ||

14

ಬೆಣ್ಣೆ ತಿನ್ನುತ, ನಗುತ ಕಿರುಚುತ ಹರಿ, ಹಿಡಿದು ಸ್ವಚ್ಛ ಘಟವ ನೋಡಿದ |
ಕಂಡುನಿಜ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ ಮುನಿಸಿಂ, ತಿಳಿದ ಬೇರೊಬ್ಬ ಬಂದಿಹನೊಂದು ||

ವೈಷಿಸುತ ಮನದಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ, ನಂದರಾಜನ ಬಳಿ ಓಡಿ ಬಂದ |
ಯಾರ ಮಗ ಆ ಘಟದಲಿಹ, ಎನ್ನಯ ಬೆಣ್ಣೆಯನವನು ತಿಂದ ||

ನಂದನಾಂಗಿಸುತ, ಒರೆಸುತ ಮುಖವ, ಮುತ್ತನಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ |
ಕಂಡು ಹೃದಯದಿ ತಬ್ಬಿಹ ಆ ಸುತನ, ನಂದನಮೇಲತಿ ಕೋಪದಿ ಬಂದ ||

ಆ ಕ್ಷಣ ಯಶೋದೆಯ ಬಳಿ ಅಂದ, ಅವಳಾ ನಾ ನಿನ್ನ ಸುತನಹೆ ಎಂದ |
ಈ ದಿನ ನಂದನ ಸುತ ಬೇರೊಬ್ಬನಿಹ, ನನ್ನ ಅವ ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲೆಂದ ||

ಪಾಲವಿನೋದವ ಅರಿತು ಯಶೋದೆ, ಬಂದಳಾತಾಣಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ |
ಹಿಡಿದು ಎರಡೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಾಡಿಸಿದಳು, ಘಟದಲಿ ಭವಿ ಕಾಣದಾದ ||

ನಿವರ ನಕ್ಕ ಆನಂದ ಪ್ರೇಮದಿ, ಸುಖ ಪಡೆದಳು ರಾಣಿ ಮನದಿ |
" ಸೂರಜ, " ಪ್ರಭುವ ಅದ್ಭುತಲೀಲೆಯ ಯಾರು ಬಲ್ಲರೋ ಅವರೇ ಬಲ್ಲರದ ||

15

ಪಾಹುನಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊಸರ ಮಥಿಸು ಬಾ ।

ನಾ ತೊಡಗಿಹೆ ಗೃಹಕಜ್ಜದಿ, ಅಂದಳು ಜಸುಮತಿ ವಿನಯದಿ ॥

ಸೆರಗ ಹಿಡಿದಿಹ ಎನ್ನ ಮೋಹನ, ಬೆಳಗಿಂಬಹು ಹಟದಿ ।

ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂ ಪಾಹುನಿ ಕಡೆಯಲು, ಸೂಸಿ ಚೆಲ್ಲಿತು ಕೆನೆ ಮೊಸರು ನೆಲದಿ ॥

ಕಂಡು ಬೆಣ್ಣೆ ಚೆಲ್ಲುವುದ, ಅಂದಳು ನಂದನ ರಾಣಿ, ಸಖಿ ! ಸಾವರಿಸು ।

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮನ ಮುಖ ಕಂಡು ಮೌನದಿ, ಸಹಿಸಿದಳೆರಡೂ ಅಳುಕನು ॥

16

ಹಿಡಿದು ಕಡೆಗೋಲ ಹರದಿ ಪುಭು ।

ಹರದಿ ಹಿಡಿದ ಗಡಿಗೆ ಮೋಹನ, ಹೆದರಿದರು ವಾಸುಕಿ ಶಂಭು ॥

ಹೆದರಿತು ಮಂದರ, ಕಂಪಿಸಿತು ಸಿಂಧು, ಮತ್ತೆ ಮಥಿಸುವನೆಂದು ।

ಹಿಡಿಬೇಡ ಮಂತ್ರ, ಆಗುವುದು ಪ್ರಳಯ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗರಿಮೆ ಅಳಿವುದು ॥

ನಿಂಮ ನೋಡುತ ಸುರಾಸುರರು ಸುರಿಸಿದರು ಕಣ್ಣೀರ ।

“ ಸೂರ ”, ಮುಖದಿ ಕಂಡು ಮೊಸರ ಬಿಂದುವ, ಮೈಮರೆತಳಮ್ಮ ॥

ಬೆಳವುದು ನಿನ್ನ ಜುಟ್ಟು

1

ಕುಡಿಯೋ ಕಂದ ತಂದಿಹಳು ಯತೋದೆ ಹಾಲನು ।
ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲಲಿ ತುಂಬಿಹ, ಕುಡಿಯೋ ಅತಿಮಧುರ ಹಾಲನು ॥
ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರಸಿ, ಚಪ್ಪರಿಸಿ, ರುಚಿಯ ಏಕೆ ನೋಡೆ ನೀನು ।
ಪ್ರಜರಾಜನೇ, ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಕುಡಿಯಲು, ಅತಿಯತ್ನದಿ ಕಾದಿರಿಸಿಹೆ ಅಣ್ಣನನು ॥
ಊದಿಊದಿ ಕುಡಿಸುತಿಹಳು, ಸಂತೋಷದಿ ಹಿಡಿಯದಾದಳು ಮನವನು ।
' ಸೂರಜ ' ಶ್ಯಾಮರಾಮ ಕುಡಿಯುತಿಹರು ಹಾಲ, ಮಾತೆಯರು ನಿಜೈರಗಾದರು ॥

2

ಅಮ್ಮಾ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂದು ಎನ್ನ ಜುಟ್ಟು ?
ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ನಾ ಹಾಲ ಕುಡಿದರು, ಪುಟ್ಟದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಈ ಜುಟ್ಟು ?
ನೀ ಹೇಳುವೆ ಬಲನ ವೇಣಿಯಂದದಿ, ಆಗುವುದು ಉದ್ದ ದಪ್ಪವೆಂದು ।
ಬಾಚಿ-ಹೆಣೆದು-ಮೈ ತೊಳೆವಾಗ, ಹಾವಿನಂದದಿ ಹೊರಳಾಡುವುದೆಂದು ॥
ಕುಡಿಸುತಿಹೆ ನೊರೆಹಾಲ ಒತ್ತಾಯದಿ, ಕೊಡೆ ನೀ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನು ।
ಚಿರಜೀವಿಸಲಿ, ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು, ಹರಿ ಹಲಧರ ಜೋಡಿ ಎಂದ ' ಸೂರದಾಸ ' ॥

3

* ಕಜರಿ ಗೋವಿನ ಹಾಲ ಕುಡಿ ಕಂದ, ನಿನ್ನ ಜುಟ್ಟು ಬೆಳೆವುದು ।
ನೀ ಕಂಡ ಅನ್ನವ್ರಜ ಬಾಲರಂತೆ, ನಿನ್ನ ಬಲ, ಆಯುವು ಹೆಚ್ಚುವುದು ॥
* ಕೇಳಿ ಇದ ಹರಿ ಕುಡಿಯ ತೊಡಗಿದ, ಎಂತೆಂತೋ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು ಮಾತೆಯು ।
ಇಡುತಲೇ ತುಟಿಯಲಿ ಹಾಲ, ಸುಟ್ಟಿತು ನಾಲಿಗೆ ಅಳತೊಡಗಿದ ಹರಿಯು ॥
ಕುಡಿಯುತ ಮತ್ತೆ ಮುಟ್ಟಿನೋಡಿದ ಜಡೆಯ, ಅಂದ, ಜನನೀ ನೀ ಸುಳ್ಳುಗಾತಿಯು ।
ನೋಡಿ ಮುಖವ ನೆಗುವ ಯಶೋದೆಯ, " ಸೂರಜ " ಕಂಡು ಈ ಸುಖ ಹೊರ
ಹೊಮ್ಮದು ಹೃದಯದಿಂದೆಂದು ॥

ವಿಪ್ರ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದಾದ

1

ತೌರೂರಿಂದ ಬಂದನೊಬ್ಬ ವಿಪ್ರನು ।

ಕೇಳುತ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲಿ ಗೋಕುಲದ, ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ ರಾಜಾನಂದಗೆ, ಕೇಳಿ ಓಡಿ
ಬಂದೆ ನಾನು ॥

ಸೇರಿದ ಬಂದು ನಂದನ ಮನೆಗೆ, ಕಂಡು ಯಶೋದೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು ಆನಂದ ।

ತೊಳೆದು ಕಾಲ, ಕೂರಿಸಿದಳೊಳಗೆ, ಭೋಜನಕೆ ತೊಳೆಸಿ ಕೊಠಡಿಯ ತನ್ನ ಭವನದ ॥

ಮಾಡಿ ಮನದಿಷ್ಟು ಭೋಜನವ, ವಿಪ್ರ ತನ್ನ ಮನದಿ ಅತಿ ಹರುಷಿತನಾದ ।

ಇಳಿ ವಯಸಿನಲಿ, ಅನುಕೂಲನಾದ ವಿಧಿ, ಧನ್ಯ ಯಶೋದೆ ಇಂಥ ಕಂದನ ಪಡೆದೆ ॥

ಹಸುವ ಕರೆಸಿ, ಹಾಲ ತಂದು, ವಿಪ್ರ ಮುದದಿ ಖೀರ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿದ ।

ಘೃತ, ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ, ಖೀರ ಬೆರೆಸಿ, ಬಡಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ ॥

ತೆರೆದು ಕಣ್ಣು ವಿಪ್ರ, ಮುದದಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನ ನೋಡಿದ ।

ನೋಡೆ ಯಶೋದೆ, ಮಗನ ಕಾರ್ಯವ, ಮಾಡಿದಡಿಗೆ ಎಂಜಲ ಮಾಡಿದ ॥

ಗೋಪಿ ವಿನಯದಿ ಕರ ಜೋಡಿಸಿ, ಘೃತ, ಮಧು ಬಹು ಕ್ಷೀರವ ನೀಡಿದಳು ।

‘ ಸೂರ ’, ಶ್ಯಾಮ ಏಕೆ ಬಾಲತನ, ? ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಿಪ್ರನ ರೇಗಿಸುವೆ ಎಂದಳು ॥

2

ವಿಪ್ರ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದಾದ ।

ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ನೈವೇದ್ಯವ, ಬಂದು ಬಂದು ತಿಂದ ಹರಿ ॥

ಬಯಸಿ ಬಯಸಿ, ವಿಪ್ರನ ನಾ ಕರೆದಿಹೆ, ನೀ ಅವನ ಏಕೆ ರೇಗಿಸುವೆ ?

ಅವನು ಇತ್ತರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಗೆ, ನೀ ಏಕೆ ಓಡೋಡಿ ಹೋಗುವೆ ?

ಅಮ್ಮ ಏಕೆ ನೀ ಎನ್ನ ದೂರುವೆ ? ಬಗೆ ಬಗೆಲಿ ಎನ್ನ ಅವನು ಕರೆಯುವ ।

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ, ಅವ ಹೆಸರ ಹಿಡಿದು ಪರಿ ಪರಿ ಕರೆಯುವ ॥

ಭಕ್ತನಲಿ ಭೇದವ ಹೇಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಿ ? ಎನ್ನ ಮನಕೆ ಅವನು ಒಲಿವ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಕಾಯ ಮರೆತ ಈ ಲೀಲೆಗೆ, ಜನುಮ ಜನುಮದಿ ಯಶಗಾನ

ಮಾಡುವೆ ॥

3

ಕೃಪೆ ತೋರೋ ಪಾಲಕ, ಭವಸಾಗರದಿ ತೊಳಲುತ್ತಿಹೆ ನಾನು ಎತ್ತೋ ಎನ್ನೆ ।
ಕೆಲವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿವನಾಧಾರ, ಪ್ರಭು ಎನಗೆ ಆಧಾರ ನೀನೆ ॥

ದೀನ ದಯಾಳು ಹರಿ, ಕೃಪೆ ಮಾಡು ಎನಗೆ, ಎನುತೆನುತ ಹೊರಳಾಡುವನು ।
" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಜಗತ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೇನ ಹೇಳಲಿ ನಾನು ॥

4

ಸಫಲ ಜನ್ಮ ಇಂದು ಎನ್ನದಾಯಿತು ಪ್ರಭು ।
ಧನ್ಯ ಗೋಕುಲ, ಧನ್ಯರು ನಂದ ಯಶೋದಯರು, ಅವತರಿಸಿದನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭು ॥

ಅರಿತೆ ಪುಣ್ಯ, ಸುಕೃತ ಫಲವ ಇಂದು, ಇತ್ತ ದರುಶನವ ದೀನ ಬಂಧು ಪ್ರಭು ।
ಆಡಿಗಡಿಗಿ ನಂದನಂಗಳದಿ, ಆನಂದದಿ ವಿಪ್ರ ಹೊರಳಾಡಿದ, ಪ್ರಭು ॥

ಅರಿಯದೆ ಮಾಡಿದೆ ಅಪರಾಧವ, ನಾನರಿಯೆ ನೀ ಎನಗೆ ಹೇಗೆ ಒಲಿದೆ ಪ್ರಭು ।
" ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭು ಭಕುತ ಹಿತಕೆ, ಯಶೋದೆ ಗೃಹದಿ, ಆನಂದದಿ ಲೀಲೆಯು
ತೋರಿದ ॥

5

ಹೇ ನಾಥ ! ಶರಣು ಬಂದವರ ಮಾಡಿದೆ ಪಾವನವ ।
ಪತಿಸೋದ್ಧಾರಕ, ಪಾಪಹಾರಕ, ದುಃಖ ನಿವಾರಕ, ನಿನ್ನ ನಾಮ ಮುತ್ತಪು ॥

ನನ್ನಂಥ ಅನಾಥರಾರು ? ದರುಶನದಿ ಸನಾಥನಾದೆ ಶೀತಲನಾದೆ ।
ಭಕ್ತ ಹಿತಕೆ ತನುಧಾರಿ, ಭೂಭಾರಹರಣ, ಜನುಮ ಜನುಮ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ॥

ದೀನ ಬಂಧು, ಅಶರಣ ಶರಣ, ಜಸುಮತಿ ಸುಖಿಕೇ, ದೇಹಧಾರಕ ।
ಎಲ್ಲರ ಮನ ಅರಿತೇ ಹಿತಕೆ ಚಿತ್ತವನರ್ಪಿಪೆ, ಆದರಿಸಿದೆ ಪ್ರೇಮವ ಸೂರದಾಸ ಮನೆ
ಭುವಕ ॥



ಕೂತಳಿ ಮೊತ್ತು ನೃಪಕೂತಳಿ (ಪು. ೪೩)

ಜನ ಹೇಳುವರು, ಸುಳ್ಳನ್ನು ಎಂದು, ಹಿಡಿಸದು ಮಣ್ಣು ಎನಗೆ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಯಶೋದೆ ಎಂದಳಾಗೆ, ವ್ರಜ ಜನರ ರೀತಿಯೇ ಇದು ॥

3

ಮೋಹನ ಉಗುಲೋ ಮಣ್ಣನು ।

ಆಡಿಗಡಿಗೆ ಗದರಿಸುವಳು, ಹಿಡಿದು ಕೈಯಲಿ ಕೋಲನು ॥

ಒಪ್ಪದೆ ಮಾತೆಯ ಮಾತ, ತೋರಿದ ಕಪಟ ಚಿತುರತೆಯನು ।

ತೆರೆದ ತನ್ನ ಬಾಯ, ನಟ ನಾಗರೆನ ತೆರೆದಿ ಚಿತುರನು ॥

ನಿಂತಳತಿ ಹೊತ್ತು, ನೆಟ್ಟ ಕಂಗಳಲಿ, ಹರಿದುದು ಭ್ರಮೆಯ ತೆರೆಯು ।

“ ಸೂರ ”, ಕಂಡು ನಂದನ ರಾಣಿ ಭ್ರಮೆಯಿಂ, ಹೇಳಿದಾದಳು ಮೃದು ಕಟು
ನುಡಿಯನು ॥

4

ಅಂದಳು ನಂದಗೆ ಯಶೋದೆ ರಾಣಿ ।

ಮಣ್ಣಿನ ನೆಪದಿ ತೋರಿದ ಬಾಯ, ಮೂಲೋಕ ರಾಜಧಾನಿಯನು ॥

ಸ್ವರ್ಗ, ಪಾತುಳ, ಭೂಲೋಕ, ವನ. ಪರ್ವತ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಂದಿವೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ।

ಚಕಿತಳಾದೆ ಕಂಡು ನದೀ ಸುಮೇರುವ ಇವನ ಕಥೆ ಅಕಥಿತವೆನಗೆ ॥

ನೋಡುತ ನಂದ ತನ್ನ ಮಡದಿಯ, ಚಿಂತಿಸಿದ ಮನದಿ ಅವ ಏನೂ ಅರಿಯದವನೆಂತು ।

‘ ಸೂರದಾಸ ’ ಆಗಿಂದಳಿತೋದೆ, ನಿಜಪಾಯಿತು ಗರ್ಗನಾವಾತು ॥

5

ನಂದನೆಂದ ಯಶೋದೆಗೆ ।

ಏನೆಂದರಿತೆ, ಏನ ಕಂಡೆ, ಏಕೆ ಮುನಿಯುವೆ ಕಂದನ ಕಂಡು ?

ಎನ್ನ ಕಂದ ಐದು ವರುಷದ ಹಸುಳೆ, ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರ ನಿನ್ನ ಮಾತು ।

ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೋಲ ಹಿಡಿದೋಡುವೆ, ಕೂಗಾಡುತ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ॥

ಇರಲಿ, ಸುಖದಿಂದ ರಾಮ ಶ್ಯಾಮರಿಬ್ಬರೂ, ಆಡುತ, ತಿನ್ನುತ, ಮೀಯುತ ।

‘ ಸೂರ, ’ ಶ್ಯಾಮಗೆ ಹೊರಿಸುವೆ ದೋಷವ ಏಕೆ ? ಕಂದನ ಮಾತತಿ ಮಂಜುಳ ॥

6

ನೋಡೆ ಸಖಿ ! ಯಶೋದೆ ಅತಿ ಹುಚ್ಚಾದಳು ।

ಎತ್ತಿ ಹಸುಳೆಯ ಮನೆ ಮನೆ ಅಲೆಯುತ, ಅಭಯ ಬೇಡುತಿಹಳು ॥

ಅರಿಯಳಿವಳು ಜಗದ ಗುರು ಮಾಧವ ಎಂದು, ಅವತ್ತ ನೀಗಿಪ ಇವನೆಂದು ।

ನೀರನಭಿಮಂತ್ರಿ ಸುತಿಹಳವಳು, ಅರಿಯಳು ಯಾರ ನಾಮದಿ ಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿಹುದೆಂದು ॥

ಯಾರ ಹೃದಯದಿ ಅಖಿಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಡಗಿಹುದೋ, ಯಾರ ಜೋತಿ ಜಲತಲದಲಡಗಿ
ಹುದೆಂದು ।

“ ಸೂರ ”, ನಂದನು, ಗರ್ಗನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಾದುದೆಂದು ॥

7

ಹೇ ಗೋಪಾಲ ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡೆನು ನಾನು ।

ನಾನಬಲೆ । ಸಹಿಸದಾದೆ ಕ್ಷೋಪವ, ಬಲು ಹೊಡೆದೆ ನಾನು ॥

ಅರ್ಪಿಸುವೆ ಈ ಕಠಿಣ ಕರಗಳ ನಿನ್ನ ಕೋಮಲಗಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಸುಡುವೆ ಗದರಿಸಿದಾ ಕಣ್ಣಳನು ।

ಮಧು, ಹಣ್ಣು , ಪಕ್ವಾನ್ನವ ತೊರೆದು, ತಿನ್ನುವೆ ಏಕೆ ಮಣ್ಣನು ?

ಕುಡಿಯೋ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಲ, ಎನ್ನ ಮೋಹನ, ನಾ ಕೊಡೆನು ರಾಮಗಿದನು ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಕಂದ ತೆಗೆದುಕೋ ಪಾತ್ರೆಯ, ಕರೆಯೋ ಕಾಳಿ ಹಸುವನು ॥

ಬೆಣ್ಣೆಯ ಚೋರ

1

ಅಮ್ಮಾ ಎನಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಅತಿ ಚೆಂದವು ।

ನೀ ಹೇಳುವ ಪಕ್ಕಾನ್ನ ಹಣ್ಣು, ಎನಗೆ ಚೆಂದವಿಲ್ಲವು ॥

ಪ್ರಜ ಗೋಪಿಯೊಬ್ಬಳು ನಿಂತು ಹಿಂದೆ, ಕೇಳಿದಳು ಶ್ಯಾಮನ ಮಾತ ।

ಅಂದಳು ಮನದಿ, ಎಂದೆನ್ನ ಮನೆಯಲಿ, ನೋಡುವೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತಿನ್ನುತ ॥

ಕಂಡು ಮಡಕೆಯ ಬಳಿ ಕೂತುದ ನಾನವಿತುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ।

“ ಸೂರದಾಸ, ” ಪ್ರಭು, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ಅರಿತನು ಗೋಪಿಯ ಮನದಿಚ್ಛೆಯನು ॥

2

ಮಾಡಿದ ಆಲೋಚನೆಯ ಗೊಲ್ಲರೊಡನೆ ಹರಿ ।

ಬೆಣ್ಣೆ ಕದ್ದು, ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ, ಮಾಡಬಾರದೇಕೆ ಬಾಲವಿಹಾರ ॥

ಕೇಳಿ ಇದ ಸಂತಸಗೊಂಡರು ಗೆಳೆಯರು, ಚೆಂದವ ಹೇಳಿದೆ ರಂಗ ।

ಪರಸ್ಪರ ನಕ್ಕು ತಾಳ ಹಾಕಿ, ಆಣೆ ಇಟ್ಟ ನಂದನ ಮಗ ॥

ಹೇಗೆ ಬಂತು ನಿನಗೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ, ನೀ ಚತುರಶಿರೋಮಣಿ ರಂಗ ।

“ ಸೂರ, ” ಪ್ರಭು, ಕಳ್ಳತನವ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದನು ॥

3

ನೋಡಿ ನಡೆದರು ಹರಿ, ಗೊಲ್ಲರು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ।

ಉಪಾಯವ ಯೋಚಿಸಿದನಾಗ ಮನದಲಿ, ಧುಮುಕಿದ ಹಿಂಬಾಗಿಲ ಗೋಡೆಯಿಂದ

ಬರಿಯ ಮನೆ, ಎಲ್ಲೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಯೋಚಿಸಿದ ತನ್ನದೇ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ।

ಗಡಿಗೆಯ ಹಿಡಿದು ತೆಗೆಯುತ ಮುಚ್ಚುತ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರಿಗೆಂದು ॥

ರಾತ್ರಿ ಹೆವ್ವು ಹಾಕಿದ ಮೊಸರು, ಸಿಕ್ಕಿತು ಶ್ಯಾಮನ ಕೈಗೆಂದು ।

ತೆಗೆ ತೆಗೆದೊಬ್ಬನೇ ತಿನ್ನುವ, ಗೆಳೆಯರಾರೂ ಜೊತೆಗಿಲ್ಲೆಂದು ॥

ಕೇಳಿ ಶಬ್ದವ ಯುವತಿ ಬಂದಳು ಒಳಗೆ, ಕಂಡಳು ನಂದನಂದನನ ।

“ ಸೂರ, ” ಶ್ಯಾಮನ ಕತ್ತಲೆ ಮನೆಯಲಿ, ತಡಕಿದಳಿಡಗಡಿಗೆ ॥

4

ಕಳ್ಳತನವ ಮಾಡಿದ ಹರಿ, ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ।
 ಪೂರೈಸಿ ಗೋಪಿಯ ಮನದಿಚ್ಛೆಯ, ತಾ ಓಡಿದ ವ್ರಜವೀಧಿಗಳಿಗೆ ॥

ಚಿಂತಿಸಿದ ಮನದಲಿ ಈ ಪರಿ, ಹೋಗಲೇ ಗೋಕುಲದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ।
 ಈಯಲು ಸುಖವ, ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಗೋಕುಲದಿ, ತಿನ್ನಲೆ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗಳ ಬೆಣ್ಣೆಯ ?

ಅರಿವಳು ಯಶೋದೆ ಬಾಲನೆಂದೆನ್ನ, ಗೋಪಿಯರಲಿ ಪಡೆಯಲೆ ಪ್ರೇಮದ ಸವಿಯ ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಪ್ರೇಮದಿ ಹೇಳಿದ ವ್ರಜ ಜನರೆಲ್ಲ ಎನ್ನವರು ॥

5

ಹೋದ ರಂಗ ಆ ಗೋಪಿಯ ಮನೆಗೆ ।
 ಕಂಡು ಯಾರಿಲ್ಲದ ಬಾಗಿಲ, ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕ ಮನೆಯೊಳಗೆ ॥

ಹರಿ ಬಂದುದರಿತು ಗೋಪಿ, ತಾನವಿತುಕೊಂಡಳು ಒಳಗೆ ।
 ಬರಿದಾದ ಮನೆ, ಗಡಿಗೆಯ ಬಳಿ, ಮೌನವ ಧರಿಸಿ ಕುಳಿತನು ಬದಿಗೆ ॥

ತುಂಬಿದ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಗಡಿಗೆ ಕಂಡು, ತೆಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟನು ಬಾಯಿಗೆ ।
 ಬೀರಿದ ನೋಟವ ಮಣೆ ಕಂಬದ ತನ್ನ ಛಾಯೆಗೆ, ಅಡಿದ ಮಾತ ಚತುರ ॥

ಇದೇ ಮೊದಲ ಕಳ್ಳತನ ಎನ್ನದು, ಎನಗೆ ಸರಿ ಜೋಡಿ ನೀನು ।
 ತಿನ್ನುವ ತಾ, ತಿನ್ನಿಸುವ ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಲವನು ಕೇಳಿದ ಏಕೆ ?

ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುವೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ, ಅತಿ ರುಚಿ, ಬೀಳಿಸುವ ಏಕೆ ?
 ನೀ ತಿಂದರೆ ಅತಿ ಸುಖವನಗೆ, ಏನ ಯೋಚಿಸುತಿಹೆ ನೀನು ?

ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಶ್ಯಾಮನ ಮಾತ, ನಕ್ಕಳು ಗಹಿ ಗಹಿಸಿ ವ್ರಜನಾರಿ ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಕಂಡು ಗೋಪಿಯ, ಓಡಿದ ವೇಗದಿ ಮಾರಾರಿ ॥

6

ಗೊಲ್ಲತಿ ಮನದಿ ಉಬ್ಬಿ ಹರುಷದಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿಹಳು ।
 ಅಂದಳು ಗೆಳತಿ, ಏಕೆ ಕುಣಿತ, ಏನ ಕಂಡೆ ? ಏನ ಪಡೆದೆ ಹೇಳು ॥

ಪುಳಕಿತ ತನು, ಗದ ಗದ ಕೂತ, ಮಾತು ಬರಲೊಲ್ಲದು, ಬಾಯೊಳು ।
 ಆದು ಏನೆ ಸಖಿ, ಏನೆ ನೋಡಿದೆ ನೀನು ? ನಮಗೆ ಏಕೆ ಹೇಳಿ ॥

ತನು ಬೇರೆ. ಬೇವ ಒಂದೆ, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ರೂಪ ಒಂದಲ್ಲವೆ ಹೇಳು ।
ಸಖಿಕಂಡೆನೊಂದನುಪಮರೂಪವ, ಗೊಲ್ಲಿತಿ ಪೇಳಿದಳೆಂದ ' ಸೂರದಾಸ ' ॥

7

ಸಖ ಇಂದು ಮಣೆ ಕಂಬದ ಬಳಿ ಹರಿ, ಗೋರಸವಿಟ್ಟು ಹಾಣದಲಿ ।
ನಿಜ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ ಬಾಲನೆಂದರಿತರುಹಿದ, ಹೇಳಬೇಡ ಎನ್ನ ಕಳ್ಳತನವ ॥
ಅರ್ಧ ಭಾಗವಿದಿನಿಂದ ಇಬ್ಬರಿಗೂ, ಸರಿಯಾಗಿದೆ ನನ್ನ ಎನ್ನ ಬೋಡಿ ।
ತನ್ನ ಬೆಳ್ಳೆಯ, ಏಕೆ ಬೇಕೆಸುವೆ ? ಬಿಡು ಈ ಮರುಳತನವ ॥
ಅರ್ಧ ಬೇಡವೆ ? ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕೆ ನಿನಗಿದು ತರವಲ್ಲವೆಂದ ಹರಿ ।
ಅತಿ ಮಧುರ, ಪರಮರುಚಿ, ತುಂಬಿಹ ಬೆಣ್ಣೆಗಡಿಗೆಯನೀಯಲೆ ?
ಅತಿ ಪ್ರೇಮದಿ, ಅಡಗಿರಲಾರದೆ ಗೋಪಿ, ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿ ನಕ್ಕ ನಾನು ।
" ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂ ನೋಡಿ, ಓಡಿದ ಪ್ರಜಕುಂಜ, ಗಲಿಗಳಲಿ ॥

8

ಬೆದರಿಹ ಗೊಲ್ಲಿತಿ ಮುಖ ನೋಡು ।
ಹೋದಳು ಮಥಿಸಿದ ಬೆಳ್ಳೆಯ ಬಿಟ್ಟು, ಬಂದಳು ತಡ ಮಾಡಿ ॥
ನೋಡಲು ಗಡಿಗೆ ಖಾಲಿ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳೆಯ ।
ಗಾಬರಿ ಮನದಿ, ತಡಕಿದಳೆಲ್ಲಾ-ಮನೆಯ ॥
ಹುಡುಕಿದಳು ಪಾತ್ರೆ ಪಡಗವ, ಮಾಡಿಹ ಮನ ಹರಣ-ಗೋಪಾಲನು ।
" ಸೂರದಾಸ " ಪ್ರಭುವಾಟ ಅರಿತ ಗೊಲ್ಲಿತಿ, ಮಗ್ಗುಳಾಡಳು ಹರಿ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ॥

9

ಗೆಳೆಯರೊಡಗೂಡಿ ನಡೆದ ಕದಿಯಲು ಬೆಳ್ಳೆಯ ।
ಶ್ಯಾಮ ಇಣಕಿದ ಗವಾಕ್ಷದಿ, ಕಂಡು ಮಥಿಸುತಿಹಳೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಯ ॥
ಕಂಡು ಬೆಳ್ಳೆಯ, ತೆಗೆದು ಕಡೆಗೋಲ, ತೆಗೆಯುವ ಬಂದಿಹ ಬೆಳ್ಳೆಯ ।
ತಾ ನಡೆದಳು ಭಾಂಡವ ತರಲು, ಕಾದಿಹ ಹರಿ, ಈ ಗೆಳೆಗೆಯ ॥
ಕೂತ ಸಖರೊಡನೆ ಖಾಲಿ ಮನೆಯಲಿ, ತಿಂದರು-ಮೊಸರು ಬೆಳ್ಳೆಯ ।
ನಗು ತೋಡಿದರೆಲ್ಲಾ, ಬಿಟ್ಟು ಖಾಲಿ ಮೊಸರಿನ ಗಡಿಗೆಯ-॥

ಬಂದಳು ಭಾಂಡದೊಡನೆ ಗೋಪಿ, ಬಂದರು ಹೊರಗೆ ಬಾಲರು ಮನೆಯ |
 ನೋಡುತ್ತಲೇ ನಿಂತಳು ಕೈಯಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ, ಮೊಸರು ಬಳಿದ ನಂದಲಾಲನೆ ಬಾಯನು ||
 ಹೇಗೆ ಬಂದೆ ಪ್ರಜ ಬಾಲರೊಡನೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ಬಾಯಲಿ ಬಳಿದಿಹೆ ನೀನು |
 ಆಡುತ್ತೋಡಿ ಬಂದ ಈ ಸಖನು, ಅವಿತನು ನಿನ್ನ ಈ ಮನೆಯಲಿ |
 ಹಿಡಿದನೊಬ್ಬ ಬಾಲನ ಭುಜವ, ಓಡಿದ ವ್ರಜ ವೀದಿಯಲಿ |
 " ಸೂರದಾಸ ", ಮುಗ್ಧಳಾದಳು ಗೋಪಿ, ಸೆಳೆದ ಮನವ ಹಚ್ಚ ಹಗಲಲಿ ||

10

ಬಿಡು ತಿನ್ನಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಗೋಪಾಲ |
 ಕೇಳಿ ಸಖಿ, ಸುಮ್ಮನಿರು, ಮೈಯಲಿ ಮೊಸರೆ ಬಳಿಯಲಿ ಬಿಡು ||
 ಕೈಹಿಡಿದಳೆದೊಯ್ಯುವೆ ನಾನು, ಕಣ್ಣಿನ ತೃಪೆಯನಡಗಿಸಲಿಕೆ ಬಿಡು |
 ಒಯ್ದು ತೆಗೆಯುವೆ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು, ನನ್ನ, ಯಶೋದೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗಲು ಬಿಡು ||
 ನೀ ತಿಳಿದಿಹೆ ಏನೂ ಅರಿಯ ಹರಿ ಎಂದು, ಸುಂದರಿ ಕಿವಿಗೊಡು ಇತ್ತ |
 ವಶಕಾದಳು ಗೊಲ್ಲತಿ " ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮಗೆ, ತನುಮನ ಪ್ರಾಣವ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ||

11

ವ್ರಜರಾಣಿ ನಂಬು ನನ್ನ ಮಾತ |
 ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳ ಹಾಲನು, ಕದ್ದ ನಿನ್ನ ಮಗ ||
 ಎನುವೆ ನೀ ತೆಗೆದ ಹೇಗೆ ನಿಲುಮಿ ? ನಿಂತು ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಗೊಲ್ಲಮಗ |
 ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮನೆಯಲಿ ಗೌರಿ ಹಾಲ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತಿನ್ನುವ ಎನ್ನಮಗ ||
 ಸಲ್ಲದ ಮಾತ ಹೇಳ ಬಂದಿಹೆ ನೀ, ದಿಟ್ಟಿ ಗೋಪಿ ಎದ್ದು ಬೆಳಗಿಂಬೆಳಗ್ಗೆ |
 ಏನಾಡುವೆ ನೀ, ಇಂತಹ ದುಷ್ಟ ಬಾಲನಲ್ಲ ಎನ್ನ ಕಂದ ನಂದನಮಗ ||
 ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ, ನಾಚುವೆ ಹೇಳಲು, ಹೇಗೆ ತೋರಲಿ ನಿನಗೆ ಎನ್ನ ಅಂಗ |
 ಬಾಲನಲ್ಲ, " ಸೂರ ", ಪ್ರಭುವ ಗುಣ ಬಹು ಹಿರಿದಹುದು ||

12

ಮಾಡುತ ಚೋರತನವ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೋರನು |
 ಕಾಡಿದೆ ಎನ್ನ ಹಗಲಿರುಳು, ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನ ಕರಗಳಿಗೆ ||



ತಿನ್ನುವೆಯಾ ಪರರ ಮನೆಯ ಬೆಣ್ಣೆಯಾ ? (ಪು. ೪೮)

ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದೆ, ಅಡಿದೆ ಅತಿ ಆಟವ ನೀನು ।
ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡೆ ನೀನು, ಅರಿತೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಆಟವನು ॥

ಹಿಡಿದರಡೂ ಭುಜಗಳ ಅಂದಳು, ಹೋಗುವೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ತಂದಿಡು ಬೆಣ್ಣೆಯನೆಲ್ಲಾ ।
ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ ಇನಿತೂ ತಿಂದವನಲ್ಲ, ತಿಂದು ಹೋದರು ಎನ್ನ ಸಖರಲ್ಲಾ ॥

ತಿರುಗಿ ಅವಳೆಡೆ ನಕ್ಕ ಹರಿ, ಓಡಿಹೋಯಿತು ಅವಳ ಕೋಪವೆಲ್ಲಾ ।
ಗೊಲ್ಲತಿ ಶ್ಯಾಮನ ಅಪ್ಪಿದಳು, ಈ ಶೋಭಗೆ " ಸೂರದಾಸ ", ಒಪ್ಪಿಸಿದ ತನು ಮನ
ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ॥

13

ಮನೆಯಲಿ ತುಂಬಿದೆ ಗೋರಸ, ಹೋಗಬೇಡ ಪರರ ಮನೆಗೆ ।
ಹಾಲು, ಅನ್ನ, ಫೈತ, ಅಮೃತಮಯ ಭೋಜನ, ಇಟ್ಟಿಹೆ ಮೊಸರ ಮಾಡಿಹೆ ಗಟ್ಟಿ
ಹಾಲಿಗೆ ॥

ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಗೋಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲಿ, ತಪಿಸುವೆ ನೀ ಏಕೆ ಪರರ ಮನೆಯ ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ।
ನಿರ್ಲಜ್ಜ ಗೋಪಿ ಬೈದಳು, ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳು, ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಕಥೆಯ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ॥

ಹಿರಿಕಿರಿಯ ಭಾವವಿಲ್ಲ ಇವಳಿಗೆ, ಹಸು ಎಲ್ಲೋ ಕರು ಎಲ್ಲೋ ಬಿಟ್ಟಿಹಳು ।
" ಸೂರದಾಸ " ಪ್ರಭು ಮೋಹನ ಅತಿ ಚತುರನ, ನಗುನಗುತ ಜನನಿ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದಳು ॥

14

ಎಲೆ ಗೊಲ್ಲತಿ ! ಏಕೆ ಹೊರಿಸುವೆ ದೋಷವ ।
ಇಷ್ಟು ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆಗೆ, ಬಂದ ಯಾವಾಗ ನಿನ್ನಲಿ ?

ನೀ, ಧನ, ಯೌವನ ಮದದಿ, ಎದ್ದು ಬರುವೆ ಬೆಳಗಿನಲಿ ।
ಎನ್ನ ಕಂದ, ಏನೂ ಅರಿಯ, ನೀನಿಹೆ ತರುಣಿ ಕಿಶೋರಿ ॥

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ದೃಷ್ಟಿಬೀರಿ ಓಲಾಡುವೆ, ಪ್ರಜದಲಿ ಲಜ್ಜೆಗೊಪ್ಪಿ ಕುವರಿ ।
" ಸೂರದಾಸ ", ಕೋಪದಿಂದೆಂದಳು ಯಶೋದೆ, ಎನ್ನ ಜೀವನಧನನಿವನು ॥

15

ಕಂಡ ಗೊಲ್ಲತಿ ಯಮುನೆಗೆ ಹೋಗುವುದ ।
ತಾ ಹೊಕ್ಕು, ಆ ಮನೆಗೆ ಕೇಳಿದ, ' ಯಾರೊಳಗೆ ' ॥

ಹೊಕ್ಕು, ಇಬ್ಬರು ಬಾಲರಿದ್ದುದು, ನೋಡಿದ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ।
 ಕಂಡು ಭಯಂಕರ ಗುಂಪ, ಅಳತೊಡಗಿದರಿಬ್ಬರು ಬಾಲರು ಒಳಗೆ ॥

ಎರಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಗೊಲ್ಲ ಬಾಲನ ಇಳಿಸಿದ ನಿಲುವಿನ ಗಡಿಗೆ ।
 ತಿಂದರು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಎಲ್ಲರು, ಚೆಲ್ಲಿದರ್ ಹಾಲನು ಬುವಿಗೆ ॥

ಬಿಚ್ಚಿದರು ಕರುಗಳನು, ಓಡಿದರೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ।
 ಚೆಲ್ಲಿ ಮೊಸರ ಬಾಲರ ಮೇಲೆ ಗೊಲ್ಲ ಗೆಳೆಯರ ಕಳಿಸಿದ ಹೊರಗೆ ॥

ಓಡಿರಿಬೇಗಿಂದ ಸವಿರಿಗೆ ಹರಿ, ಕಂಡು ಗೋಪಿ ಬರುವುದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ।
 ಬಂದು, ಕಂಡು ಶ್ಯಾಮನ ಮನೆಯಲಿ, ನಿಂತಳು ದ್ವಾರಕೆ ಒರಗಿ ॥

ಪ್ರೇಮ ತುಂಬಿದ ಹೃದಯ, ಉಕ್ಕಿದ ಕೋಪದಿ, ಕೇಳಿದಳು ಹರಿಗೆ ।
 ನೋಟದಿ ತನುಮನ ಮರೆತಳು, ಮಾಡಿದ ನವಿಘಾತ ಹರಿಗೋಪಿಗೆ ॥

ಅತಿ ಪ್ರೇಮರಸದಲ್ಲಿದ್ದಳು ಗೋಪಿ, ಮನೆ, ಮಠ, ತನುಮನ ಮರೆತಳು ।
 " ಸೂರ, " ಪ್ರಭು ಹಿಡಿದು ತೋಳ, ಎಳೆ ತಂದಳು, ಯಶೋದೆ ಎಡೆಗೆ ॥

16

ಗೊಲ್ಲತಿ ಬಂದು ನೋಡಿದಳು ಮನೆಯೊ ।
 ತಂದು ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಎಲ್ಲಾ ಕದ್ದು ತಾಮರಸಿದ ಮನೆಯಲಿ ॥

ನಿಂತಳು ಭಾಂಡದ ಬಳಿ, ಕಂಡಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಮಡಕೆಯ ।
 ಈಗ ಹೋದೆ, ಹಾಗೇ ಬಂದೆ, ಯಾರು ಕದ್ದರು ಬೆಣ್ಣೆಯ ?

ನಡೆದಳು ಒಳಗೆ, ಕಂಡಳು ಹರಿಯ ಶ್ಯಾಮಹಿಡಿದ ಕಾಲ್ಗಲಿ ।
 " ಸೂರದಾಸ, " ಪ್ರಭು, ಗೊಲ್ಲತಿಗೆ ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ಹೆಸರುಗಳ ॥

17

ನೀ ಕೇಳಿದರೆ ನಾ ಹೇಳುವೆ ಯಶೋದೆ ।
 ನಂದನಂದನ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲಿ ಕದಿಯಲು ಬಂದ ॥

ನಾ ಹೋಗಿ ನಿಂತೆ, ಒಮ್ಮೆಗೆ, ಕೇಳಿದೆ ' ಒಳಗೆ ಯಾರೊಂದು ' ?
 ಅವಿತೇ ಇದ್ದ, ಸಂಕೋಚದಿ, ನಿಂತಿತು ಬುದ್ಧಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ॥

ನೋಡಿ ಖಾಲಿ ಗಡಿಗೆಯ ಬೆಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದುಃಖಿಸಿದೆ ।
 ಹಿಡಿದು ತೋಳ ಕರೆದೆನ್ನೆಲ್ಲರ, ರಂಗನವನು ಚರಣಕೆರಗಿದ ।

ಹರಿಯಿತು ಕಣ್ಣೀರು, ಆಗ ನಾನು ಅವನ ಕಳುಹಿದೆ ।
 “ಸೂರದಾಸ” ಪ್ರಭು ದಿನದಿನದಲಿ, ತೋರಿದ ಬಾಲಕೇಳಿಯದ ॥

18

ಯತೋದಾ ಎಷ್ಟೆಂದು ಸಹಿಸಲಿ ಲೂಟಿಯಾ ।
 ದಿನದಿನವೆಂತು ಸಹಿಸಲಿ ಹಾಲು ಮೊಸರು ಹಾನಿಯಾ ॥
 ಬಂದು ನೋಡು ಒಮ್ಮೆ, ನಿನ್ನ ಮತ್ತೀ ಬಾಲರ ಚೇಷ್ಟೆಯಾ ।
 ಕುಡಿದು ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿ ಬಾಲರಿಗೂ, ಒಡೆದೋಡುವ ಮಡಕೆಯ ॥
 ನಾ ಎನ್ನ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಗಡಿಗೆಯಾ ।
 ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಗ, ಕಂಡು ತೆಗೆದ ಬೆಣ್ಣೆಯಾ ॥
 ಕೇಳಲು ಗೋಪಿ ಅಂದ ನಿನ್ನಂಕೋಚೆದಿ, ಬಂದ ಒಳಗೆ ಮನೆಯದು ಎನ್ನಯಾ ।
 “ಸೂರ” ಶ್ಯಾಮ ನೀಡಿದ ನೀ ಉತ್ತರವ, ತೆಗೆಯುತಿಹೆ ಬೆಣ್ಣೆಯಲಿರುವ ಇರುವೆಯಾ ॥

19

ಸಖಿ ನಾ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದೆ ।
 ಮನೆಯಿಂ ಬೆಣ್ಣೆ ಕದ್ದೋಡುವಾಗ, ನಾ ಭುಜ ಹಿಡಿದೆ ॥
 ನಕ್ಕು ನನ್ನ ನೋಡಿ, ಮಧುರ ನುಡಿಯ ನುಡಿದ ।
 ಮುಗ್ಧಳಾದೆ ಮಾಯೆಯಿಂದವನ, ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿದೆ ॥
 ಕೂರೋ ಕೃಷ್ಣ, ಎರಗುವೆ ನಿನಗೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೊಸರ ತರುವೆ ।
 “ಸೂರ,” ಶ್ಯಾಮಗೆ ಚೆತುರ ಗೋಪಿ, ಇತ್ತಳು ಸರ್ವಸ್ವವನು ॥

20

ತಾ ಬಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬರಿಯ ಮನೆಯೊಳಗೆ ।
 ಗೆಲೆಯರ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ, ಕಂಡ ಹರಿ ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಒಳಗೆ ॥
 ಕಂಡ ಕಡೆದ ಪೊಸ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ತೆಗೆತೆಗೆದು ತಿನ್ನುತ, ಇಟ್ಟಿನಧರಕೆ ।
 ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಕರೆದನೆಲ್ಲರ, ಕರತುಂಬಿತುಂಬಿ ಇತ್ತ ಸಖರಿಗೆ ॥
 ಹರಡಿದ ಹೃದಯದಿ ಮೊಸರಿನ ಹನಿಗಳು, ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಭಯದಿ ।
 ಎದ್ದು ಬಾಲರ ಮರೆಯಲಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ, ತಿಂದು, ಗೊಲ್ಲರಿಂದ ತಿನ್ನುವ ತೆಗೆದು ॥
 ಮರೆಯಲಿದ್ದ ಗೋಪಿ ನೋಡಿದಳು, ಮುಗ್ಧಳಾದಳು ಮನದಾನಂದದಿ ।
 “ಸೂರ,” ಶ್ಯಾಮನ ಮುಖ ನೋಡಿ, ತನ್ನನೊಪ್ಪಿಸಿದಳು ನಿಬ್ಬಿರಗಾಗಿ ॥

21

ಅವಿತು ತಿನ್ನುವ ಬೆಳ್ಳೆಯ ಗೋಪಾಲ ।

ನೋಡೆ ಸಖೆ ! ಶ್ಯಾಮ ಮನೋಹರ ತನುವಿನ ಶೋಭೆಯ ॥

ಎದ್ದು ! ಅವಲೋಕಿಸಿ, ಅವಿತು ನೋಡೆ ! ನೋಡುವ ರೀತಿಯ ।

ಚಲಿಪ ನಯನ, ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ನೋಟ, ಗೆಲೆಯರಿಗೀಯುವ ರೀತಿ ॥

ಬಾಯ ಸಮೀಪದ ಸುಂದರ ಕೈ, ಅತಿ ಮನೋಹರ ರಾಜಿಪುದೀ ರೀತಿ ।

ಜಲರುಹ ತ್ಯಜಿಸಿ ವೈರವ ಚಂದ್ರಗೆ ಉಪಹಾರವೀವವೋಲು ॥

ಬಾಯಿಂ ಬೀಳುವ ದಧಿಸುತ ಬಿಂದು ತನುವಿನಲಿಂತು ।

ಪ್ರಿಯ ಜನರಾಗಮನಕೆ, ಚಂದಿರ ಹಿಮಕಿರಣ ಸುರಿಸುವವೋಲು ॥

ಕಂಡು ಬಾಲವಿನೋದವ ಸೂರಪ್ರಭು, ಶಿಥಿಲ ಶರೀರಿಯಾದಳು ವ್ರಜನಾರಿ ।

ತಡೆಯಲುಬಾರದಂ ವಚನ, ಚಿಂತೋದಧಿಯಲದ್ದಿ ನಿಂತಳು ನಾರಿ ॥

22

ಕೇಳಿ ಗೋಪಿ ಮುಂಜಾವಲೆದ್ದು ಮಥಿಸಲು ಮೊಸರ ಧಾವಿಸಿದೆ ।

ತುಂಬಿದ ಭಾಂಡವ ಇರಿಸಿ ಮಣಿಕುಂಬದ ಬಳಿ, ಕಡಗೋಲಿನ ಹಗ್ಗ ಹಿಡಿದ ॥

ಕೇಳಿ ಬಂದನಾಕ್ಷಣ ನಗುನಗುತ, ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಬಳಿ ನಿಂದ ಹರಿ ।

ಬಾಲ ವಿನೋದದತಿ ಮೋದದಿ, ಚಂಚಲ ನೇತ್ರವ ಕುಣಿಸುತ ಸೆಳೆದ ಎನ್ನ ಹರಿ ॥

ಚಂಚಲ ನೋಟ ಸೆಳೆಯಿತು ಚಂಚಲ ಮನವ, ಎನ್ನ ನೋಟ ತನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಹರಿ ।

ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಂಡು, ಪುಳಕಗೊಂಡು, ತನ್ನಂಗದ ಶೋಭೆಯ ಹರಡಿದ ಹರಿ ॥

ಉಂಡೆ ಬೆಳ್ಳೆಯ ಎರಡು ಮಾಡಿ, ಎರಡೂ ಕೈಯಿಂ ಮೆಲ್ಲುತ ನಗುತಿಹ ಹರಿ ।

ಈ ಬಾಲ ಲೀಲೆ, ಎನ್ನ ಹೃದಯದಿ ಅಡಗಲೊಲ್ಲದೆಂದ “ ಸೂರದಾಸ ” ॥

23

ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವೆ ।

ದಿಟ್ಟ ಗೋಪಿಯರಿವರು, ಗೋರಸಗರ್ವದಿ ಹರಟುವರು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆಲ್ಲ ॥

ಬೇಕಾದುದ ಬೇಡು ಕಂದ ಎನ್ನ, ತೆಗೆದುಕೊ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದೆಲ್ಲ ।

ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನ ಅಮೃತಮಯ ಜಲ್ಪವ, ಸಂತಸ ಹರಡುವುದು ತನುವೆಲ್ಲಾ ॥

ಎನೀ ಪರಿಪಾಟಿ ಗೋಪಿಯರದು, ಬೈಯಲೆಂದೇ ಬೆಳಗಿದ್ದು ಬರುವರೆಲ್ಲಾ ।

“ಸೂರ”, ಏಕೆ ಹೊರಿಸುವಿರಿ ದೋಷವ ಹಟದಿಂ, ಮನೆಯ ಬೆಳ್ಳೆಯನೆ ತಿನ್ನನಲ್ಲಾ ॥

24

ಹರಡಿತ್ತು ಈ ಮಾತು ಗೋಕುಲದ ಮನೆಮನೆಗೆ ।
 ಕದ್ದ ಮೊಸರು ಬೆಳ್ಳೆಯ, ತಾ ತಿಂದು ತಿನಿಸುವ ಬಾಲರಿಗೆ ॥
 ಕೇಳಿ ವೃಜನಾರಿಯರು ಹರುಷಿತ ಮನದಿ, ಬರಲಿ ಹರಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ।
 ಬೆಳ್ಳೆ ತಿನ್ನುವವನೊಮ್ಮೆ ಪಡಿದು, ಆಲಿಂಗಿಸುವೆನೆನ್ನೆಡೆಗೆ ॥
 ಅಭಿಲಾಷಿಸುತ ಮನದಿ, ಹೃದಯದಿ, ಇದೇ ಧ್ಯಾನದೊಳಗೆ ।
 ಮನೆಯು ಬೆಳ್ಳೆಯ ತಂದು, ತಿನಿಸುವೆ 'ಸೂರದಾಸ', ಪ್ರಭುಗೆ ॥

25

ಗೋಕುಲದ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾತೆ ।
 ನಂದನ ಮಗ, ಬಾಲರೊಡನೆ, ಬೆಳ್ಳೆ ಮೊಸರ ಕದಿಯುತ ತಿನ್ನುತ ತಿರುಗುವ ॥
 ಹೇಳುವಳೊಬ್ಬಳು, ನನ್ನ ಭವನದಿಂದೋಡಿದನೀಗಲೀಗನವ ।
 ಅಂದಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು, ನಾ ಕಂಡೆ ಬಾಗಿಲಲಿ, ಹಾಗೋಡಿದನೀಗವ ॥
 ಅಂದಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಹೇಗೆ ಹರಿಯ ನೋಡಲಿ, ನನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ?
 ನೋಡುತ ಅವನ, ಹೊಸ ಬೆಳ್ಳೆ ಈವೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಿನ್ನುವ ಅವಗೆ ॥
 ಹೇಳುವಳವಳು, ನಾನೋಡಿದರವನ, ಮಡಿಲಲೆತ್ತುವೆನವನ ।
 ಸೂರ ಪ್ರಭುವ ಪಡೆಯಲು, ಓಡಿಸುವರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತಿಯನು ॥
 ಕರ ಬೋಡಿಸಿ ಬೇಡುವರು ವಿಧಾತನ, ನೀಡೆ ಪತಿ ಎಮಗೆ ನಂದನಂದನನ ॥

26

ಬೆಳ್ಳೆಯ ತಿಂದವ ನಾನ್ಲಮ್ಮ ।
 ಗೆಳೆಯರು, ಗೇಲಿಗೆ ಬಳಿದರು ಎನ್ನ ಮೋರಗೆ ॥
 ನೋಡೇ ನೀನೆ, ನೆಲುವಲಿ ಗಡಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಮೇಲೆ ತೂಗುತಿದೆ ।
 ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ, ಪುಟ್ಟ ಕೈ ಎನ್ನದು ಹಿಡಿಯುವೆ ಹೇಗೆ ಆದ ॥
 ಒರಸಿ ಮೂತಿಯ ಮೊಸರ, ಚೆತುರ ಇಟ್ಟು ಬೆಳ್ಳೆ ದೊನ್ನೆಯ ಹಿಂದೆ ।
 ಎಸೆದು ಕೋಲ, ನಕ್ಕು ಯಶೋದೆ, ಶ್ಯಾಮನ ಬಿಗಿದಕ್ಕಿದಳು ॥
 ಬಾಲ ವಿನೋದದಿಂದ ಮೋದವಗೊಳಿಸಿ, ಭಕುತ ಪ್ರತಾಪವ ತೋರಿದ ।
 " ಸೂರ " ಮಾತೆಯ ಈ ಪರಿ ಸುಖವ ಪಡೆದಾರೆಂತು ಬೊಮ್ಮೆ ಶಿವರು ॥

ಚಂದಿರ ಆಟಿಕೆ

1

ನಿಂದು ಅಂಗಳದಿ ಎತ್ತಿ ಹರಿಯ ಯಶೋದೆ, ತೋರುತಿಹಳು ಇಂದುವನು |
ಅಳಬೇಡ ಮಗನ ಕೈಮುಗಿವೆ ನಿನಗೆ, ನೋಡು ಕಣ್ಣ ತಣಿಪ, ಶೀತಲವೀವ ಚಂದಿರನನು ||
ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟನು ಚಂದಿರನಲಿ, ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಕರವನು ತೋರುತಿಹನು |
ಸಿಹಿ ಇಹನೋ, ಅಥವಾ ಹುಳಿಯೋ, ನೋಡಲು ಅಂದ ಮನಕೆ ಚಂದವೀವನು ||
ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತೆಗೆ, ಎನಗೆ ತರಿಸಿಕೊಡಮ್ಮ ನೀ ಅವನನು |
ಹಸಿವೆನಗೆ, ನಾ ತಿನ್ನುವೆ ಚಂದಿರನ, ಕೊಡುಕೊಡೆಂದು ಕೋಪದಿ ಹಟಹಿಡಿದನು ||
ಎನ ಮಾಡಿದೆ ನಾನು ! ಎನ್ನ ಮುದ್ದುಕಂದ ಅಳುತ ದುಃಖಿಸುತಿಹನು |
ಹೇಳುತ ಬುದ್ಧಿಯ " ಸೂರನ ", ಶ್ಯಾಮಗೆ, ತೋರುತಿಹಳು ಗಗನದಿ ಹಾರುವ
ಹಕ್ಕಿಯನು ||

2

ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಲೊ ರಂಗ ನಿನಗೆ |
ನಾ ಮರೆತು ತೋರಿದೆ ಚಂದ್ರನ, ನೀ ತಿನ್ನುವೆನೆಂಬೆ ಅವನನು ||
ಎಲ್ಲಾದರುಂಟೆ ? ಕಂದ ರಂಗ ! ಕೇಳಿ ಆರಿಯೆ ! ನೋಡಿ ಆರಿಯೆನದನು |
ಎಲ್ಲರ ಆಟಿಕೆ ಆಹುದಿದು, ನೀ ತಿನ್ನುವೆನೆಂಬೆ ಆದನು ||
ದಿನದಿನ ಬೆಣ್ಣೆ ಕೊಡುವುದು ಎನಗೆ, ತಾಸು ತಾಸು ಬೆಳಗು ಬೈಗಲಿ |
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನೀ ಬೇಡುವೆ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಕಂದಾ ಕೊಡಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದದನು ||
ನೋಡುತಿರು ಆಟಿಕೆ ಚಂದ್ರಮನ, ಹಟಬೇಡ ಮುದ್ದುಕಂದ ನಿನಗೆ |
" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮನೆತ್ತಿ ಯಶೋದೆ, ನಗುತ ಪೇಳಿದಳು ನಂದನಂದಗೆ ||

3

ಆವ್ಯಾ ನಾನು ಚಂದ್ರನ ಆಟಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು |
ಹೊರಳುವೆ ಬುವಿಯಲಿ ಈಗಲೆ, ನಿನ್ನ ಮಡಿಲಿಗೆ ನಾ ಬಹನು
ಕುಡಿಯೆನು ನಾನು ಗೋವಿನ ಹಾಲ, ಹರಳ ಹಣಿಸೆನು ನಾನು |
ನಾನಾಗುವೆ ನಂದನ ಮಗನು, ನಿನ್ನ ಮಗನೆಂದೆನಿಸೆ ನಾನು ||

ಹತ್ತಿರ ಬಾರೋ ಕೇಳೊ ಎನ್ನ ಮಾತ, ಬಲದೇವಗೆ ಹೇಳಿನು ನಾನು ।
 ನಕ್ಕು ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದಳೆತೋದೆ, ನಿನಗೆ ತರುವೆನು ನವರಾಣಿಯ ನಾನು ॥

ನನ್ನಾಣೆಗೂ ಕೇಳಮ್ಮ ಎನ್ನ ಮಾತ, ಈಗಲೆ ಮದುವೆಯಾಗುವೆ ನಾನು ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ನಾನಾಗುವೆ ಕುಟಿಲಬೀಗ, ಮಂಗಳಗಾನವ ಮಾಡುವೆನು ॥

4

ಜಾಣ ಎನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದ ರಂಗ, ಬಿಡು ಈ ಹಟವ ಬೇಗ ।
 ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಇಹ ಹಾಲು ಬೋನ ಮಿಠಾಯಿಯಲಿ, ಬಯಸಿದುದ ತೆಗೆದುಕೊ ನಿನಗೆ ॥

ಹೊಸ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರನಿಟ್ಟಿಹ, ಸಿಹಿಹಾಲ ಕುಡಿ ಬೇಗ ನೀನು ।
 ಎರಗುವೆ ನಿನಗೆ, ಬಿಡು ಹಟವ, ಕೋಪದಿ ಕಂಗೆಟ್ಟಿಹ ನೀನು ॥

ಏನ ಹೇಳಿ, ಏನ ತೋರಿದರೂ, ನಂಬಲೊಲ್ಲೆ ಎನ್ನ ಮಾತ ನೀನು ।
 ಜಾರಿ ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ಸೊಂಟದಿಂ, ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ ರೆಗುವೆ ನೀನು ॥

ಇಟ್ಟು ಜಲಪಾತ್ರೆಯಂಗಳದಿ, ತೆಗೆದುಕೋ ಹಿಡಿ ಇವನ ನೀನು ।
 ಚಂಡಿ, ಮೊಂಡಿ, ಶ್ಯಾಮ, ಚಂದ್ರನನೇ ಬೇಡುವ, ಹೇಗೆ ಕೊಡಲದನೆಂದಳೆಂದ
 “ ಸೂರದಾಸ ” ॥

5

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಯತೋದೆ ಅಂದಳು ಹಸುಳೆಯ ತಣಿಸಲು, ಬಾ ಚಂದಿರ, ನಿನ್ನ ಕಂದ ಕರವ ।
 ಜೇನು, ಹಣ್ಣು, ಸಿಹಿ ಅನ್ನ, ಮಿಠಾಯಿ, ತಾನೊ ತಿಂದು ನಿನಗೂ ತಿವಿಸುವ ॥

ಒಂದೂ ಕ್ಷಣ ಧರಣಲಿ ಇಡ, ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸುವ ।
 ಜಲಪಾತ್ರೆ ಕೈಯಲಿ ಎತ್ತಿ, ಬಾ ಇದರಲಿ ಧರಿಸಿ ನಿನ್ನ ತನುವ ॥

ಇಟ್ಟಳು ಜಲಪಾತ್ರೆಯ ಬುವಿಗೆ, ಹಿಡಿದು ತಂದಿಹ ಆ ಚಂದ್ರನ, ಬಾ ಕಂದ ತೋರುವೆ ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು, ಮುಗುಳ್ಳಗುತ, ಕೈಗಳನಡಿಗಡಿಗಿಟ್ಟನು ಜಲಪಾತ್ರೆಯಲಿ ॥

6

ಸಖಿ ಕೇಳಿ ಎಷ್ಟು ಹಟಗಾರನೇ ಇವನು ।
 ಹಿಡಿದು ಎನ್ನ ಕೈಯ, ತೋರುವ ಗಗನವ, ಆಟಕಿ ಬೇಡುವ ಚಂದ್ರನನು ॥

ಭಾಂಡದಿ ಜಲವಿಟ್ಟು ಯತೋದೆ, ಹರಿಯ ಕರೆದು ತೋರಿದಳು ಚಂದ್ರನನು ।
 ಹುಡುಕಿ ಕಾಣದೆ ಅಳುತಳುತಿರೆ, ಚಂದ್ರನೇಕಿ ಬುವಿಗೆ ಬರುವನೆಂದಳು ॥

ಹಾಲು, ಹಣ್ಣು, ಸಿಹಿ ಅನ್ನ ಮಿಠಾಯಿ, ಬೇಡೋ ಎನ್ನ ಕಂದನೆ ನೀನು ।
 ಬುಗುರಿ-ದಾರ, ಚಿಣ್ಣಿ-ದಾಂಡು, ತೆಗೆದುಕೊ ಎನ್ನ ಮುದ್ದುಕಂದ ನೀನು ॥
 ಸಂತ ಉದ್ಧಾರಕ, ಅಸುರ ಸಂಹಾರಕ ದೂರೀಕರಿಸು ದುಃಖ ದ್ವಂದ್ವಗಳ ನೀನು ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ತನ್ನ ನರ್ಪಿಸಿದಳು ಯಶೋದೆ, ಕಂಸನ ಕೊಂದಪುತ್ರಗೆ ॥

7

ಕೊಳ್ಳೋ ಕೊಳ್ಳೋ ಮೋಹನ ಇಂದುವ ।
 ಕಮಲ ನಯನ ಕೈಮುಗಿವೆ ಮನದಿಚ್ಛೆಯು ತುಸ ಇಣುಕಿ ನೋಡು ಬೆಂದುವ ॥
 ಕೇಳಲೊ ಸುಂದರ ಸುತನೆ, ಏಕೀ ಪರಿ ಹಟ ನಿನಗೆ ।
 ನೋಡೋ ಶ್ಯಾಮ ಆ ಸುಧಾಕರ, ಬಿದ್ದಿಹ ಪಾತ್ರೆಯ ಒಳಗೆ ॥
 ಗಗನದಿ ತಂದಿಹೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ, ಯತ್ನದಿ ಇಟ್ಟಿಹ ಭಾಂಡದೊಳಗೆ ।
 ತೆಗೆ ನಿನ್ನಯ ಕರದಿಂ ಚಂದ್ರನ, ನೀ ಬೇಕಾದುದ ಮಾಡು ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಗೆ ॥
 ಗಗನದಿ ಹಿಡಿದು ತರಿಸಿಹೆ ಅವನ, ಹಕ್ಕಿಯೊಂದ ಕಳಿಸಿ ನಾನು ।
 “ ಸೂರದಾಸ, ” ಪ್ರಭು ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮಾತಿಗೆ ಏಕಿಷ್ಟು ಹಟ ಮಾಡುತ್ತಿಹೆ ನೀನು ॥

8

ಅಮ್ಮಾ ನಾನು ಹಿಡಿಯುವೆ ಚಂದ್ರನ ।
 ಏನ ಮಾಡಲಿ ಜಲದೊಳಗಿನವನ, ಹೊರಗೆ ನೆಗೆದು ಹಿಡಿಯುವೆನವನ ॥
 ನಲಿದಾಡುತಲಳಿಯುವನಿವನು, ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯಲದ ನಾನು ।
 ಅವನು ನಿಕಟದಿ ಕಾಣುವ, ನೀ ಎನ್ನ ತಡೆದರೆ ನಾನಿರನು ॥
 ಅರಿವೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾನು, ಈ ಮರುಳಿಗೆ ಬೆರಗಾಗೆ ನಾನು ।
 “ ಸೂರ ” ಶ್ಯಾಮನೆಂದ ಹುಡುಕಿ ತರುವೆ, ಸುಡುವೆ ಶಶಿಗರ್ವವನು ॥

9

ಕಂಡು ನಿನ್ನ ಮುಖವ ಕಡು ಬೆದರಿದ ಚಂದಿರನು ।
 ಕೈಹಾಕಿ ಹರಿ ತುಡುಕಲೆಳಸುವ, ಓಡಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದನವನು ॥
 ಆ ಚಂದಿರನೆಂತೂ ಬರಲಾರ, ಈ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ಯೋಚಿಸಿದನವನು ।
 ವದನವ ಕಂಡು, ಶಂಕಿಸಿದ ಮನದಿ, ಕಣ್ಣೀ ಕಮಲ, ಕುಂಡಲವೇ ರವಿತೇಜವೆಂದು ॥

ಕೇಳೋ ಶ್ಯಾಮ, ನಿನಗೈದರುತ ಶಶಿ, ಚರಣಕೆರಗಿ ಪೋದನೊಂದು ।
 “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಹೆಬ್ಬಿದಿ, ಮಲಗಿದ, ಎದೆಗಿಬ್ಬಿದಳವನ ಮಾತೆ ॥

10

ವಸುಮತಿ ಎತ್ತಿ ಮಂಚದಿ ಮಲಗಿಸುತ ।
 ಎನ್ನ ಕಂದನತಿಹಟ ಹಿಡಿದನೊಂದು, ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಮಧುರ ಸ್ವರದಿ ಹಾಡುತ ॥
 ತಾನೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಲಗಿ, ಹೊರಳಿ ಹರಿ ಆಕಳಿಸಿದನಾಗ ।
 ತಟ್ಟುತ ಕಂದನ ಮುದ್ದಾಡಲು, ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದಿದ್ದನಾಗ ॥
 ಮಲಗೋ ಮಗನೆ ಹೇಳುವೆ ಒಂದು ಕಥೆಯ ಅತಿ ಮಧುರ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ।
 ಕೇಳಿ ಇದ “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ, ಮಲಗಿ ನಗುತ ಹೊಂಟಿದ್ದ ॥

11

ಕೇಳಲೊ ಮಗನೆ ಹೇಳುವೆನೊಂದು ಮುದ್ದು ಕಥೆಯ ।
 ಕಮಲ ನಯನ, ಚತುರ ಶಿರೋಮಣಿ, ಅನಂದದಿ ಹೊಂಟಿದ್ದ ॥
 ರಘುಕುಲದಿದ್ದನು ರಾಜಾ ದಶರಥನು ಅವತರಿಸಿದರು ನಾಲ್ವರು ಕುವರರು ಅವಗೆ ।
 ಅವರಲಿ ಮುಖ್ಯನು ರಾಮನು, ಜನಕ ಸುತೆ ಸತಿಮಣಿಯವಗೆ ॥
 ತ್ಯಜಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವ ಅಪ್ಪನಾಣತಿಗೆ, ಅನುಜ ಗೃಹಿಣಿ ಸಹಿತ ವನಚಾರಿಯಾದ ।
 ರಾಜೀವಲೋಚನ ರಾಮ ಪರಮ ಉದಾರಿ, ಕನಕ ಮೃಗದ ಹಿಂದೋಡಿದ ॥
 ರಾವಣ ಕದ್ದ ಸೀತೆಯನು, ಕೇಳುತ ನಂದನಂದನ, ನಿದ್ರೆಯ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ।
 ತಾ, ತಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಧರ್ಮಬಾಣವೆಂದ “ಸೂರ”, ಪ್ರಭು ಅತಿ ಶಂಕಿತಳಾದಳು ಮಾತೆ ॥

ಏಳಯ್ಯ ಬೆಳಗಾಯಿತು

1

ಸಖಿ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ಮಾತ, ನಾನೆಬ್ಬಿಸಲಾರೆ ಕಂದನ ।
ಇನ್ನೂ ಇರುಳೂ ಎಂದಿಹ ಮನದಿ, ನಂದ ನಂದನನು ॥

ಬಳಿ ಸಾರಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ಶೋಭೆಯ ಲೋಭದಿ, ನಿಂತೆ ನಾನು ।
ನಿಶ್ಚಲಳಾದೆ ನಾನು, ನೋಡುತ ಕಂದನ, ಮುಖ ಕಾಂತಿಯನು ॥

ಮಾತಾಡಲು ಅತಿ ಯತ್ನಿಸುವೆ, ನಿಂತು ಮನದಿ ಬಿಂತಿಸುವೆ ನಾನು ।
ನೋಡುತ ನೋಡುತ ಸೆಳೆಯಿತು ಮನ, ತನ್ನ ತಾ ಮರೆಯಿತು ಕಣ್ಣು ॥

ಸೆಳೆಯಿತೀವರಿ ವದನಾರವಿಂದವು, ಯಶೋದೆಯ ಮನವನು ।
“ ಸೂರದಾಸ, ” ಸುಖದ ರಾಶಿಯ, ಯಾರು ವರ್ಣಿಪರಿದನು ॥

2

ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಿ ಎದ್ದು, ಮಲಗಿಹ ಮಗನ ಹೊದಿಕೆ ತೆಗೆದ ನಂದ ।
ಇರದಾದ ಅತಿ ವ್ಯಾಕುಲದಿ, ಎರಹ, ನಿಶೆಯ ದ್ವಂದ್ವದಿ ॥

ಸ್ವಚ್ಛ ಸಜ್ಜೆಯಲಿ, ಕಂಡಿತು ಮುಖವು ಚಲಿಸಿತು ತಿಮಿರಾಂಧಕಾರ, ಮಂದಮಂದದಿ ।
ಕಡೆದ ಪಾಲ್ಗಡಲಿಂ, ಹೊರ ಬಂದ ಬಂದಿರನೊಲು ॥

ಬಂದರು ಸಖಿರೆಲ್ಲಾ, ಕೇಳಿ ‘ ಸೂರ ’, ಚತುರ ಚಕೋರ ಓಡಿಬಂದಂದದಿ ।
ಮರೆತರು ತನುಮನವ, ಅತಿ ಸುಂದರ ಕಾಂತಿಯ ಕಿರಣದ ಪಾನದಿ ॥

3

ಏಳಯ್ಯ ನಂದ ಕಿಶೋರನೆ, ಅರಳಿದವು ಕಮಲ ಪುಷ್ಪಗಳು ।
ಮರೆತವು ಭೃಂಗಗಳು ಲತೆಯ, ಮುಚ್ಚಿದವು ಕುಮುದಿನಿಗಳು ॥

ಕೇಳಯ್ಯ ಹಕ್ಕಿಕೋಳಿಗಳು, ಚಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುತಿವೆ ವನದಲಿ ।
ಗೋಗಳು ಅಂಬಾ ಎನ್ನುತ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲಿ, ಓಡುತಿವೆ ಕರುಗಳ ಬಳಿಯಲಿ ॥

ಚಂದ್ರಕುಂದಿದ, ರವಿ ಬೆಳಗಿದ, ಹಾಡುತಿಹರು ನರನಾರಿಯರು ।
“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಏಳು ಬೆಳಗಾಯಿತು, ಅಂಬುಜ ಕರಧಾರಿಯು ॥

4

ಬೆಳಗಾಯಿತು ಏಳೋ ಗೋಪಾಲ ।

ಬಂದಿಹರು ನವಲ ಸುಂದರಿಯರು, ಕರೆಯುತಿಹರು ನಿನ್ನ ವ್ರಜಬಾಲರು ಲಾಲ ॥

ರವಿ ಬೆಳಗಿದ, ಚಂದಿರ ಮಲಿನನಾದ, ಅರಳಿತು ಹೂಗಳು ಕರುಣ ತಮಾಲದಿ ಬಾಲ ।

ನಿಂದರು ದರುಶನಕೆ ವ್ರಜವಸಿತೆಯರು, ಹಿಡಿದು ಪುಷ್ಪಮಾಲೆ ಗೋಪಾಲ ॥

ತೊಳೆದು ಮುಖವ, ತಿನ್ನು ತಿಂಡಿಯ, ನಾ ಕೈಮುಗಿವೆ ಸುಂದರ ಬಾಲ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಆನಂದ ನಿಧಿ, ಅಂಬುಜ ನಯನ ವಿಶಾಲ ॥

5

ಏಳೋ ಏಳೋ ಹೇ ಗೋಪಾಲ ।

ಮಲಗಲಿದು ತರವಲ್ಲ, ಕೇಳು ಮಗನೆ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪರಮ ಶುಚಿ ಕಾಲ ॥

ಕಂಡು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣ ನಿನ್ನ ಮುಖವ, ಹೋಗುವರು ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಗೋಪ ಬಾಲರೆಲ್ಲ ।

ಅರಳಿದ ಕಮಲ ಕೋಶದಿ, ಮಧುಪೆಗಣದೋಪಾದಿಯಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವ ಲಾಲ ॥

ನೀ ಎನ್ನ ನಂಬದಿದ್ದರೆ “ ಸೂರ ”, ಪ್ರಭು, ಸುಂದರ ಶ್ಯಾಮ ತಮಾಲ ।

ನೋಡು-ನೀನು ತೆರೆ ವಿಶಾಲ ನೇತ್ರಗಳೆ, ಅತಿ ವಿಶಾಲ ನಯನ ನಂದಲಾಲ ॥

6

ಏಳೋ ನಂದಲಾಲ ಆಯಿತು ಬೆಳಗು, ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು ನಂದರಾಣಿ ।

ತೊಳೆದು ಮುಖಾರವಿಂದವ ಜಲದಿ, ತೊಳೆದಳುನಂದದಿ ಮುಖವ ಸಾರಂಗಪಾಣಿ ॥

ಬೆಣ್ಣೆ, ರೊಟ್ಟಿ, ಹಾಲು, ಜೇನು, ತೆಗೆದುಕೊ ಇಷ್ಟವಾದುದ ನಿನಗೆ, ಸುಂದರ ಕರದಿ ।

“ ಸೂರ ” ಶ್ಯಾಮ ಮುಖವ ಕಂಡು ಯಶೋದೆ, ಮನದಿ ಹರುಷಿತಳಾದಳು ರಾಣಿ ॥

7

ನೀ ಏಳೋ ಮುದ್ದುಕಂದ, ಗೋಕುಲ ಸುಖದಾತ ।

ಹೇಳುತ ಆನಂದದಿ ಮಾತೆ, ಏಳೋ ಕುವರ ಸುಖದಾತ ॥

ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಾಲು ನಿನಗೆ, ಸಿಹಿ ಅನ್ನವಿಟ್ಟಿಹೆ ದಾತ ।

ಎದ್ದು ಭುಂಜಿಸು ನೀನು, ಪೆಕ್ಕಾನ್ನ ಮಿಠಾಯಿ ತಾತ ॥

ಸವಿರು ದ್ವಾರದಿ ಬೆಳಗಿಂದ, ಕರೆಯುತಿಹರು ನಿನ್ನ ಯದುಜಾತ ।
ನಡೆ ವನಕೆ ಶ್ಯಾಮ, ಕಾಣುತಿಹ ತರಣಿ ಸಕಲ ದಾತ ॥

ಕೇಳಿ ಅತಿ ಮೋದ ವಚನವ, ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ ಯದುಜಾತ ।
ಭುಂಜಿಸಿ, ನಡೆದ ವನಕೆ, " ಸೂರದಾಸ ", ನೆರಗಿದ ತಾತ ॥

8

ಆಯಿತು ಮುಂಜಾನೆ ಏಳೋ ನಂದ ನಂದನೆ ।
ಕಂದ ಕಳೆಯಿತು ಕತ್ತಲೆ, ಹರುಷ ಹರಡಿತು ಚಿಕ್ಕವಾಕದ ಮನದಿ ॥

ತರಣಿ ಕಿರಣದಿಂ, ಗತಿಗೊಟ್ಟನು ಚಂದಿರನು ।
ಕೂಗಿತು ಹಕ್ಕಿ ಕೋಳಿಗಳು, ಭೃಂಗಗಳತಿ ಝೇಂಕಾರನಾದ ॥

ಬಿಚ್ಚು ಬೇಗದಿ ಹಸುಗಳ, ಬಿಗಿದಿಹ ಹಗ್ಗದ ಕಟ್ಟನು ।
ಏಳು ಭುಂಜಿಸು, ಇಡು ಚಂದದ ತಿಲಕವ ಹಣೆಗೆ ॥

ತೋರು ನಿನ್ನ ಜನನಿಗೆ, ನಿಜ ಶಿಶುರೂಪವ ಕಂದ ।
ಗೋಪಿಯ ದಧಿ ಮಥನ ದನಿ, ಬೀಳಿ ಅತಿರವ ಶ್ರವಣದಿಂ ॥

ಕೃಷ್ಣ ಯಶಗಾನವ, ಮಾಡುತ ಆನಂದದಿಂ ॥

" ಸೂರ ", ಪ್ರಭು ಹರಿನಾಮವೇ ಜಗದ ಉದ್ಧಾರಕವೆಂದ ॥
ಗುಣವ ಕೇಳಿ ವೇದಗಳು, ಮೂಕವಾದುವೆಂದ ॥

9

ಏಳೆರೊ ಗೋವಾಲ ಲಾಲ, ಆನಂದ ನಿಧಿ ನಂದರಾಲ ।
ಅಂದಳು ಯಶೋದೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ, ಆಯಿತು ಬೆಳಗು ಮೋದ ಬಾಲ ॥

ನಯನ ಕಮಲದಳ ವಿಶಾಲ, ಪ್ರೀತಿ ತಟಾಕವಿರುವ ಮೆರಾಲ ।
ನಿನ್ನಯ ವದನ ಲಲಿತಕೆ, ಕೋಟಿಕಾಮರೂರಿದರೊ ಬಾಲ ॥

ಮೂಡುತಿಹ ರವಿ, ಹರಿಯಿತು ಕತ್ತಲೆ, ಶಶಾಂಕ ಕಿರಣ ಹೀನನಾದ ।
ಮಲಿನ ದೀಪಗಳು, ಕಾಂತಿಹೀನತಾರೆಗಳು, ಅತಿ ಕ್ಷೀಣ ಬಾಲ ॥

ಜ್ಞಾನ ಘನ ಪ್ರಕಾಶದಿ, ಭವವಿಲಾಸ ಮರೆಯಾಯಿತಿಂತು,
ಆಸೆಗೆ ತ್ರಾಸವೀವ ಅಂಧಕಾರವು, ಸಂತಸರೂಪಿ ತರಣಿ ತೇಜದಿ ಭಸ್ಮಿತದೊಲು ॥

ಖಗ-ನಿಕರ-ಮುಖರವ ಕಿಲಕಿಲ, ಮಧುರಗಾನವ ಮನಸಿಟ್ಟು ಕೇಳೊ ಲಾಲ |
ಪರಮ ಪ್ರಾಣ ಜೀವನ ಧನ, ನೀ ಎನ್ನ ಕಂದ ಮುದ್ದು ಬಾಲ ||

ಕಿಲ ಕಿಲ ನಾದ ಜೈ, ಜೈ, ಜೈ, ಜಯತಿ ಮಧುಕೈಟಭಾರೆ ಎಂದು, |
ವೇದ ಘೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಂದಿ ಮಹಾಧ ಸೂತ ವೃಂದ 'ಗಾನಗೈಯುತಿಹರು ||

ಅರಳಿದ ಕಮಲದ ಬಳಿ, ಗಂಜಾರವ ಗೈಯುತ ಹಾರಿದ ದುಂಬಿಗಳವೊಲು, |
ತಳೆದು ವೈರಾಗ್ಯವ, ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸಾರವ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಬರುವ ವಿರಕ್ತ ಭಕ್ತನೊಲು ||

ನಿನ್ನ ಗುಣಗಾನಗೈವ, ಪ್ರೇಮಾದ್ರ್ ಭೃತ್ಯನೊಲು |
ಕೇಳಿ ಪ್ರೇಮರಸ ಸಿಕ್ತ ವಚನವ, ಅತಿ ದಯಾಳು ಪ್ರಭು ಎದ್ದನು ||

ಓಡಿತು ಕಷ್ಟ ಸಮೂಹ, ದುಃಖರಾಶಿ ನೀಗಿತು ನಂದ ಬಾಲ |
ನೀಗಿತು ಭ್ರಮ ಜಾಲ, ದುಃಖ ದ್ವಂದ್ವಕಂಡು ಮುಖಾರವಿಂದಪಾಲ ||

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಮದ ಜಾಲ ಹರಿಯಿತು ಅತಿ ಆನಂದವಾಯಿತು ಲಾಲ ||

10

ಎನ್ನ ಕಂದ ಬೆಳಗಾಯಿತೊ, ಏಳೋ ಎನ್ನ ಚಿನ್ನನೆ |
ನಂದಿರುವರು ಗೆಳೆಯರು ಬಾಗಿಲಲಿ, ಆಡೋ ಯದುಕುಲತಿಲಕನೆ ||

ತೋರಿಸಿ ಮುಖವ ಎನಗೆ, ದೂರೀಕರಿಸು ತಾಪತ್ರಯಗಳ ಕಂದನೆ |
ನಿನ್ನ ಮುಖಚಂದ್ರದಿ, ಚಿಕ್ಕೋರಮ್ಮಗೆ, ಮಧುಪಾನ ಮಾಡಿಸು ||

ಹೊದಿಕೆಯ ತೆಗೆದನಾಗ ಹರಿ, ಭಕ್ತಗೆ ಸುಖವ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ |
ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿ, ಮಂಚದಿಂ, “ಸೂರಜ”, ನೆರಗಿದ ಅವಗೆ ||

ಆಡುವ ಜೆಂದ

1

ಆಯಿತು ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ಬಾರೋ ಕಂದ ।
ಓಡುತ ಪೆಟ್ಟಾಗುವುದೆಲ್ಲಾದರೂ, ಆಡುವೆ ನಾಳೆ ಬಾ ನಂದ ಕಂದ ॥
ತಾ ಹೋಗಿ ಭುಜ ಹಿಡಿದು ಕರೆತಂದಳು, ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ಧೂಳಿನಂದ ।
ಕೊಡವಿ ಧೂಳಿ ನೀರತಂದು, ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಮೈಯ ತೊಳೆದಳು ॥
ಮೃದುಲಿ ವಸನದಿ ಒರೆಸಿ ತನುವ, ಶ್ಯಾಮನ ಒಳ ತಂದಳು ।
“ಸೂರ,” ಶ್ಯಾಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಣ್ಣೋ, ಮಲಗಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಎಂದಳು ॥

2

ಹರಿಯ ಕರೆಯುತಿಹಳು ನಂದನೆ ರಾಣಿ ।
ಸಂದಿತು ಬಹುವೇಳೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಡುತಿಹೆ, ಎನ್ನ ಸಾರಂಗ ಪಾಣಿ ॥
ಕರೆಕೇಳಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ, ಎಷ್ಟೊತ್ತಾಯಿತು ನೀ ಹೋಗಿ ।
ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನಂದ ಉಣಲಾರ, ಬೇಗ ಬಾರೆಲೊ ಬಾಲ ॥
ಕರೆತಂದು ಯಶೋದೆ ಶ್ಯಾಮನೆ ಬೇಗದಿ, ತೊಳೆದಳು ಕಾಲ ।
ಬಾಲರಿಬ್ಬರು ನಂದನೊಡನೆ ಉಣಲು ಕೂತರೆಂದ “ ಸೂರದಾಸ ” ॥

3

ನಾ ಹೋಗಿನು ಆಟಕಿ ಈಗ ।
ವಾಲರೊಡನೆ ನೋಡಿದಾಗೆಲ್ಲಾ, ಭೇಡಿಸುತಾನೆ ಬಲಭದ್ರ ॥
ತಂದೆ ವಸುದೇವ, ಮಾತೆ ದೇವಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭದ್ರ ।
ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡ ನಂದ, ಜತನದಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳಸಿದ ॥
ಆಪ್ತನೆಂದೇಕೆ ಹೇಳುವೆ ನಂದನ, ಜಸುಮತಿಯಿ ಎಕೆ ಅಮ್ಮ ಎಂಬೆ ?
ಹೇಳಿ ಹೀಗೆ ಭೇಡಿಸುವರೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನ, ನಾನಾಗ ಕೋಪದಿಂದೆದ್ದು ಬಂದೆ ॥
ಹಿಂದೆ ನಿಂದು ಕೇಳಿದ ನಂದ, ನಗು ನಗುತ ಓಡಿ ಬಂದು ತಬ್ಬಿದ ।
“ ಸೂರ ” ನಂದ ಬಲರಾಮನೆ ಗೆದ್ದರಿದ, ಹರುಷಿತನಾದ ರಂಗ ॥

4

ಆಡಲು ದೂರ ಏಕೆ ಹೋಗುವೆ ರಂಗ !

ನಾ ಕೇಳಿದೆ ಈ ದಿನ ಗುವ್ಯ ಬಂದನೆಂದು, ನೀನರಿಯೆ ಕಂದ ||

ಓಡಿ ಬಂದ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಬಾಲ, ಅಳುತ್ತಲಿದ್ದವನ ನೋಡಿದೆ !

ಕಿವಿ ಕಿತ್ತುವನವನು, ಬಾಲರೆಂದರಿತವರ ನಂದನಂದ ||

ನಡಿ ಓಡೋಡಿ ಬೇಗದಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಮುದ್ದು ಕಂದ !

“ಸೂರ”, ಶ್ಯಾಮ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಈ ಮಾತ, ಬಲರಾಮನ ಕೂಗಿ ಕರೆದ ||

5

ಆಡಲು ಹೋದ ಅತಿದೂರ ಹರಿ !

ಜೊತೆಜೊತೆ, ಓಡುತ್ತ ಓಲಾಡುತ್ತ, ಓಡಿದನೆಲ್ಲಿಗೆ ? ವೇಳೆ ಮೀರಿತು ||

ಕಣ್ಮರೆಯಾದರೆ ನಾ ಸಹಿಸೆ, ನಾ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲೆ ಆ ಮಾತ !

ಅಪ್ಪ, ಅಪ್ಪನೆಂದೆನ್ನುವ ನಂದನ, ಎನ್ನ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎನ್ನುವ ಆ ಮಾತ ||

ಇಷ್ಟರಲಿ ಘನ ಶ್ಯಾಮ ಬಂದನೆಲ್ಲಿಗೆ, ಗೊಲ್ಲ ಬಾಲರ ಜೊತೆ !

ಓಡಿಹೋಗಿ ಅಪ್ಪಿದಳು, “ಸೂರ”, ಪ್ರಭುವ ಹರುಷದಿ ಯಶೋದೆ ||

6

ಆಡಲು ಬಾರೋ ಗೋವಿಂದ !

ಪ್ರಿಯ ಗೆಳೆಯರು ಬಾಗಿಲಲಿ, ಕರೆಯುತ್ತಿಹರು ಕಂದ ||

ಎಲೆ ಚಿತುರನೆ, ನಿನ್ನ ದರುಶನಕೆ, ತೃಪ್ತ ಚಾತಕ ದಾಸರು ನಾವು !

ನವ ಜಲಧರ ತನು ಕಾಂತಿಯ ಸುರಿಸಿ, ಕಣ್ಣುಳ ಹಸಿವ ತಣಿಸೋ ಬೇಗ ||

ಕೇಳಿ ವಿನಯ ವಚನವ, ಕೃಪಾನಿಧಿ, ಹಂಸನಡಿಗೆಯಲಿ ನಡೆದನಾಗ !

ಲಲಿತ ಲಘುಲಘು ಚರಣ ಕರ, ಎದೆಭುಜ ವಿಶಾಲ ನಯನದಿ ||

ಚಿನ್ನದ ನೆರಗಟ್ಟಿನ ಅಂಗಳದಿ ಚಲಿಪ, ನಿನ್ನ ಕಾಲ್ಗುಳಿಗೆ, ನಿನ್ನ ಕಾಲ್ಗುಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ

ಉಪಮೆಯ ಪುಂಡ ||

ಪ್ರತಿ ಚರಣಕೆ ಸ್ವರ್ಣಭೂಮಿ, ಕಂಜಾಸನವೀವವೊಲು ।
 “ ಸೂರ,” ಪ್ರಭುವ ಶೋಭೆ ಕಂಡು, ಸುರರು ನಿಂತರಂ ಬೆರಗಾಗಿ,
 ಶರದ ಚಂದ್ರನ ಕಂಡ ಚಕ್ಷೋರ, ಬೆರಗಾದವೊಲು ॥

7

ಅಡುವ ಶ್ಯಾಮ ಗೋವಳರೊಡನೆ ।
 ಸುಬಲ, ಹಲಧರ, ಶ್ರೀಧಾಮರಲಿ, ಕಟ್ಟುವ ಪಂದ್ಯವ ॥
 ಹಲಧರ ತಡೆದ ಶ್ಯಾಮನ, ನೀ ತಾಳಲಾರೆ ಪೆಟ್ಟಿನ ಘಾತವ ।
 ಹೇಳಿದನಾಗ, ನಾ ನೋಡಬಲ್ಲೆ, ಅತಿ ಬಲನಿಹೆ ನಾನು ॥
 ನನ್ನ ಜೋಡಿ ಶ್ರೀಧಾಮ, ಕೈಗೆ ಹೊಡೆದೋಡುವೆನವಗೆ ನಾನು ।
 ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಧಾಮ್, ಹೊಡೆದೋಡು ಈಗ ನೀನು ॥
 ಮುಂದೆ ಹರಿ, ಹಿಂದೆ ಧಾಮ, ಕಿರಿಚುತ ಹಿಡಿದ ಶ್ಯಾಮನನು ।
 ಬೇಕೆಂದೇ ನಿಂತೆ ನಾನು, ಏಕೆ ಹಿಡಿದೆ ಎನ್ನ ನೀನು ॥
 “ ಸೂರ ”, ಹರಿ ರೇಗಿದ ಸಖರಿಗೆ, ಮನದಿ ಕೋಪವ ತಾಳಿದನು ॥

8

ಜಗಳೆಗಂಟ ಶ್ಯಾಮನೆಂದರು ಸಖರೆಲ್ಲರು ।
 ನಿನಗೆ ನೀನೆ ನಿಂತೆ ಬಂದು, ಕೋಪಿಸುವೆ ಏಕೆ ಈಗ ॥
 ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂದ ಬಲರಾಮ, ಅಮ್ಮಾ ಇಲ್ಲ, ಅಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ ।
 ಸೋಲು, ಗೆಲುವ ಇನಿತರಿಯ, ತಪ್ಪನು ಹೊರಿಸುವ ಸಖರಿಗೆ ॥
 ತಾ ಸೋತು ಸಖರಲಿ, ಜಗಳಾಡುವ, ಬೈದು ಓಡಿಸಿದ ಮನೆಗೆ ।
 “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಅಳುತ್ತೋಡಿದ, ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಅಪ್ಪಿದಳು ಮಾತೆ ॥

9

ಅಮ್ಮಾ ನನ್ನ ಭೇಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಅಣ್ಣ ।
 ಹೇಳುವನವನು ಕಾಸಿಗೆ ಕೊಂಡರು, ಯತೋದೆ ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತಮ್ಮನೆಲ್ಲವೆಂದು ॥
 ಏನ ಮಾಡಲಿ ? ಈ ಕೋಪಕೆ, ನಾನಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ।
 ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಕೇಳುವ, ಅಮ್ಮ ಯಾರು ? ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಯಾರೆಂದು ?

ಬಿಳಿಯಳು ಯಶೋದೆ, ನಂದನವ ಬಿಳಿಯ, ನೀ ಎಂತು ಕರಿಯನಾದೆ ?
 ಹಾಕಿ ಚುಟುಕಿ ಕೂಳಿಸುವರು ಗೊಲ್ಲ ಬಾಲರು, ನಕ್ಕು ಎಲ್ಲರೂ ನಗಿಸುವರು ||
 ನೀ ಎನ್ನನೇ ಹೊಡೆವುದ ಕಲಿತೆ, ಅಣ್ಣನ ಮೇಲೆ ಮುಳಿಯೆಯೆಂದೂ |
 ಹಿಗ್ಗಿದಳು ಮೋಹನನ ಕೋಪದ ಈ ಮಾತ, ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಯಶೋದೆ ||
 ಕೇಳೋ ರಂಗ, ಬಲಭದ್ರ, ತುಟನವ, ಹುಟ್ಟುತಲೇ ಧೂತನು ಹೌದು |
 “ ಸೂರ ” ಶ್ಯಾಮ, ಗೋ ಆಣೆಗೂ, ನೀನೆನ್ನ ಕಂದ, ನಾ ನಿನ್ನ ಮಾತೆ ||

10

ಹೋಗಲೊ ಬಾಲ ಆಡಲು ಕರೆಯುತಿಹರು ಬಾಲರು |
 ಕೇಳಿ ಇದ ಆತುರದಿ ಹರಿ, ಬಾಗಿಲೆಡೆ ಬಾಗಿ ನೋಡಿದ ||
 ಚಂಡು ದಾಂಡೆಲ್ಲಮ್ಮ ? ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮಾತೆಯ ಕೇಳಿದ |
 ‘ ನೋಡು, ಕಡೆಗೋಲ ಹಿಂದೆ ’, ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿಹೆ ನಾ ಮರೆಸಿ ಆದ ||
 ಹಿಡಿದು ಚೆಂಡು ದಾಂಡ ಕೈಯಲಿ, ಪ್ರಭು ಮನೆಯಿಂ ಹೊರ ಬಂದ |
 ಎಲ್ಲಿ ಆಡುವ ? “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲರ ಕೇಳಿದ ||

11

ಆಡಲು ಚಂದ, ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ |
 ಕೇಳೋ ಶ್ಯಾಮ, ಚತುರ ಶಿರೋವಂಶ, ಇಲ್ಲಿವೆ ಮನೆಗಳು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ||
 ರಂಗ ಬಲರು ವೀರರಿಬ್ಬರು, ಅತಿ ಬಲರೊಂದಾದರು ಒಂದೆಡೆ |
 ಸುಬಲ, ಶ್ರೀಧಾಮ, ಸುಧಾಮ, ಸೇರಿದರೊಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ||
 ಹಂಚಿಕೆಯಾದರು ಉಳಿದ ಗೋಪಾಲರು, ಎರಡೂ ದಳಕವರು |
 ಅತಿ ಉತ್ಸಾಹದಿ ವ್ರಜದ ಸಂದು ಗೊಂದಲಿ, ಆಡುತ ನಡೆದರು ||
 ಕಾಯುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸರದಿಗೆ, ಅಂದದ ಆಟವ ಆಡಿದರವರು |
 ತಿಳಿದ ಶ್ಯಾಮ ಗೆಳೆಯರ ಗೆಲುವ, ಆಡಿದ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಆಟವನು ||
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಸುಧಾಮನೆಂದ, ಯಾರೀ ಆಟವ ಆಡುವರು ?

12

ಆಟದಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೊಡೆಯರು ?

ಸೋತ ಹರಿ, ಗೆದ್ದ ಶ್ರೀಧಾಮ, ಸುಮ್ಮನೆ ಏಕೆ ಕೋಪಿಸುವೆ ನೀನು ||

ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಮೇಲಲ್ಲ, ನಾವು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸೇವಕರಲ್ಲ |

ತೋರುವೆ ಅತಿ ಅಧಿಕಾರವ ನೀನು, ಬಹುಗೋವಿಹುದೆಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ||

ನೀ ಕೋಪಿಷ್ಟ, ಯಾರಾಡುವರು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ? ಕುಳಿತರು ಗೋವಳರಲ್ಲಲ್ಲಿ |

“ಸೂರದಾಸ” ಪ್ರಭು ಆಡಲು ಬಯಸುವ, ಆಣೆ ಇಟ್ಟು ಪಣತೊಟ್ಟು ನಂದನಲಿ ||

13

ಬಾರೋ ರಂಗ ಆಯಿತು ಸಂಜೆ |

ನಿಂದಿಹೆ ಗೋಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅಂದಳು ಜನನಿ. ‘ ಇದು ಅತಿಕೆಟ್ಟ ಗಳಿಗೆಯು ’ ||

ಇನಿತೂ ಬಿಡೆ ಹುಡುಗಾಟವ, ಮಲಗೋ ಸ್ವಚ್ಛ ಸೆಜ್ಜೆಯಲಿ |

ಕೇಳುತ ಹರಿ, ಬಂದ ಒಳಗೆ, ಓಡಿ ಬಂದತ್ತಿದಳು ಯತೋದಮಾತೆ ||

ಮಲಗಿದಳುಗಳದಿ ಸುತರ ಜೊತೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಹರಡಿಹುದಲ್ಲಿ |

“ ಸೂರ, ” ಶ್ಯಾಮ, ಮಾತಾಡುತ, ಲೀನನಾದ ನಿದ್ರೆಯಲಿ ||

14

ಬಲರಾಮನ ಕರೆ ಮಗನೆ |

ಎನ್ನೆಡೆ ಆಡಿರಿ ಆಟವ, ಹರುಷವ ನೀಡಿ ಅಮ್ಮಗೆ ||

ನಾ ಮುಚ್ಚುವೆ ಹರಿ ನಿನ್ನಯ ಕಣ್ಣು, ಬಾಲರು ಮರೆಯಾಗಲಿ |

ಸಂತಸದಿ, ಶ್ಯಾಮನು ಕರೆದ ಬಾಲಕರ, ಆಡುವ ಬನ್ನಿ ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಾಲೆಯ ||

ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚುವರಾರಂದ ಹಲಧರ, ಹೇಳಿದ ಹರಿ ಅಮ್ಮ ಯತೋದೆಯು |

ಆಡುತಿಹಳು “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮನೊಡನೆ, ಹರುಷ ಮನಮೋದದಿ ತಾಯಿ ||

15

ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡ ಕಣ್ಣು, ಹರಿ ಈಗ |

ಸಖರೊಡನೆ ಬಲರಾಮ, ಮರೆಯಾಗಲು ಓಡಿದರಲ್ಲಲ್ಲಿ ||

ಪೇಳಿದಳು ಕಿವಿಯಲಿ ಯತೋದೆ, ಬಲರಾಮ ಆ ಮನೆಯಲಿ |

ಬರಲಿ ಬಿಡು ಬಲರಾಮ, ಶ್ರೀಧಾಮನ ಹಿಡಿಯುವೆ ನಾನು ||

ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೆಲ್ಲ ಬಾಲರು, ಮುಟ್ಟಿದರೆಲ್ಲಾ ಮಾತೆಯನು ।
 ಬಂದರೆಲ್ಲಾ, ಉಳಿದರು ಸುಬಲ ಶ್ರೀಧಾಮರು, ' ಸೋತೆ ಮಗನೆ ಈಗ ನೀನು ' ॥

ಕಿರಿಚುತ ಓಡಿದ ಸುಬಲನ ಕಡೆಗೆ, ಹಿಡಿದನು ಶ್ರೀಧಾಮನನು ।
 ಇಡುತ ಆಣೆಯ, ನಂದನ ಮೇಲೆ, ಜನನಿ ಎಡೆ, ಎಳೆತಂದನವನನು ॥

ನಕ್ಕು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯುತ ಬಾಲರೆಲ್ಲ ಅಂದರು, 'ಕಳ್ಳನು ಶ್ರೀಧಾಮನು' ।
 " ಸೂರದಾಸ, " ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳು ಯಶೋದೆ, " ಗೆದ್ದೆ ಎನ್ನ ಕಂದ ನೀನು " ॥

16

ಮಲಗಿದನಂಗಳದಿ ಹರಿ ।
 ಮಾತೆಯರಿಬ್ಬರು ನಿಧಾನದಿ, ಸೆಜ್ಜೆಯಸಹಿತ ಒಳತಂದರು ನೋಡೆ ॥

ನಿಮಿಷ ಮನೆಯಲಿರನು, ಸದಾ ಆಟದಲಿ ಲೀನನಾಗಿಹ ನೋಡೆ ।
 ಈ ಪರಿ ಶ್ಯಾಮನೆಂದೂ ಮಲಗ, ಅತಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿಹ ನೋಡೆ ॥

ಅಂದಳು ರೋಹಿಣಿ, ಬಿಡು ಮಲಗಲಿ, ಅಡಿ ಓಡಿ ಸೋತಿಹ ನೋಡೆ ।
 " ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭು ಮುಖವ, ನೋಡುತ ಹರುಷಿತ ಮನದಿ, ಅನುರಾಗ
 ಉಕ್ಕಿತು ನೋಡೆ ॥

ಯಮಕಾರ್ಜುನ ವಿವೋಚನ

1

ಏಕೆ ತಡೆಯೇ ನೀ ಶ್ಯಾಮನನು ?
ಏನು ಮಾಡಲಿ ? ದಿನದಿನ ಇವನ ಲೂಟಿಯ, ಸಹಿಸದಾದೆ ನಾನು ||
ತಿನ್ನುವ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಸುರಿವ ಹಾಲ, ಬಳಿವ ಮೊಸರ, ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಇವನು |
ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ, ಸುರಿದೋಡುವ ಮೊಸರ ಇವನು ||
ಮುಚ್ಚಿಡುವ ಮೇಲೆ ಏನೇನ, ಅದ ಅಲ್ಲೇ ತೆಗೆದೋಡುವ ಇವನು |
ಕೇಳಿ ಗೋಪಮ್ಮ, ನಿನ್ನ ಈ ಮಗನ, ಚೇಷ್ಟೆಯ ಸಹಿಸದೆ ಸೋತೆವಾವು ||
ಕಳ್ಳನಲ್ಲ, ಬಲು ಚತುರನಿವನು, ಹೇಳಲಾರೆವು ಲೂಟಿಯ ಇವನ ನಾವು |
ಸಾಲದೆ ಇಷ್ಟೇ, ಬಿಟ್ಟೋಡುವ ಕರುಗಳ, "ಸೂರ" ವನ ವನ, ಅಲೆದಲೆದೆ ವಾವು ||

2

ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವಿರೇ ಪರಿ |
ಐದು ವರುಷ, ದಿನ ಕೆಲವು, ಈ ಹಸುಳೆ, ಮಾಡಿದನ್ನೇಗೆ ಕಳ್ಳತನವ ||
ಬರುವಿರೇಕಾರಣಕೆ, ಗಳಹುವಿರಿ, ಮಾತುಗಾರ್ತಿ ಗೊಲ್ಲ ನಾರಿಯರೆ |
ಎನ್ನವಿರಿ ನಿರ್ದೋಷಿಯ, ದೋಷಿ ಎಂದು, ಅಳಿಸುವನದ ದೈವ ||
ಕದ್ದ ಹೇಗೆ ? ಹೇಗೆಟುಕಿತು ಕೈ ? ಬಂದ ಹೇಗೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಗವ |
ಇಟ್ಟಿ ಪೀತವ ಒರಳ ಮೇಲೆ, ನಿಲಿಸಿದನೊಬ್ಬ ಸಖಿನನವ ||
ನಂಬದಿರೆ ನೀ, ಬಾ ಎನ್ನೊಡನೆ ಯಶೋದೆ, ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ನೋಡುವೆ |
" ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭುವ ಇನಿತೂ ಅನ್ನದೆ ನಿಂದಳು, ಯೋಚಿಸುತ ಮನದಿ ||

3

ಎನ್ನ ಪುಟ್ಟಿ ಗೋಪಾಲ, ಬಲ್ಲ ಹೇಗೆ ? ಮೊಸರ ಕದಿಯುವುದ |
ಆಡಿಸುತ ಕೈಯ ಬರುವಿರಿ ನೀವು, ಹಿಡಿಯಿರಿ ಏಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಯದ ||
ಎಂದು, ಹತ್ತಿ ನಿಲುವನು ಬೆಣ್ಣೆ ತಿಂದ ? ಎಂದು ಒಡೆದ ಮೊಸರ ಮಡಕೆಯದ |
ಬೆರಳಿಟ್ಟು ರುಚಿ ನೋಡ ಎಂದೂ, ಮನೆಯಲಿ ತುಂಬಿದ ಭಾಂಡದಿಂದ ||



ಇಟ್ಟ ಪೀಠವ, ಒರಳ ಮೇಲೆಹತ್ತಿ ತೆಗೆದಬೆಳ್ಳಿಯ ।
ಹಿಡಿದಳೆರಡು ಕೈಯಲಿ, ಎಳೆತಂದಳವನ ॥ (ಪು. ೬೮)

ಕೇಳುತ್ತಲಿದ ಗೊಲ್ಲನಾರಿ, ನಿರಾಶೆಯಿಂ ಹೇಳುತ ಹೋದರಲ್ಲಿಂದ |

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಯಶೋದೆ ನಂದನ, ಮಾಡಿದರೇನನು ಅದೇ ಬಹು ಅಂದ ||

4

ಎಲೆ ಗೊಲ್ಲತಿ, ಹೇಳಬೇಡ ಸುಳ್ಳು ನೀನು |

ಎಂದೂ ಎನ್ನ ಮನೆಮೋಹನ, ದನ ಮೇಯಿಸಲು, ಹೋಗಲಿಲ್ಲವವನು ||

ತೊದಲುತಿಹನೀಗವನು, ನಡೆಯಲೇ ಆರ, ಅಂದ ಚಂದದವನು |

ಕದಿವ ಹೇಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕಳ್ಳತನದಿ ? ಎಂತು ಮೊಸರ ಕದಿವನವನು ?

ಇಟ್ಟ ಕೇಸರಿ ತಿಲಕ ಹಣೆಯಲಿ, ಮರಯುತಿಹ ಯೌವನ ಮದದಿ ನೀನು |

“ ಸೂರಜ ”, ದೋಷ ಎನ್ನುವೆ ಗೋವಿಂದನ, ಹಿರಿಯರೆ ಭಯವಿಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ ||

5

ಎನ್ನ ಮುದ್ದುಕಂದ ಹೋಗಬೇಡ ಎಲ್ಲೂ ನೀನು |

ಕೇಳೋ ಮುದ್ದುಬಾಲ, ನಿನಗಿಂದೇ ಗೋಪಾಲ, ಪಡ್ರಸ ಭಾಜನ ತುಂಬಿಹೆ ನಾನು ||

ಏಕೆ ಹೋಗುವೆ ಪರರ ಮನೆಗೆ ? ಚತುರತೆ ತೋರಲು, ಅಲ್ಲೂ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರ

ಹುಡುಕುವೆ ಏಕೆ ನೀನು |

ಲಜ್ಜೆ ಇನಿತೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಗಳುಹುವರು ಕಟುವಾಣಿಯ, ಸಹಿಸಲಿ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜೆ ಭರಿತ

ಬಿರುನುಡಿಯನು ||

ವ್ರಜ ದೇಶದ ದಿಟ್ಟಿ ಗೊಲ್ಲತಿ, ಮಾರುವಳು ಮೊಸರ ಪೇಟಿಲಿ, ಆಡುವಳವಳು ಲಜ್ಜೆ

ರಹಿತ ಮರಳ ಮಾತನು |

ತಡೆ ತಡೆದು ಕೋಪವ ಕೃಶಳಾದೆ ನಾನು, ಈ ಪರಿ “ ಸೂರ ” ಶ್ಯಾಮ ನೋಡುತಿಹನು

ನಿನ್ನ ಮುಖವನು ||

6

ಪೊಕ್ಕನು ರಂಗ ಬರಿಯ ಮನೆಯೊಂದನು |

ಮೆದ್ದು ಬೆಣ್ಣೆ, ಚಿಲ್ಲಿ ಹಾಲ, ಮಡಕೆಯೊಡೆದು ಚೂರ ಚೂರ ಮಾಡಿದ ||

ಬಹು ಕಾಲದಿದ್ದ ಮಡಕೆಯೊಂದ, ಹತ್ತು ಹದಿನಾರು ಚೂರ ಮಾಡಿದ |

ಎರಚಿ ಮೊಸರ, ಮಲಗಿಹ ಮೇಲೆ ಶಿಶುಗಳ ಕಿರಿಚುತ ನಗುತ್ತೋಡಿದ ||

ಬಂದಳಾಗ ಗೊಲ್ಲತಿ, ಹಿಡಿದಳವಳು, ಭುಜವ, ಓಡುತಿಹ ಹರಿಯನು ।
ಕಂಡು ಒಡೆದ ಮಡಕೆ ಚೂರ, ಪರಿದು ಓಡುತಿದ್ದ ಮೊಸರು ಹಾಲನು ॥

ಹಿಡಿದೆರಡು ಕೈಯಲವನ, ಎಳೆದು ತಂದಳವಳು ಗೋಪಿ ಎಡೆಗೆ ।
“ ಸೂರ ”, ಹೋಗುವೆವು ನಾವೆಲ್ಲಾ, ಬಿಟ್ಟುರೇನೇ ವ್ರಜವ, ಉಳಿವುದು ಲಜ್ಜೆ
ಎಮಗೆ ॥

7

ಏನ ಮಾಡಿಹನೆನ್ನ ಮನೆಯ ! ನಾ ಹಿಡಿದು ತಂದೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ।
ಮಡಕೆಯೊಡೆದು, ತಿಂದು ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಉಳಿದುದ ಕೋಪದಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬುವಿಗೆ ॥
ನಗುತೆರಚಿದ, ಮೊಸರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ, ಜನಿಸಿಹ ಈ ಸುವೃತ್ತ, ಗೋಪಮ್ಮ ನಿನಗೆ ।
ಯುಗದ ದೊಡ್ಡ ಮಡಕೆಯೊಂದ, ಚೂರ ಚೂರ ಮಾಡಿದ, ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರೊಳಗೆ ॥
ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ, ನಡೆದರೆಲ್ಲಾ ಜೊತೆಗೆ, ಎಳೆದು ತಂದೆನವನ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ।
“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭುವ ಹಿಡಿದಿಡಿತು, ಮತ್ತ ಮದಗಜವ ಹಿಡಿದಿಡುವಂತೆ ॥

8

ರಂಗ ಮಾಡುವ ವ್ರಜ ಮನೆಗಳಲುಪದ್ರವವ ।
ರೇಗುತ ರಂಗಗೆ ಗೋಪಮ್ಮ, ಮತ್ತ ಮತ್ತೆ ತರುವರು ಚಾಡಿಯ, ಎಲ್ಲಾ ॥
ರಾಜನ ವಗ ನೀನು, ಒಂದೇ ನಗರದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವೆವು ನಾವೆಲ್ಲಾ ।
ಹಿರಿಯನೆ, ನೀನು ನಂದಗಿಂತ ? ಮರಳಿ ಕಟ್ಟುವೆಯಾ ವ್ರಜನಗರಿಯನು ?
ಜನನಿಯರೇಗಿಗೆ ಹರಿ ಅಳುತೆಂದ, ಸುಳ್ಳು ಹೊರೆಸುವರೀ ಕುಲಟಿಯರು ।
“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮನ ಮುಖ ಒರೆಸಿ ಯಶೋದೆ, ಈ ಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲಾ ಜಗಳ
ಗಂಟಿಯರು !

9

ಎಲೆ ಗೋಪಿ, ಯಾರ ಮನೆಯಲಿ ಮೊಸರೆ ಕದ್ದ ?
ಇಹುದು ದೈವವಿತ್ತ, ಬಹು ಮೊಸರು, ಅನ್ಯರು ಬಂದು ಕುಡಿವರದ ॥
ಏನಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಭವನದಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿದರವನು ಮೊಸರದ ।
ಏಕೆ ರೇಗುವೆ ? ಅವನಲಿ ? ಕುದುರೆ ಏರಿ ಬಂದವಳಂತೆ ॥
ತಿಂದು ಬೆಣ್ಣೆ, ಬುವಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ, ಮಡಕೆಯೊಡೆದೋಡಿದ ।
“ ಸೂರದಾಸ ”, ಈ ರಸಿಕ ಗೊಲ್ಲತಿ, ಜೊತೆಗೂಡಲೆಳಸುವಳು ನೇಹದಿ ॥

10

ನೀನಿಟ್ಟುಕೊ ನಿನ್ನ ಗ್ರಾಮವ ನಂದರಾಣಿ ।

ಹಿರಿಯ ಪಿತನ ಮಗಳು, ಕಲಿಸಿಹೆ ಸುತಗೆ ಒಳ್ಳೆ ವಾಣಿ ॥

ನುಗ್ಗುವ ಸಖರೊಡನೆ ಮನೆಗೆ, ತಿಂದರೆ ಅವ ಸಹಿಸಲಹುದು ।

ನೋಡುತಲೆ ಓಡಿ ಅವಿತನೆಲ್ಲೋ, ನಾ ಮಲಗಿದೆ ಮನೆಯಲಿ ಬಂದು ॥

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಹಿಡಿದ ಜುಟ್ಟು, ಕಟ್ಟಿದ ಮಂಚಕೆ ನಿಂದು ।

ಕೇಳೆ ಆಮ್ಮ ಇವಳ ಗುಣವ, ಕರೆದಳು ಇವಳೇ ಎನ್ನ ಬಂದು ॥

ತೆಗಿಸಿದಳು ಬೆಣ್ಣೆಲಿದ್ದ ಇರುವೆಯ, ಇವಳು ಏನೊ ಕೊಡದೆ ।

ಮಾಡಿದರೆ ನಾ ಇವಳ ಸೇವೆಯ, ಮಲಗಿದ್ದಾಗಳವಳು ಪತಿ ಸಂಗದಿ ॥

“ ಸೂರ ”, ಪ್ರಭುವ ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಕ್ಕಳು ಮಾತೆ, ಗೊಲ್ಲತಿ ಮುಚ್ಚಿದಳು ಮುಖವ ॥

11

ಗೋಪಮ್ಮ ನೀ ಕಡು ಜಿಪುಣಳಿಹೆ ।

ಬಹು ಹಾಲು ಮೊಸರು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ, ನೀ ಮಗನಿಗೆ ಮರೆಸಿಹೆ ॥

ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಬಾಲರು ನಿನಗೆ, ಕುಂವರ ಕಂದನೊಬ್ಬನಿಹೆ ।

ಅಲೆಯುವ ಅವ ಮನೆ ಮನೆಗೆ, ಕದ್ದು ಬೆಣ್ಣೆ ತಿನ್ನುತಿಹೆ ॥

ಪೂರ್ವ ಪೂರ್ಣ ಪುಣ್ಯದಿ, ಈ ಮುಪ್ಪಿನೋಳಿ ನಿಧಿಯ ಪಡೆದಿಹೆ ।

ತೋರುವ ನೀ ತಿನ್ನಲುಣಿಸಲವಗೆ, ಏನೆಲ್ಲಾ ಚತುರೆ ಇಹೆ ॥

ಕೇಳಿ ಗೊಲ್ಲತಿ, ಚತುರ ನುಡಿಯ, ಯತೋದೆ ನುಡಿದಳು ನಂದಗೆ ।

ಬೋರ ನೆಪದಿ “ ಸೂರನ ”, ಶ್ಯಾಮನ ನೋಡ ಬಂದಳವಳು ॥

12

ರಂಗ ಹೆದರೆ ನೀ ಏಕೆ ಎನಗೆ ?

ತೊರೆದು ಪಡುರಸವ, ಪರರ ಮನೆಯಲಿ ಕದ್ದು ತಿನ್ನುವ ಏಕೆ ?

ದಣದನು ಹೇಳಿಹೇಳಿ ನಿನಗೆ, ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಲಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲವೇಕೆ ?

ಒಡೆಯ ನಂದ, ಪ್ರಜದೇಶಕೆ, ಅವಗೆ ನೀ ತೋರುವೆಯಾ ನಿರ್ಲಜ್ಜೆಯ ॥

ಸುಪುತ್ರ ಜನಿಸಿದೆ, ಎನ್ನ ಕುಲದಿ, ಈಗರಿತೆ, ನಾ ನಿನ್ನ ಮತಿಯ ।

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಕ್ಷಮಿಸಿಹೆ ಈ ತನಕ, ಅರಿತೆನೀಗ ನಿನ್ನ ಧೂರ್ತತನವ ॥

13

ಕೇಳಿ ಗೊಲ್ಲಿತಿ, ಹೇಳುವೆ ಒಂದು ಮಾತ ।

ನನ್ನಾಣೆಗೂ ಹೊಡಿ ನೀ ಇವನ, ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕೈಗೆ ಇವ ॥

ಕುಟ್ಟುವೆನೀಗಲೆ ಇವನ, ರೇಗಿಸಿಹ ಅತಿ ಇವ ।

ಹೊಡೆವೆ ಕೋಲಿಂ, ತೋರಿದ ಬೆದರಿಕೆ ರಂಗನವ ॥

ಹೇಳಿಗಲೂ, ಹೋಗುವೆಯಾ, ಮನೆಮನೆಗೆ, ಕೇಳೆನ್ನಮಾತ ।

ಅಂದ " ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ, ಹೋಗಿಲ್ಲೋ ಎಂದ ಮಾತೆಯ ನೋಡುತ ॥

14

ತಿನ್ನುವೆಯಾ ಪರರ ಮನೆಯ ಬೆಣ್ಣೆಯಾ ?

ಮಠಿಸುವರು ದಿನದಿನ ಸಹಸ್ರ ಮಂಥಲಿ, ಮಠಿತ ಮೇಘನಾದದಂದದಿ

ಮಡಕೆಯ ॥

ಮಠಿಸುವರು ಬಹುಜನ ಎನ್ನ ಮನೆಯಲಿ, ಮಠಿಸಿ ಮಾರುವರು ಮೊಸರ ಮಡಕೆ

ಮಡಕೆಯ ।

ಕರೆವುದು ಲಕ್ಷ ಒಂಬತ್ತುಘೇನು ದಿನದಿನದಿ, ನೀ ನಂದನಂತಸ್ತೇನೆಂದರಿತೆಯಾ ॥

ಮಗನೆಂದನಿಸಿದೆ ನೀ ಅವನ, ಮಾಡಿ ಚೋರತನವ, ಅವನ ಕೀಳರಿಮೆಗೈವೆಯಾ ।

" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತಿನ್ನೋ ನೀ ಹಾಲು ಮೊಸರನೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉರುಳಾಡಿ

ಸೆಯ್ಯಾ ॥

15

ನಂದ ಮಡದಿ ಸುತಗೆ ಕಲಿಸಿಹ ಒಳ್ಳೆ ಪಾಠ ।

ವ್ರಜ ವೀಥಿಗಳಲಿ, ಪುರ ಗಲಿಗಳಲಿ, ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ, ನದಿ ದಂಡೆಗಳಲಿ ಕಾಟವೆ ಕಾಟ ॥

ಹೊಡೆದು ಕೆಲ ಬಾಲರ, ಚೆಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ಮೊಸರ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲಿ, ಮಾಡಿದ ಲೂಟಿಯೆ

ಲೂಟಿ ।

ನುಗ್ಗಿ ಕೆಲರ ಮನೆಯ, ಮಾಡಿದ ಹಾವಳಿಯ, ಹಿಡಿದೆ ಬಹು ಉಪಾಯದಿ ಇವನ ಚಾಟಿ ॥

ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟು ಈಗಿವನ, ಇವನಿಂದಾಗಿ, ಹೋಗುತಿಹರೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಿಟ್ಟು ।

" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮನ ಹಿಡಿದಳು ಭುಜವ ನಂದರಾಣಿ, ರಂಗನವ ತುಂಟತನಕಿ ಮನ

ಕೊಟ್ಟು ॥

16

ಸಿಕ್ಕಲೀಗ ಮಾಡುವೆನವಗೆ ।

ಏನ ಮಾಡುವೆ ಹರಿಯ, ತೋರುವೆ ನಿನಗೆ ॥

ಹಿಡಿದಳು ಬೆತ್ತವ ನಂದನ ರಾಣಿ, ಬಂದಿತು ಕಂಪನ ತನುಗೆ ।

ಹೊಡೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ದಿನ, ಅವ ತಂದೆಯಾಗುವ ಎನಗೆ ॥

ಬಂದಳೇ ಅಂತರದೊಳೊಬ್ಬ ಗೋಪಿ, ಎಳೆತಂದ್ವರಿಯ ನಿಲಿಸಿದಳಿದುರಿಗೆ ।

ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೀ, ಹಡೆದೆ ಒಳ್ಳೆಮಗನ, ಕಂಚುಕ, ಹಾರ ತೋರಿದಳವಗೆ ॥

ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಳು ಕೋಪವ, ಹರಿ ಮಾತೆಯ ಮನದಭಿಲಾಷೆಗೆ ।

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮನ ಹಿಡಿದು ಭುಜವ, ಕಟ್ಟುವೆನೀಗಲೆ ಈ ಭಲಗಾರಗೆ ॥

17

ಕ್ರೋಧದಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿದಳು ಯಶೋದೆ ಹಗ್ಗವ ।

ಕ್ರೋಧ ಕಂಡ ಮಾತೆಯ, ಮನದಿ ಬಹು ಹಿಗ್ಗಿದನವ ॥

ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಹಾಲು, ಬಿಟ್ಟಳು ಜನನಿ ಅವಸರದಿ, ಬಿಡಿಸಿದನೀವರಿ ಭುಜವ ।

ಬೆಟ್ಟ ಒಡೆದು, ಸುರಿದು ಮೊಸರ, ಮಾಡಿದ ಕೆಸರ ಬೆಣ್ಣೆಯನವ ॥

ತರುವೆ ಹಗ್ಗ, ಕಟ್ಟುವೆ ಈಗ, ಕಂಡಮ್ಮನ ಗರ್ವ, ಹಗ್ಗ ಕಳವಡಲಿಲ್ಲನವ ।

ನಿಂತಿತರಡಂಗುಲದಿ, ತಂದ್ವಗ್ಗ, ಬೇಡಿದಳ್ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಗ್ಗವ ॥

ನಾರದ ಶಾಪದಿಹ, ಯಮಳಾರ್ಜುನರ, ಯೋಚಿಸಿದ ಹರಿ ಉದ್ಧರಿಸಲವ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಅಂದ, ಭಕುತ ಹಿತಕೆ ಜನುಮ ಜನುಮವೆತ್ತುವೆ ॥

18

ಕಟ್ಟುವೆ ಈಗ ಬಿಡಿಸುವರಾರು ನಿನ್ನ ?

ಅಡಿದೆ ಅತಿ ಅಟ, ಹಿಡಿದು ತೋಳ ಕಟ್ಟಿದಳು ಹಗ್ಗವ ಒರಳಿಗೆ ॥

ಕಂಡು ಜನನಿಯ ಕಡುಕೋಪವ, ಸುರಿಸಿದ ಕಂಬನಿ ತಿರುಗಿ ತಾಯೆಡಗೆ ।

ಕೇಳಿ ಇದ ಹೇಳುತ ಓಡಿಬಂದರೆಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರು, ರಂಗನ ಏಕೆ ಬಿಡೆ ನೀ ?

ಕಟ್ಟಿ ಒರಳಿಗೆ ಯಶೋದೆ, ಕರದಿ ಕೋಲನೆತ್ತಿಹಳು ಹೊಡೆಯಲು ರಂಗನ ।

ಕಂಡು ಭಡಿ ಮರಗಿ ಗೊಲ್ಲತಿಯರು, ದುಃಖದಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿವರಲ್ಲಲ್ಲಿ ॥

ಕೇಳೇ ಗೋಪಮ್ಮ, ಕಟ್ಟಿಹೆ ಕಂದನ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆಗಿದು ತರವಲ್ಲ ।

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮಗತಿ ತ್ರಾಸವಿತ್ತೆ, ಅರಿಯದೆ ಅಡಿದೆವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅವನ ತಪ್ಪನೆಲ್ಲಾ ॥

19

ಹೋಗಿ ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ।
 ಮಾಡಿದಿರಿ ದುಷ್ಕನ ಸೇರಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ, ಬಂದಿರೆ ? ಬಿಡಿಸಲು ಅವನ ಈಗ ?
 ಆಣೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನಾ ರಂಗನ ನಂಬಲಾರೆ ನಾನೀಗ ।
 ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮ ಭವನಕ್ಕೆ, ಎರಗುವೆ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಗಳಿಗೀಗ ॥
 ತಡೆಯಬೇಡಿರೆನ್ನ ಯುವತಿಯರಾರು, ನೋಡಿರಿ ಅವನ ಚಿತುರತೆಯ ।
 ಅಂದಳೆಶೋದೆ " ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತ ನಂದನ ಮಗನಲ್ಲವೆ ನೀ ?

20

ಎಲೆ ಯಶೋದೆ, ನಿನ್ನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಹರಿ ।
 ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡೆ, ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಿಹ, ಕಮಲನೈನ ಹರಿ ॥
 ತುಂಟ ನಿನ್ನಮಗ, ಲೂಟಿಕೋರ, ಆದರೂ ಉದರದಿ ಜನಿಸಿದನಲ್ಲವೆ ?
 ಏನಾಯಿತು ಮನೆಮಗ, ಕದ್ದುಕದ್ದು ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದರವ ॥
 ನಾ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಮೊದಲೆ, ಮೊಸರ ತುಂಬಿದ ಗಡಿಗೆಲಿ ।
 ದೇವ ಪಿತೃಗಳ್ಯಾಕೆ ? ರಂಗನಿರುವ ಆ ಮನೆಯಲಿ ॥
 ಆಗುವುದೂ ಭ್ರಮನಾಶ, ಕರ್ಮಜಾಲನಾಶ, ಯಾರನಾಮದಿಂದವನ ।
 ಕಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಗ್ಗದಿಂ, ಜನನಿ ಪಿಡಿದು ಬೆತ್ತವ, ಬೆದರಿಸುತ್ತಿಹಳವನ ॥
 ಅರಿತು ಕುಬೇರನಿಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳದ್ವಂದ್ವಿವ, ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ, ತಾ ಒರಳಿಗೆ
 " ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭು ಭಕುತಹಿತನವ, ಬಂದ ದೇಹಧಾರಿಯಾಗಿ ॥

21

ನೋಡೆ ತಾಯಿ ಕಂದ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಿಹ ।
 ಬಳಿದಿಹ ಬೆಣ್ಣೆಯ, ಪುಟ್ಟಬಾಯಲಿ, ಭಯದಿ ಕಣ್ಣೀರಿಂ ತೊಳೆಯುತ್ತಿಹ ॥
 ಕಟ್ಟಿದ ಒರಳಿಗೆ, ಇಷ್ಟುಬೆಣ್ಣೆಗೆ, ವ್ರಜ ಜನರೆಲ್ಲರ ಮೋಹನ ನೋಡುತ್ತಿಹ ।
 ಬೀರುತ ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಿಯ, ಆ ಗೋಪಿಯರೆಡೆಗೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಂ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತಿಹ ॥
 ಅಂದರೆಲ್ಲ ಗೋಪಬಾಲರಂ, ಧನ್ಯರೆಮ್ಮಮಾತೆಯರಂ, ಸುಕರದಿ ಸುರಭಿ ಹಿಂಗಾಲ
 ಕಟ್ಟುವರು ।
 ಎಳೆದು ನಮ್ಮ ತೊಡೆಯಲಿ ಕೂರಿಸಿ, ಹಾಲಿನ ಧಾರೆಯಿಂ ಬಾಯಿಗೆ ಹಿಂಡುವರು ॥

ಅವಮಾನಿಸುವೆ ಏಕೆ ! ಗೋರಸಕ್ಕೆ ಮಗನ, ಎಂದೆಂದರೆಲ್ಲಾ ಗೋಪಿಯರು ।
 ತರುವುದೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ನಿನಗಿಷ್ಟುಬೇಕೋ ಗೋಪಮ್ಮ ? ಅಂದರವರು ॥
 ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸಿದಾಗೆಲ್ಲಾ, ಅಂದಳೆಲ್ಲೋದೆ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವ್ಯಾರು ? ಎಂದ
 “ ಸೂರ ”,
 ಮನ ಮಾಧವನಲಿ, ಚಿತ್ತ ಗೋರಸದಲಿ, ಕಡೆಯುತಿಹಳೀಪರಿ ಗೋಪಮ್ಮ ಮೋಸದ ॥

22

ಗೋಪಿ ಇನ್ನಿತೂ ದಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ, ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತಿಹ ಮೋಪನ ।
 ಕಲಿಸ ಹೃದಯ ನಿನ್ನದು ವಜ್ರಕ್ಕಿಂತ, ಎಲೆ ಯಶೋದೆ ಕರಗದೆ ನಿನ್ನ ಮನ ॥
 ಮಲಗಿಸಿ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ ಯಾರ, ಪವನನಾಘಾತದಿ ತಪಿಸುವ ಅವನ ।
 ಕೈಯ ತಿರುಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ಅವಗೆ, ಕೋಲಹಿಡಿದು ಬೆದರಿಪೆ ನೀಯವನ ॥
 ಸೋಲಲಿಲ್ಲವೆ ಇನ್ನಿತೂ ನಿನ್ನ ಕೈ ? ನಿರ್ದಯಿ ಗೋಪಮ್ಮ ನಿನಗೆ ।
 ಎಲೆ ನಂದರಾಣಿ ! ಯಾರು ಕಲಿಸಿದರು ? ಈ ಶಿಕ್ಷಣವ ನಿನಗೆ ?
 ಅನವರತಾವರಿಸಿಹುದೋ, ಯಾರ ಹಂಬಲ ? ಶಿವಸನಕಾದಿಗಳಿಗೆ ।
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭುವ ಮುಖನೋಡು, ನೀನೆರಗುವೆ ಆ ಶೋಭೆಗೆ ॥

23

ಕುಂವರ ಲೋಚನದಿ ಜಲತುಂಬಿಹ ।
 ಕಂದನ ಮುಖ ನೋಡು ಯಶೋದೆ, ಕೋಪಿಪೆ ಏಕೆ ?
 ತೆಗೆ ಉದರದಿ ನೋಯಿಪ ರಜ್ಜುವ, ಎಸೆ ಕಠಿಣ ಕರದ ಕೋಲ ।
 ಬಂದಿತು ಹೇಗೆ ನಿನಗಿಷ್ಟುಕೋಪ ? ಅರಿಯದ ಹಸುಳೆಯ ಮೇಲೆ ॥
 ವದನದಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ತುಣುಕು, ಕುದ ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಂತಿ ಇಹುದಿಂತು,
 ಸುಧಾನಿಧಿ ಉಡುಗಣಗಳೊಡನೆ, ಮುತ್ತಿನ ಮಳೆ ಕರೆವವೊಲು ॥
 ಅರಿವೆವಾವು ಏನು ಪುಣ್ಯದಿ, ಅವತರಿಸಿದ ಹರಿ, ಈ ವ್ರಜನಂದನಿಕೇತದಿ ।
 ತನುಮನ ಧನವನೊಪ್ಪಿಸು, “ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮನೆ ಹಿತ ಕಾರಣದಿ ॥

24

ನೋಡೆ ಮುಖಕಾಂತಿಯ ನಂದ ಗೃಹಿಣಿ ।
 ಶರದರಾತ್ರಿಯ ಅಗಣಿತ ಕಿರಣ ಶಶಾಂಕ, ಕಾಂತಿಹೀನನಂತೆ ॥
 ಬಾಲಗೋಪಾಲ ಲೋಚನದಿ, ಚಂಚಲ ಅಶ್ರುಕಣಗಳುರುಳಿದವಿಂತು,
 ವಾರಿಜ ಕ್ರೀಡಿತ, ಶ್ರಮಿತ ವಶದಿ, ಜಾರಿದ ಚಂಚೀಕದೊಲು ॥

ಕನಕಮಣಿಮಯದಿ ಕೆತ್ತಿದ ಕುಂಡಲಜೋತಿ, ಜಗಮಗಿವುದಿಂತು,
ಕಮಲವರಳಿಸಲು ಚಂಚಲ ಗತಿಯಿಂ ಬಂದಿಬ್ಬರು ಸೂರ್ಯಾರಂತೆ ||

ಕುಟಿಲ ಕುಂತಳ ಪರಸ್ಪರ, ವಂಧುಪಗಣ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲೆಳೆಸುವೊಲು |
ಕಂಡು ವದನಕಾಂತಿಯ ಶೋಭೆಯ, “ ಸೂರ ”. ವರ್ಣಿಸಲಾರೆನೆಂದ ||

25

ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಿ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯ |
ಕಂಡು ನಿಶಿಪತಿ, ವದನಕಾಂತಿಯ ಅಡಗಿದ ಗಗನದಲಿ ||

ಅಮೃತವ ಈಂಟಲು ಬಂದ ಅಲಿಗಣಕೆ, ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿನಂತವೊಲು ,
ಹೊರಬಂದು ಸರಸ್ವಿನಿ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದ ಕೀರದೊಲು ||
ಶ್ರವಣದಿ ಮೆರೆವ ಕನಕಕುಂಡಲ ಕಾಂತಿಗೆ, ಇರುಳಲರಳುವ ಕುಮುದವುಷ್ಪ ಸಂಕುಚಿಸಿದ
ವೊಲು |

“ ಸೂರ ”, ಹರಿಯನು ಕಂಡು ಶೋಭೆಗೆ ಕೋಟಕಾಮರು, ಲಜ್ಜ ತರಾದವೊಲು ||

26

ಹೇಳೆ ! ಬೆಣ್ಣೆ ತರಲೇನೆ ಮನೆಯಿಂದ |
ಎನು ಕಾರಣಕೆ ಕಂದನ ಬಿಡೆ ನೀ, ಬೆತ್ತವನೇಕೆಸೆಯೆ ಕೈಯಿಂದ ||

ಕೇಳೆ ಗೋಪಮ್ಮ, ಇದು ತರವಲ್ಲ, ಬಾಡಿದೆ ನೋಡು ಮುಖ ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದ |
ಜಲರುಹ. ಶಶಿ ರಶ್ಮಿಯಿಂ, ನಿಂತವು ಹಾಗೆ ಅರಳದೆ ಸರಸ್ವಿನಿಂದ ||

ತಂದಂ ಒರಳ ಕಟ್ಟಿದೆ ತೋಳ ಹಿಡಿದು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೋಹನ ಮೂರುತಿಯ |
“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಲೋಚನದಿ, ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸುವ, ಹಿಮಕರ ಮುತ್ತಿನ ಮಳೆಗೆರೆ
ವಂತೆ ||

27

ಆಡುತಿಹರೆ ಅತಿ ಮೂತುಗಳನು |
ಕಟ್ಟಿಸಿದಿರಿ ನೀವೆ ಎನ್ನ ಮಗನ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆ ಮೆದ್ದನೆಂದು ||

ತಂದೀವಿರೆ ಎನಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯ ? ಎನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು |
ದೂರ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ, ಕಟ್ಟಿಸಿದಿರಿ, ನೀವೇ ಇವನ ಇಂದು ||

ಕೋಪದಿ ಎಳೆದು ತಂದಿತ್ತಿರಿ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮರುಗುವಿರಿಂದು |
“ ಸೂರದಾಸ ”, ಅಂದಳು ಯಶೋದೆ, ಅರಿತೆ ನಿಮ್ಮ ಚತುರತೆಯನಿಂದು ||

28

ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸು ಕಮಲನೈನ ನಯೆಡೆಗೆ ।

ಇವ ಸಾಧುವೋ ಕಳ್ಳನೋ, ಕೋಟಿ ಇಂದುವೆರಗಿಸುವೆ ಮುಖಿಕಾಂತಿಗೆ ॥

ನೇತ್ರಗಳೆರಡರ ಕೂಲವು, ಉಕ್ಕುವ ಅರುಣ ಕನ್ನೆದಿಲೆಯಂತೆ ।

ಸುಧಾಪಾನಕೆ ನಿಕಟದಿ ಕುಳಿತು ಚೆಕೋರವೆಂಬವೂಲಾ ॥

ಕೋಪಿಷೆ ಏಕೆ ಯಶೋದೆ, ಇದೇನು ಬುದ್ಧಿಯೇ ನಿನಗೆ ।

‘ಸೂರ’, ಶ್ಯಾಮ ಬಾಲಕ ಮನವೋಹನ, ಇವನಲ್ಲ ತರುಣ ಕಿಶೋರನು ॥

29

ಗೋಪಮ್ಮ ನೀ ನೋಡು ಹರಿಬಿಕ್ಕುತಿಹ ।

ಹೊರಳಾಡುತಿಹನಂಗಳದಿ, ಯಶೋದೆ ಧೂಳ ಮೈಯಲಿ ಮೆತ್ತಿಹ ॥

ಮುಖ ಮುಟ್ಟಿ ಕ್ಷಣ ಬಿಕ್ಕುವ, ಕ್ಷಣ ಇರುತಿಹ ಮೌನದಿ ಶೋಭಿಪ ಇಂತು ।

ಕಮಲ ಮಧ್ಯದಿಹ ಭ್ರಮರ ತಾ ಹಾರಿದೊಡೆ, ಪಕ್ಷದಿಳಕಾಘಾತವೆಂಬಂತೆ ॥

ಚಂಚಲ ನೋಟ, ತುಂಬಿದ ನೀರಿನ ನಯನ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಜಾರಿಬೀಳುವ ಕಂಬನಿ ।

ಅಲ್ಪ ಜಲತುಂಬಿದ ಚಿಪ್ಪುಗಳೆರಡ ಕಂಡು, ವ್ಯಾಕುಲಿತ ಮೀನಿನೊಲು ॥

ಬೆತ್ತದ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ನಿನ್ನೆಡೆ ನೋಡಿ, ಪೀತಾಂಬರದಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚುತ ।

ಇಂತು ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದರೇನು, ಸೂರ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ತನ್ನನರ್ಪಿಸೆನುತ ॥

30

ಹಗ್ಗದಿ ಒರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಹೆ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಂದ ।

ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಕಮಲನೈನನ, ನೀನಿಹೆ ಸುಖಧಾಮದಿ ॥

ಎಲೆ ನಿರ್ದಯಿ, ದಯೆ ಇನಿತಿಲ್ಲವೆ ? ತೊಡಗಿಹೆ ಮನೆ ಕಾರ್ಯದಿ ।

ನೋಡು, ಹಸಿವಿಗೆ ಬಾಡಿಹ ಮುಖವ, ಶ್ಯಾಮನ ಕೋಮಲತನುವದ ॥

ಬಿಟ್ಟು ಬೇಗ, ಆಯಿತು ಬಹುವೇಳೆ, ಕಳೆದುದು ಯುಗಯುಗಯಾಮ ।

ನಿನ್ನ ತ್ಯಾದಿ, ಬರಲಾರೆ ಸನಿಹ, ಬಂದರೂ ಆಡಲಾರೆ ಮಾತ ರಾಮ ॥

ಭಕುತ ಹಿತಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ತೋಳೆ, ಋಷಿ ಶಾಪವನುಳಿಸಿದ ।

ಆದಿನದಿಂ ಪ್ರಕಟಿತನಾದ, “ಸೂರ,” ಪ್ರಭು ಈ ದಾಮೋದರನಾಮದಿ ॥

31

ಕಟ್ಟಿಹೆ ಆಗಿಂದ ಒರಳೆ ತಂದು ।

ಹಿಂಸಿಸುವೆ ಏಕೆ ಬಾಲಮುಕುಂದಗೆ, ಅತಿಕೋಮಲಾಂಗ ಅವನದು ॥

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿ ಬಂಧಿತ ಮೋಹನ, ತರಣೆ ನಿಂತಿಹ ಮಧ್ಯ ಆಕಾಶದಿ ಬಂದು ।

ಬಾಡಿಹ ಇಂದು ಮುಖವ ತೋರುತ, ನೋಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುದ್ದುಕಂದನ ಬಂಪು ॥

ದೂರೂ ಬಿಡಿಸರು ಬಂಧನ, ನಿನ್ನ ಭಯದಿ, ಈಗ ನೀನು ಬಿಡಿಸು ಬಂದು ।

ಕಮಲನೈನನ ಬಿಟ್ಟು ಬಂಧಿತನಾಗಿ ನೀ ಕುಳಿತಿಹೆ ಮನ ಬಂದಂತಿಂದು ॥

ಜಸುಮತಿಯ ಮನ ಸುಖಿಕೆ, ತಾ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ ಮೃದುಲ ಹಸ್ತವನು ।

ಯಮಳಾರ್ಜುನರ ಸೆರೆ ಬಿಡಿಸಲು, " ಸೂರ." ಶ್ಯಾಮ ಮನದಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು ॥

32

ಯಶೋದೆ ಇದಲ್ಲ ಚತುರೆ ಕುಶಲತೆ ।

ಕಮಲನೈನನ ತೋಳ ನೋಡು, ನೀ ಮಾಡಿಹೆ ಹಗ್ಗದಿ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತ ॥

ಪುತ್ರನಿಗಿಂತ ಪ್ರಿಯರಾರುಂಟು ? ಕುಲದೀಪಕ ಮಣಿಗ್ರಾಮ ।

ಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸು ತನು ಮನ ಧನವ, ಗೋರಸ ಫುತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ॥

ನೋಡು ಕಮಲ ನಯನ ಬಾಡಿಹ, ನೀ ನಿರಮೋಹ ಇಹ ಭಾವು ।

ಕುಳಿತಿಕೆ ನೀ ಮನೆ ನೆರಳಲಿ ಸುಖದಿ, ನೊಂದಿಹ ಅವ ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆ ಬಹುಜಾಮ ॥

" ಸೂರದಾಸ ", ಪ್ರಭು ನಿರ್ಧರಿಸಿಹ, ಭಕ್ತವಶನಂದು ಘನ ಶ್ಯಾಮ ॥

33

ಎಷ್ಟು ಕೋಪವೆ ನಿನಗೆ ನಂದರಾಣೆ ।

ನಿನಗತಿ ಬುದ್ಧಿ, ಹಿರಿದಾಯಿತುವಯ, ನೀ ಒಲು ಚತುರರಾಣೆ ॥

ಏನು ತಪದಿ ಪಡೆದೆ ಸುತನ, ಏನೇನು ಸಂಕಟವ ಹರಿಸಿದ ವಿಧಿ ।

ಅತಿ ಕಪ್ಪದಿ ಉಳಿದ ಈಪರೆಗೂ, ಕೊಂದು ಅವನ ತರ್ಪಣನೋಡು ಪಿತ್ತಹಿತಕೆ ॥

ಇರುವ ಯಾವ ನಿರ್ದಯ ? ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲಿ, ಯಾರು ಬರುವರು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ।

ಕೇಳಿ "ಸೂರ", ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸೋತೆವಾವು, ನಡೆದರು ದುಃಖದಿ ಭಾಮೆಯರು ಮನೆಗೆ ॥

34

ಪೇಳಿದಳು ಗೊಲ್ಲಿತಿ ಹಲಧರಗೆ ।

ಬೆಳಗಿಂ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ, ಕಟ್ಟಿಹಳು ಯಶೋದೆ ಒರಳಿಗೆ ॥

ಹೊಡೆದಹರಿ, ಯಾರದೋ ಹೊಡೆಗನ. ಮುಂಜಾನೆಯೆ ಕೂಗಾಡಿದ ಬಂದು ।
ಬುದಿಸಿಹ ಹರಿ ಆಗಿಂದ, ಹೇಳಿದೆವು ನಿನಗೆ ನಾವು ಬಂದು ॥

ಕೇಳಲು ತಡೆದರು ನಾವು, ಕೇಳುತಲೇ ಅತಿ ಆತುರದಿ ಬಲಭದ್ರ ಓಡಿದ ।
“ ಸೂರ, ” ಶ್ಯಾಮ ಕುಳಿತಹ ಒರಳಿಗೆ ಆತು, ತಾಯಿ ತ್ರಾಸವಿತ್ತಳು ತನುಮನಕೆಂದ ॥

35

ಕೇಳಿ ಇದ ಹಲಧರ ಧಾವಿಸಿದ ।
ಕಂಡು ಒರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ರಂಗನ, ಎಕಡೂ ಕಣ್ಣುಲಾಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣೇರ ತುಂಬಿದ ॥
ತಡೆದೆ ನಾನೆಷ್ಟುಬಾರಿ ರಂಗ, ಕಟ್ಟಿಕೈಗಳೆರಡ ಮಾಡಿದಳು ಮಾತೆ ಒಳ್ಳೆಯದ ।
ಬಿಡುವೆಯಾ ಈಗಾದರೂ ತುಂಟತನವ ನೀ ? ಕೈಗಳೆರಡ ಮುಗಿದವ್ವುನ ಬಳಿ ಬಂದ ॥
ಬಿಟ್ಟಮ್ಮ ಶ್ಯಾಮನ, ಕಟ್ಟಿಮ್ಮ ಎನ್ನ, ಹೊರಡುತಲೇ ಒಳ್ಳೆ ಶಕುನವಿಲ್ಲೆಂದ ।
ರಂಗವೆನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ಬೇವನಧನನು ನೋಡಲೇ ನಾನವನ ಕಟ್ಟಿಹ ತೋಳ ॥
ಮಾತೆ, ಮಾಡಲಿ ನಾನೇಕೆ ದುಷ್ಟತನವ, ಹೇಳಿ ಸ್ವರೂಪವ ಆರುಹಿದ ನಾಮಗಳ ।
“ಸೂರದಾಸ,” ಅಂದಳಾಗ ಯಶೋದೆ, ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರು ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯವರು ॥

36

ನೀ ಏಕೆ ತಂದೆ ಕಲಹವ, ನೋವಿನ ನೂಲ ಕಟ್ಟಿಹೆ । ।
ಕರಿಣ ಕೋಲನು ತಂದೂ, ನನ್ನ ತವ್ವನ ಭಳಿಸಿಹೆ ॥
ಮನ ಕರಗದೆ ನಿನಗೆ, ಕಂಡು ಕೋಮಲ ತನುವ ।
ಇಂತಿಷ್ಟು ಮೊಸರಿಗೆ, “ ಆವೂ ”, ನೀನತಿ ಒಳ್ಳೆಯಳಿಹೆ ॥
ನಾನಿರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯಲಿ, ಇದ್ದರೆಂತು ಸಾಧಿವೆ ನಿನ್ನ ಹಟವ ? ।
ಒಡೆದೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ ನಿನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರೆಗಳ, ಆಗಿರಿವೆ ಬಲರಾಮನಾರೆಂದು । ॥
“ ಸೂರದಾಸ ”, ಹರಿ ಹಿತಕೆ, ಲೋಚನ ತುಂಬಿತು ನೀರಿಂದ ।
ಇಹುದು ಬಲರಾಮನೇ ಯಾರ ಬಲ, ಆ ರಂಗನ ಬಲವೇ ಇಹುದು ॥

37

ಏಕಮ್ಮ ಯಶೋದೆ, ಏಕೆ ತ್ರಾಸವಿತ್ತೆ ಬಾಲರಂಗಗೆ ।
ಎನ್ನ ತಮ್ಮ ಮೋಹನ, ಎಷ್ಟು ಕುಡಿದ ಹಾಲುಮೊಸರನವ ? ॥
ನಾನಿರಲಿಲ್ಲ ಮನೇಲಿ, ರವರಪ ಹೊಡೆದೆ ಬೆತ್ತದಿಂದವನ ।
ಕಟ್ಟಿಹೆ ನೂಲ ಕರಗಳ, ಕಂಡು ಇದ ಹೇಗೆ ಬೇವಿಸಿರಲಿ ನಾ ॥

ಎಲ್ಲರ ಮುದ್ದುಗೋಪಾಲನವ, ಪ್ರಹರಿಸಿದೆಯಾ ನೀ ಅವನ ।
ಯಾರ ಬಗೆ ಇಹುದು ಗರ್ವವೆನ್ನಲ್ಲಿ, ಅನುಚಿತ ಮಾಡಿದೆ ನೀನು ॥

ಆನ್ಯರಾಗಿದ್ದರೂ ಬಿಡುತಿಹೆನೆ ? ಜನನಿ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿಹೆ ನಿನ್ನ ।
ಹೇಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲನವನು, ಬೆರಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹರಿಯನು ॥

ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿಹೆ ನೀ, ಹಲಧರ ಸುರಿಸಿದ ನಯನದಿ ಕಣ್ಣೀರನು ।
ಪ್ರಿಯವೆ ಹರಿಗಿಂತ ನಿನಗೆ, ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆಯು ? ॥

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಗಿರಿಧರನು, ಧರಾಧರ ಹಲಧರನು ।
ಈಥವಿ ಸದಾಸ್ಥಿರ ಎನ್ನಲ್ಲಿ, ಇರಲಿ ನಾನಿರುವತನಕ ॥

38

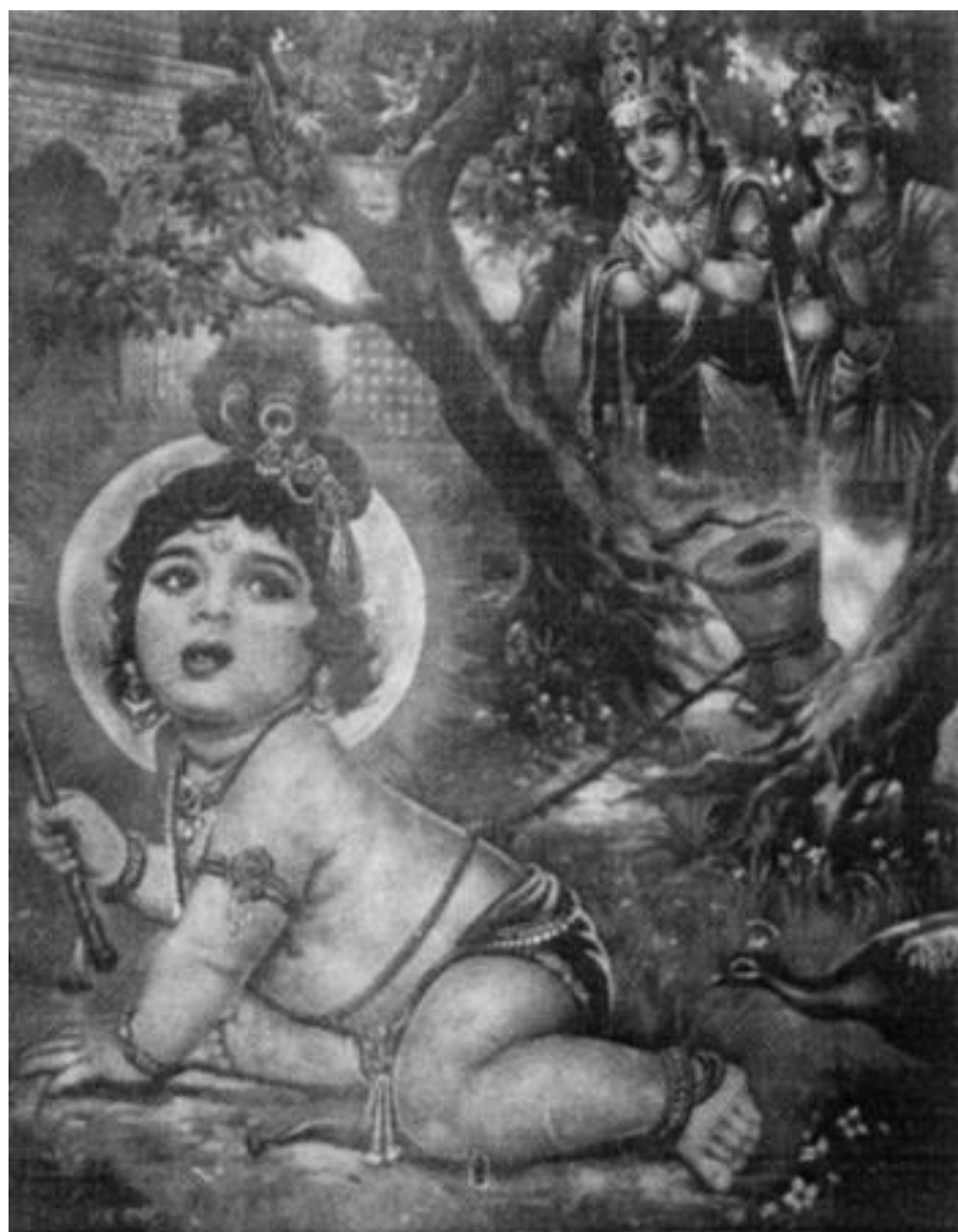
ಕೇಳೊ ಎನ್ನ ಮಾತ ಬಲರಾಮ ।
ಮಾಡುವೆ ಬಿಡು ಪೂಜೆಯ, ಚೋರತನದಿಗಳಿಸಿಹೆ ನಾಮ ॥
ನೀನೇ ಹೇಳು, ಏತರಕೊರತೆ, ನವನಿಧಿ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನಧಾಮ ?
ನಾ ತಡೆದೆ, ಹೋಗಬೇಡೆಲ್ಲೂ ಎಂದೆ, ಹೇಳಿಹೇಳಿ ಸೋತೆ ಎನ್ನಧಾಮ ॥
ನೀ ಎನ್ನನೆ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯೆ ಪ್ರಿಯ ಅಲ್ಲವೆ ಶ್ಯಾಮ ।
ಕೇಳವ್ವು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಳಲಿ ಯಾರಿಗೆ, ನೀನಲ್ಲವೆ ರಕ್ಷಾಧಾಮ ॥
ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ, ಸುಳ್ಳು ಚಾಡಿ ಹೊತ್ತು ತರುವಳು, ವ್ರಜಭಾಮ ।
“ ಸೂರ, ” ಶ್ಯಾಮ ಅತಿ ವ್ಯಾಕುಲದಿಹ ಕಟ್ಟಿಹೆ ಅವನ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಂದ ॥

39

ಏನ ಹೇಳಲಿ ಹರಿ ಅತಿ ಭೇಡಿಸದ ।
ತಾಳಲಾರದೆ ಅತಿಶೋಪವ ಬಂದೆ, ಈ ರಂಗನತಿದುಷ್ಟನಿಹ ॥
ಇನಿತು ಕೇಳ ನಾ ಹೇಳಿದುದು, ತನ್ನದೇ ಹಟವ ಹಿಡಿದಿಹ ।
ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಚಾಡಿಹೊತ್ತುತರುವರು, ವ್ರಜದನೇಕ ವಧುಗಳು ॥
ಅಲೆಯುತಲ್ಲಲ್ಲಿ, ಧಾಳಿಮಾಡುತ, ಮನೆಯಲಿರ ಒಂದುಕ್ಷಣವು ।
“ ಸೂರ, ” ಶ್ಯಾಮ ತ್ರಿಭುವನ ಕರ್ತ, ಜಸುಮತಿ ಹಿಡಿದಳು ತನ್ನ ಹಟವ ॥

40

ಯಶೋದ ! ಕೃಷ್ಣಗಿಂತ ಮೊಸರು ಹೆಚ್ಚೆ ।
ಎಸೆ ಕೈಲಿಹ ಕಡೆಗೋಲ, ತಪಿಸುತಿಹ ತ್ವಾಸದಿ ನಂದಲಾಲ ॥



ಕೃಷ್ಣನು ಫಲೆಗೆ ಬಿಡು (ಪ. ೧೦)

11

ಕರೆದಳು ಬಲರಾಮನ ಯಶೋದೆ ।

ಕೇಳೋ ಮಗನೆ, ಹರಿಯ ಗುಣಗಾನವ, ಅತಿ ಚಿಪಲನಿಹ ನಿನ್ನೆಯಿಂ ॥

ಕಳುಹಿಸೊಡನೆ ಶ್ಯಾಮನ, ನೀ ಹೆದರುಬೆ ಏಕೆ ? ।

ಹೋಗಗೋಡೆ ಎನ್ನ ಬಳಿಯಿಂ, ಮನದಿ ನಂಬೆ ಏಕೆ ? ॥

ಕೇಳಿ ಬಲನ ಮಾತ, ನಕ್ಕು, ಪಾನೆರಗುವೆ ಈ ವದನಕೆ ।

ಕೊಂಡು ಹೋಗು, " ಸೂರ " ಪ್ರಭುವ, ಪೂರೈಸಲವನ ಬಯಕೆ ॥

12

ಅಮ್ಮಾ ಎನ್ನ ಕರೆಯುಕಿಹನೆನ್ನಾ ।

ಕಿತ್ತು ತರುವ ಬನಫಲ ಎನಗೆ, ತಾಹಸು ಹೊಡೆವನೆನ್ನಾ ॥

ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂದೂ ಅನ್ಯ ಗೊಲ್ಲರೊಡನೆ, ರೇಗಿಪರಲ್ಲಾ ಎನ್ನ ।

ಹೋಗುವ ನಾನೊನ್ನೊಡನೆ, ಕಂಡು ಬವವ ಸುಖಮನಕೆನ್ನ ॥

ಮುಂದಿಟ್ಟು ಎನ್ನ ಬರುವ ಮನೆಗೆ, ನೀ ಹೋಗಬಿಡೆ ಎನ್ನ ।

" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ, ಅಮ್ಮ ಯಶೋದೆಯ, ಬೇಡಿದ ದೈನ್ಯದಿ ॥

13

ಅತಿ ಅನಂದದೊಡಿದ ಹರಿ ।

ಕೂಗುತ ಗೋವಳರ, " ಬನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮನೆನ್ನ ಕಳುಹಿದಳು ॥

ನಗುತ ನಗುತ ಬಂದರೆಲ್ಲಾ ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿಗೆ, ಹೊರಡು ರಂಗ, ರಂಗನೋಡೋಯವ ।

ತೊಡಿಸುವೆವು ವನಮಾಲೆಯ ನಿವೆಗೆ, ವನಧಾತುರೇಖೆಯಂ, ಚಿತ್ತಿಪೆವು ನಿನ್ನ ತನುವ ॥

ಹೊಡೆ ತಂದರು ಗೃಹ ಗೃಹದಿಂ ಗೋಗಲೆಲ್ಲಾ, ಪ್ರಜಗೋಪರ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲಾ
ಸುತ್ತಿದರವನ ।

" ಸೂರ, " ಶ್ಯಾಮ ಹೊರಟು ಗೋಬಾರಣಕೆ, ಕಂಸನೆದೆ ಸೀಳಿದವನು ॥

14

ಎನ್ನ ಕಂದ ಕುಡಿಯೋ ಬಹುರುಹೆ ಹಾಲ ।

ಮುಟ್ಟಿರಿಲ್ಲ ದಿಹ ಹಾಲನವ, ಕೂದಿದಳು ಮಹೆ ಹಾಲ ॥

ಲಕ್ಕಿಪಿಟ್ಟಿಹ ಈಗಲೆ ಮೋಹನ, ನಿರಗಂದೇ ಈ ಹಾಲ ।

ನೀ ಕುಡಿ, ನಾ ಮೋಡುವೆ ಈನ್ನಂದ, ಎನ್ನ ಕಂದ ರಂಗ ಹಾಲ ॥

ಹಾಲಿದು ಗೌರಿಯದು, ನಿನ್ನ ತನುವಿಗಿದು ಅತಿಹಿತಕಾರಿ ।

“ ಸೂರ ”, ಶ್ಯಾಮ ಕುಡಿಯಲೆತ್ತಿದ, ಕೆಳಗೆ ಒಗ್ಗಿದ ಬೊಡು ಎಂದಾ ॥

15

ಕೋಗುತ ಹೊಡೆಯುತ ನಡೆದರೆಲ್ಲಾ ಬಾಲರು ।

ಅನಂದದಿಂ, ಹೋಗುತ ಆಡುತ ಹರಿ, ಸೇರಿದ ಪತು ಪಾಲರಲಿ ॥

ಹಾಡುವನೊಬ್ಬ, ನುಡಿಸುವ ವೇಣುವನೊಬ್ಬ, ಕುಣಿದನೊಬ್ಬ, ಓಡುವನೊಬ್ಬ ।

ಕಂಡು ಕೌತುಕದರಂಗ, ಕರುಣುತ ಕೃಷ್ಣ, ಅನಂದದಿ ತುಬ್ಬುವ ಸುಖದ ॥

ಚಂದ ಮಾಡಿದಿರಿ ಕರೆತಂದು ಎನ್ನ, ಅಮ್ಮ ಕಳುಹಿದಳು ಹರುಷದಿ ।

ಗೋಧನಮೊಡನೆ ಪ್ರಣವಾಲರು, ತಲಪಿದರು ಜಮುನಾತಟದ ಹರುಷದಿ ॥

ಮೇಯುತಹವು ಗೋಗಳು, ತಂ, ತಂ, ಇಚ್ಛೆಯು ಸಫಲ ಬಂದಿ ।

“ ಸೂರ ”, ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮಾಡುವ ಗೋಚಾರಣ, ಯಶೋದೆ ಸುತನೆಂದ ॥

16

ಹತ್ತಿ ಮಂಡವ ಏಕೆ ಕರೆಯೆ ರಂಗ, ಹೋದವು ದೂರ ಹಸುಗಳು ।

ಓಡಿ ಹೋಗುತಹವು, ಎಲ್ಲಕೆ ಮುಂದೆ ಆ ಹಸು ವೃಷಭಾನುವಿತ್ತಳು ॥

ಸೇರವು ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಮಾಧವ, ಅಯ್ಯೋ ! ಸಿಗವು ಯಾರಿಗೂ ।

ಅಲದಾದಿ ಓಡಾಡುತ ಬಂದರೆಲ್ಲಾ, ಅಲವವು ಒಂಟೊಂಟಿಯಾಗೇ ॥

ಓಡುತಹವು ಗುಂವುದಿಟ್ಟು, ಕರೆಯೋ ಈಗ ಅವ, ನೀ ಕರಿಸುವಂತೆ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಪ್ರೇಮವರಿತು, ಬಂದು ನಿಂತವು ಮುರಳಿ ಅಲಿಸುವಂತೆ ॥

17

ಬಂದವು ಎಲ್ಲಾ ಹಸುಗಳು ಒಂದೆಡೆ, ಹೊಡೆದರು ಗೊಲ್ಲರು ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ।

ಮಾಗದಲೆದ್ದಿತು ಅಗ್ನಿಯ ಜ್ವಾಲೆ, ಹರಡಿತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ॥

ಅಂದರು ಹೆದರಿಕೆಯು ಗೋಪವಾಲರು, “ ಸೂರ ”, ಪ್ರಭು ರಕ್ಷಿಸು ವನವ ಸ್ವಾಮಿ

18

ಈಗಿವು ರಕ್ಷಿಸೋ ಗೋಪಾಲ ।

ಮುಸಕ, ದಾವಾಗ್ನಿ ದಡದಿಕ್ಕುಗಳಲಿ, ಎದ್ದಿದೆ ಈ ಕಾಲದಿ ॥

ಸಿಡಿಯಂತೆ ಪಟಪಟ ಬಿದಿರು, ಚುನುಕುಕುಡೆ, ಲಟಲಟತಾಲತಮಾಲ |
 ಕಾರಂತ ಕಿಡಿ, ಬಿದಿಯಂತು ಫಲ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಹೊಳೆಯುವ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ||
 ವ್ಯಾಪಿಸಿತು ಭೂಮ್ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶದಿ, ಹೊಳೆಯತಲಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಜ್ವಾಲೆ |
 ಹೆದರದಿರಿ, ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಎಲ್ಲಾ, ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದನವ ನಂದತಾಲ ||
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಸುಂಗಿದ ಜ್ವಾಲೆ ಎಲ್ಲಾ, ನೀಡಿದನಭಯ ವ್ರಜತಾಲ ||

19

ಅಮ್ಮಾ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟವನು ಬಲರಾಜು |
 ಅಂದ ಇವನು ಅತಿ ಕೌತುಕ ಬನದಲಿ ಬನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ||
 ಕರೆ ಕಂದ ಎನ್ನ ಪುನರಾಥನಿ, ಕ್ಷಣ್ಣತ್ರಲಯ ದಟ್ಟಕಾಡಿಗೆ |
 ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡುತ ಅಂದ, ಓಡಿರಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಮ್ಮನಿರುವ ಇಲ್ಲಿ ||
 ನಾ ಹೆದರಿ, ನಡುಗಿ ಅತ್ತೆ, ಧೈರ್ಯಾತರಲಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ನನ್ನಲ್ಲಿ |
 ಹೆದರಿಕೆಯು, ಓಡಲಾರದಾದೆ, ಬೇಗ ಬೇಗದಿ ಓಡಿದರೆಲ್ಲಾ ||
 ಅಂದ ನನಗೆ ನೀ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡವ, ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ಜಾಗವೆಂಬರೆಲ್ಲಾ |
 “ ಸೂರದಾಸ ”, ಬಲಧದ್ರ ಅತಿ ದಂಷ್ಟ, ಇರುವರು ಅವಗೆ ಅಂತಃಕುರ್ದಾ ||

20

ನೀ ಏಕೆ ಹೋಗುವೆ ದನಮೇಯನಲು ? |
 ನಂದರೂಪ ನಿನ್ನ ಜನತೆ, ಮತ್ತೆ ಯಶೋದೆಯಂತೆ ತಾಯಿ ಇರಲು ||
 ಅಡುಕಿರು ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲಿ, ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಬೇಕಾದುದ ತಿನ್ನು |
 ಅಮ್ಮತಮನು ಸುಡಿಯನುಡಿ, ಕೀಳೆ ಆದ ನವಿರೇಳಲಿ ನನ್ನಮನೆ ||
 ಹೋಗಬೇಡ ಎಲ್ಲೂ, ಯಾರಲ್ಲೂ, ಬರುವರು ಯುವತಿಯರು ಗರ್ವದಿ ಮಿಂದು |
 “ ಸೂರ ”, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣಿಂದಿಂಥ ಹೋಗುವೆ ಏಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ? ||

21

ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನ ದನ ಕಾಯುವವರು |
 ನೀವಿಬ್ಬರು ಇದ್ದಿರಿ ಪಟ್ಟವರಾಗಿ, ನಾ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ನಿಮ್ಮ ||
 ಸೇವೆಯ ಮಾಡುತಹೆ ಹೆಗಲೂ ರಾತ್ರಿ, ಮತ್ಕಾರಿರವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ? |
 ಕೀಳೆ ಇದ ನಕ್ಕರಂಗ, ಅಂದ ಅಣ್ಣಗೆ, ಸುಳ್ಳುಗಾತಿ ನನ್ನಮ್ಮ ||

ಸುಖ್ಯ ನಿಜವೆಂಬುದರಿಂದ, ದನ ಮೇಯಿಸಿ ಕಾದಿಹೆ ನಾನು ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ನಾ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕಿ, ಅಂದೂ ಯಶೋದೆ ನಿವಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು

22

ನಿನ್ನಾಗೆಗೂ ಕೇಳಮ್ಮ ಎನ್ನ ವರತ ।

ಬರುತಾ ನಾ ತಪ್ಪದೆ ದಾರಿಯ, ಒಂದು ಹಸು ಮಗ್ಗಿತು ಎನ್ನೆಡೆಗೆ ॥

ಈದ ಹಸು ನೆಕ್ಕುತಿತ್ತು ಕರುವ, ದೊನ್ನೆಲಿ ಕುಡಿದೆ ಕರೆದುಪ್ಪದ ಹಾಲ ।

ಕಂದ ಅದು ಹಾಯೆನೆನ್ನೆಡೆಗೆ, ಓಡಿ ಬಂದೆ ನಾ ದೈವ ದೈವ ಎನುತಲಿ ॥

ಸಕ್ಕಿಲೊಂಡೆ ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳೆಡೆ, ಎನಗಿರಲಿಲ್ಲ ರಕ್ಷಕರಾರು ಅಲ್ಲಿ ।

ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಫಲದಿಂ ಕುಳಿಸಿನ್ನೆ ಬಾಬಾ ನಂದನ ಹಾರೈಕೆ ॥

ಯಾರು ಬಲ್ಲರು ಇವನ ಚರಿತೆಯ, ಸಂತಪಗಾಂವಿಬ್ಬನೇ ಬಲ್ಲವರು ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಸ್ವಾಮಿಯ ಜನು, ತೆಗೆದಪ್ಪ ಮುದ್ದಾಡಿ ನಿವಾಳಿಸುವಳು ಕಂದ

23

ಮೋಹನ ನೆನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದನೆ ।

ನಾ ಕೈಮುಗಿದೆ ನಂದನಂದನ, ಸ್ವಲ್ಪ ವಗುಹಿಲ್ಲಿ ನೋಡೋ ॥

ಕರಿಯನೊಂದು ರೇಗಿಸುವ, ಅಟಕೆ ಬೇಡೆಂದನ್ನವ ।

ಇಂದ್ರನಿಲಮಣಿಗಿಂತ ಸುಂದರ ನಿನ್ನ ತನು, ನಿನ್ನನ್ನಾ ನಿನ್ನ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವ ॥

ಬೇರೆಡೆ ಹೊಡಿ ನಿನ್ನ ಗೋಗಳ, ಆರಿಸಿ ಬೇರೆಡೆ ಇದು ನಿನ್ನ ಗೋಗಳ ।

ಎನ್ನ ಮಗ ಎಲ್ಲರೊಡೆಯ ನನ್ನ ಕಂದ, ಎಲ್ಲರ ಸರದಾರ ॥

ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಡೋ ಅಟ, ಈ ಪಕ್ಕಿಯೇ ನಮ್ಮಾಧಾರ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ದ್ವಾರದಿ ಹಾಡುವೆ, ನಿನ್ನ ವಿಮಲ ಮಧುರಗಾನವ ॥

24

ಸಖಿ ನೋಡೆ, ಬರುತಿಹ ಗೋಕುಲಕೆ, ಬಂದಿಂ ಸಿಂಹದೊಡ ಮಂದಕಂದ ।

ಶರದಲಿ ಕೇಕಿ ಪುಕ್ಕಪ್ಪ, ಅಥರದಿ ಮೂರಳಿಯ, ಹಣೆಯಲಿ ಕತ್ತೂರಿ ಚಂದನ ॥

ಗುಂಗುರು ಕೇತ ಮುಖದಲಂದ, ಚಂಚಲ ನೋಟದಿ ನೋಡುವುದೇ ಕಂದ ।

ಕಂಜನ ಪಕ್ಷಿಗಳೆರಡು ಹಾರಿಬಂದು, ಬಂದಿತ ಕಮಲದಲಡಗಿಪೊಲು ॥

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಜಾಡುವ ಕಂದನ, ಅರುಣ, ಆಧರ ಕಾಂತಿಯಲಿ ದಳನ ಶೋಭಿಪ್ಪದಿಂತು,
ಕೆಂಪು ಮೊಳೆಯ ಸುಪ್ಪಟದಲಿ, ಪರಮಾತ್ಮಾಮಣಿ ಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ।

ಗೋಪವೇತದಿ, ಗೋಕುಲದಲಿ, ಗೋಗಳ ಕಾಯಂತಲಿರುವನು ಅಸುರ ನೊಂದನು ॥

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭುವಿನ ಸುಖ ಗಾನವ ಮಾಡಲೂ, ವಾಣಿಗೆ ತನ್ನರಿವಿಲ್ಲವೆಂದ ॥

25

ಮಲಗುತಲೇ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಮ ।

ಮೆಲ್ಲನೆತ್ತಿ ಮಲಗಿದಳು ಗೋಪಮ್ಮ ಇಬ್ಬರನು, ತಾ ಮನೆಗೆಲಸೆ ನಡೆವಳು ॥

ಮೆಲ್ಲನೆ ಕರೆದು ಹೆಸರ ಮನೆಯವರ, ಅಡಬೇಡಿ ಮಾತನಾಡು ಹೇಳಿದಳು ।

ಹೆದರಿ ಮೋಹನ ಬಲರಾಮರಿಗೆ, ಅಡಲಾರರು ಮಾತ ಜೋರಾಗಿ ॥

ಮಾಡುತ ಧ್ಯಾನವ ಆಹರ್ನಿಶ್, ಶಿವಸನಕಾದಿಗಳು ಅರಿಯಲಾರದಂತವ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಸನಾತನ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿ, ಮಲಗಿತ ನಂದನ ಮನೆಯಲಿ ॥

26

ಕಂಡು ನಂದ ಅಂದದಿ ಮಲಗಿದ ಕೃಷ್ಣನ ।

ತುಡು ಹೋದರು ಈಡಿನ ವನಕೆ, ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಮುಖ ನೋಡಿದ ॥

ಹೇಳಿದರು ದೂರೂ ಕೇಳರು, ಇಹರು ಇಬ್ಬರೂ ಭಲಗಾರರು ।

ಸವರುತಡಗಿಡಿಗೆ ಮೈದ್ಯು, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮದಿ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ॥

ತರಿಸಿದ ತನ್ನ ತಯ್ಯಾರು ಅಲ್ಲಿ, ರಾಮ ಬಲರಾಮರಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ।

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭುವ ಬಳಿ ಮಲಗಿದ, ಮಲಗಿದಳು ಜೊತೇಲಿ ನಂದಭಾಮೆ ॥

27

ವುಟ್ಟವುಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣೆಯು, ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಬೆರಳುಗಳು ।

ಕಮಲದಲಿ ಮುಕ್ತಿಸ ಮನೆಯಂತೆ, ನವಿಜ್ಯೋತಿಯು ಶೋಭಿಪ್ಪದು ॥

ಲಲಿತ ಅಂಗಳದಿ ಆಡುತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ನಡೆಯುವನು ।

ಫಲಿಫಲಿರೆನ್ನುತ ಗೆಣ್ಣೆಯು, ಪಾದವ ಗೈಯುತಿಹುದು ॥

ಸುಂದರ ಕುಟಿಯಲಿ, ಹೇಮಲತಾಪದಾಭರಣವಿಹುದು ।

ಮೃದುಕರ ಕಮಲದಲಿ, ಪರಿಣಿತಿಗೆ ಶೋಭಿಸುತಿಹುದು ॥

ಪೀತಪಟ ಲಲಿತಳುವು, ಕಾಪಮಯಂ ಇದಕೆ ಕೀಳತಂದು |
ಭೂನಮೇಘ ಬಾಲಕು ಮಿಂಚಿನ ಹೊದಿಕೆ ಹೊದ್ದಂಕಿತನುಳಂದ ||

ಎದೆಯಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರನಖ, ಕುಂದಿ ತುಳಸಿಮಗ್ನ, ಶಿರದಿ ಕೀಶರಾಶಿ ಶೋಭವುದು |
ಬಡೆಯ ಓಲಾಟದ, ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟಿನಿಂದ, ಮಿನಿಮಿಂಚೆಂದು ಮನಗಿಳಿಯುಂಕಿತುಂದು ||

ಕಾಯಗೀಯ ಕಣ್ಣಳು, ಮನಗಿಳಿದ ನೋಟವು, ಮುಖಶೋಭೆಗೆ, ಮನ್ಮಥನ ಅಸಮ
ಶರವಿತುಂದು |

ನಂದನ ಭಾದಿಂನಿ ಬಾಲನ ಚಿಟಕೆ ಪಾಕುತ ಕುಣಿಸುಂಕಿತಳು ||

ಪಾಕುತ ಪ್ರೇಮಮುದಿತ ಮಗದಿಂ ಅಡಿಸುಂಕಿತಳು |
ಕುಲು ಕುಲು ನಗುತ ಪಾಲ ಹಲ್ಲೆರಡನು, ತೋರುವ ಬಾಲನ ||

“ ಸೂರದಾಸ ”, ಮನೆದಿ ವರ ತೊದಲನುಡಿ ನಾಟಿತುಂದು ||

ಎತ್ತಿದ ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯ

1

ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂದಕಿಶೋರ ।

ಇಂದಿರ ಬಂದ ಗರ್ವದಿ, ಸುರಿಸಿದ ಮಳೆಯು, ಸಹಸ್ರ ವಳುದಿನ ॥

ಎತ್ತಿದ ಎಡಕೋಳರಿ, ಗೋವರ್ಧನವ, ಅತಿಕೋಮಲ ಸುರಾಗ್ರದಿ ।

ಗೋಪಿ-ಗೊಲ್ಲರ-ಗೋಗಳೆ ವ್ರವವ, ರಕ್ಷಿಸಿದ ದೀಳೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿಯು ॥

ಅಮರವತಿ ಚರಣಕೆರಗಿದನಾಗ, ಗುಣ, ಶಕ್ತಿ, ಸಂಗ್ರಾಮದಿ ಯುಗಾತಳೆಯೆ ।

“ ಸೂರ ”, ದ್ಯಾವು ಸುಂದರ ಕರುಣೆಯಿಂ, ಕಳುಹಿದನವನ ಮಳೆಗೆ ॥

ಹೇ ಹರಿ ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ ಈಗ

1

ಗುರುವಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಾರು ತೋರುವರು ?
ಮಾಲೆ ತಿಲಕದ ಸುಂದರರೂಪವೆ, ತಿರಥಿ ಧರಿಸಿಹ ಧತ್ತವೆ ।
ಪಿಡಿದು ದೀಪವೆ, ಬಹು ಸಮರ್ಥಗಾರು, ಕ್ಷಣದಲುದ್ದರಿಸುವೆ ॥

2

ಹೇ ಹರಿ ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ ಈಗ ।
ನಾ ಇರುವೆ ಮೃದು ಪಾಪಿಯೆಲಿ, ಇವೆವೀಡ ಬಾಗುವ ಗುರಿಯಲಿ ।
ನೋಡಿದ ಹಾರಲು ನಾ ಹೆದರಿ, ಕಂಡ ಮೇಲೊಂದು ಹೆದ್ದ ಹಾರುತಲಿ ।
ನೋಂದೆನಾ ಇಕ್ಕಡೆಯೊಂದಲಿ, ಈಗಿನ್ನ ರಕ್ಷಿವರಾರೊಂದೆತಲಿ ।
ನಾ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯುತೆ, ಕಟ್ಟಿತಹಿ, ತಪ್ಪಿತು ಗುರಿ ಬಾಗುವಲಿ ।
ನಾಟಿಕಾ ಬಾಗ ಹದ್ದಿನಲಿ, ಜಯಜಯ ಕೃಪಾಸಾಗರನೊಡ " ಸೂರದಾಸ " ॥

3

ಶ್ಯಾಮ ಬಹವರಾಧಾರಿ ।
ದೀನಕಾಥ ನೆಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಜ ಪ್ರೀತಿ ಆರಿತ ಮುರಾರಿ ॥
ಎಂತದು ವಿದುರನ ಜಾತಿ, ಕುಲಪ್ರೇಮ ಪ್ರೀತಿಯಾಧಾರಿ ।
ಪಾಂಡವರ ಸೇವಕನೆಂತು ? ಅಜ್ಞಾನ ರಥವಾಹಕನೆಂತು ?
ಸುಧಾಮನ ಸಂಪಕ್ಷೇಂತು ? ಸತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತಕನೆಂತು ? ।
- " ಸೂರದಾಸ " ಎಲೆ ಮೂವಿ ! ಭಜಿಸು ಆರ್ತದುಃಖದಾಹಳನ ॥

4

ಹರಿ ವಿಮೂಖಿತ ಸಂಗಿಡ ಬಿಡಿರೈ ।
ಬರುವುದಾರಿಂ ಕುಮಾರಿ ಅರಿವುದೋ ಭಂಗ ಭಜನೆಗೆ ।
ಹಾಲು ಉಣಿಸಿದರೇನು ? ಬಿಡುವುದೇ ವಿಷವ ಅಹಿಯು ।
ಕಪೂರವ ಕಾಗಿಗೆ ತಿನ್ನಿದರೇನು ? ಗಂಗೆಯಲಿ ಶ್ವಾನವನೆದ್ದಿದರೇನು ? ॥

7

ಅರಗಣ ಕತ್ತಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿದರೇನು ? ಆ ಧೂಷಣ ಕವಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೇನು ? ।

ನದಿಯೆರೆ ಗಣಪ ಮುಳುಗಿಸಿದರೇನು ? ತನ್ನ ತನಪ ತಾ ಬಿಡುವುದೆ ? ॥

ತಗಲುವುದೇ ಪತಿತಗೆ, ಬಂಡೆಗೆ ಬಾಣವು ? ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬಾಣವು ಬರಿದು ।

ಹತ್ತುವುದೇ ಕಪ್ಪುಕುಂಬಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ, ಹಲವು ಬಗೆಯಲೆಂದ " ಸೂರದಾಸ " ॥

5

ನಿರರ್ಥನ ಧನ, ರಾಮನಯ್ಯ ।

ಕದಿಯಕಳ್ಳ, ಅಳಿಯದೆಂದೂ, ಬರುವುದು ಸಮಯದಲಯ್ಯ ॥

ಮುಳುಗಿದು ನೀರಲಿ, ಸುಡದು ಆಗ್ನಿಯಲಿ, ಹರಿಸಾಮವಿದಯ್ಯ ।

ವೈಕುಂಠನಾಥ ಸಕಲ ಸುಖಿದಾತ, " ಸೂರದಾಸ ", ಸುಖಿದಾಮನಯ್ಯ ॥

6

ಎರಡರೊಂದನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ ।

ಸೆನೆಯವ ಹರಿಯ, ಇಲ್ಲವ ಗೃಹಸುಖ ಕಳೆದವಾ ಕಾಲವಯ್ಯ ॥

ನೆನೆದೊಂದ ನಾ, ಪಡೆದೆ ಮತ್ತೊಂದನಯ್ಯ ।

ಅರಿಯೆ ನಾನು ಹರಿಮಹಿಮೆಯೂ, ಅವ ನೆನೆದುನ ಮಾಡುವರೆಂಬರಯ್ಯ ॥

ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ಸಕಲ ಕುಟುಂಬವು, ದಿನ ದಿನ ನಶಿಸುವುದಯ್ಯ ।

ಪದನಖ ಚಂದ್ರಗೆ ವಿಮುಖ ಚೆನ್ನೋರನಾಗಿರೆ, ಮನಬೇಡುಂತಿಹುದಯ್ಯ ॥

ವಿಷಯ ವಿಕಾರದಾವಾಗ್ನಿ ಚೆಳೆಯುತಿದೆ, ಮಾಯಾಬೋಹದ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತಿದೆ

ಯಯ್ಯ ।

ಭ್ರಮದಿಂದಲತಿಸುಖ ಬಯಸಿ, ಇಂದಿಗೂ ನಾ ಅಧಾರ ತಪ್ಪಿಹೆಸಯ್ಯ ॥

ಗಳುಹಿದರೇನೀಗ ಏನು ಫಲವಯ್ಯ, ಆಗುವುದಾಗದೆ ಇರದಯ್ಯ ।

" ಸೂರನ ", ರಂಗನ ಪೂಜೆತಿದೆ, ಈಗ ರೋದಿಸಿದರೇನು ಫಲವಯ್ಯ ॥

7

ಬರುವುದಾಸುಖ ಗೋಪಾಲಗಾನದಿ ।

ಬರದು ಏನ ತವದಿ, ಬರದು ಕೋಟಿಕ್ಕಾನದಿ ॥

ಚಿಂತಿಸೋ ಪಾಲ್ಕು ಪದಾರ್ಥಗಳೆ, ಮನವಿಟ್ಟು ಚರಣಕಮಲದಿ ।

ನಂದ ನಂದನನ ಉರದಲಿಟ್ಟರೆ, ಕಾಣುವೆ ಮೂರೋಕವ ತ್ಯಾಗಸಮದಿ ॥

ಬುಸೀವಟಿ, ಬೃಂದಾವನ, ಜಮುನೆಬಿಟ್ಟು, ಹೋಗಲಾರ್ ನೀವೈಕುಂಠಕೆ |
“ಸೂರದಾಸ”, ನೆನೆದರೆ ಹರಿಯ, ಮತ್ತೆ ಬರೆ ನೀ ಭವ ಜಾಲಕೆ ||

8

ರಾಮನಾಮ ಧನ ನೀ ಗಳಿಸೆ |
ಇಂದಿನ ಮುಂದಿನ, ಜನುಮಗಳ ಸುಧಾರಿವೆ ||
ಅಳಿವುದೆಲ್ಲಾ ಯಮನ ತಾಪ ಭಕ್ತನಾಮಗಳಿವೆ |
ಅರ್ಪಿಸಿ ಅನ್ನಘೃತವ ಶ್ಯಾಮಗೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸಂತರಿಗೆ ||
ಸಂತಸಮಾಗಮ ಲಾಭದಿ, ಬಿಚ್ಚಿದು ಮೂಲ ಗಂಟು ನಿನ್ನ |
“ಸೂರದಾಸ”, ವೈಕುಂಠ ವೇಟಿಲಿ ಹಿಡಿದು ತಳ್ಳೆರು ನಿನ್ನ ||

9

ನಾ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದೆ ಗೋಪಾಲ |
ಕೊಟ್ಟು ಕಾಮಕ್ರೋಧದಂಗಿಯ, ಹಾಕಿದೆ ವಿಷಯ ಚಿಂತೆಮಾಲೆ ||
ಕರುಣಿಸಿದೆ ಮಹಾ ಮೋಹದ ಗೆಜ್ಜೆಯ, ಬರಿಸಿದೆ ನಂದೆಯರವಮಾಲೆ |
ಭ್ರಮಿತ ಮನವೇ ಮೃದಂಗ, ಕುಸಂಗತಿಯ ನಡಿಗೆಯೆ ಗತಿಯು ||
ಹಾಕುತ ತಾಳವ ವಿಧವಿಧ, ಕುಣಿಯುತ್ತಿಹುದುದರದಿ ತೃಷ್ಣೆಯು |
ಕಟ್ಟಿ ಸೊಂಟ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಯೆಯ, ಲೋಭದ ತಿಲಕವಿಟ್ಟು ಹಣೆಯಲಿ ||
ಅರಿಯದೆ ಜಲತಲದ ಭೇದವ, ತೋರಿದೆ ಕೋಟಿ ಕಲೆಗಳ ನಲಿವನು |
“ಸೂರದಾಸ”, ದೂರಮಾಡೋ, ಈ ಅವಿದ್ಯೆ ಎಲ್ಲವ ವರ ನಂದಲಾಲ ||

10

ಒರದಿದು ಜನುಮವಡಿಗಡಿಗೆ |
ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಫಲದಿ ಬಂದೆ ನರನಾಗಿ ||
ಬೆಳೆದನಾಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ, ಇಳಿಯಿತಾಯು ಹೋಗಲಾರೆ ಹೊತ್ತಾಗಿ |
ಧರಗಿಳಿದಲೆ, ಮತ್ತೆ ಏರುವುದೇ ? ಅದು ಕೊಂಬೆಗೆ ||
ಭಯವೆಂಬುದಧೆ ಯಮಲೋಕವದು, ಅಂಧಕಾರದೆಡೆಗೆ |
“ಸೂರ”, ಹರಿಭಜನೆ ಮಾಡಿಮಾಡಿ, ಹೋಗುನೀ ಆದಡಕೆ ||

11

ಹೇ ಗೋವಿಂದ ಕಾಯೋ-ತೆರಣನ, ನೋಂದು ಬೆಂದೆ ನಾನು ।
ಕುಡಿಯ ಪೋದೆ ನೀರೆ, ಸಂಧು ತೀರದೆಡೆಗೆ ನಾನು ॥

ಸಂಧು ಒಳಗೆ ಒಂದುನಕ್ಷ, ಎಳೆಯೆ ಕಾಲಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ।
ನಡೆದು ಯುದ್ಧ ನಾಲ್ಕು ಕಾವ, ಎಳೆಯುತೆನ್ನ ನಡು ನಡಿಗೆ ॥

ಮೂಳುಗಿತನ್ನ ಕರ್ಣ ನಾಸಿಕ, ಕರೆದೆನಾಗಿನ್ನ ಒಡೆಯನ ।
ಮುಟ್ಟಿತೆನ್ನ ಕೂಗು ವ್ಯಾರಣಿಗೆ, ಒಂದೆ ನೀನು ಗರುಡನೇರಿ ॥

ಕೊಂದೆ ನೀನು ನೆತ್ತವನು, ಕುಳಿಸಿದೆ ಗಜದಾಜನನ್ನ ।
“ ಸೂರದಾಸ ”, ನಾನು ಹಿಡಿದೆ, ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲವನ್ನು ॥

ಏಕಿಷ್ಟು ಗರ್ವನೆ ಮೂಲಿ ?

1

ಎಲೆ ಮೂಲಿ ಏಕಿಷ್ಟುಗರ್ವ ! ಈ ದಿನ ಏಕೆ ತಾಡೆ ನೀ ?

ಕಂದೆ ಹರಿಮುಖಿ ಕಮಲವ, ಪಡೆದೆ ಸುಖರಾಜ್ಯವನು ||

ಕುಳಿತೆ ಕರದ ಪೀಠವ ವಾಙ್ಮದಿ, ಚಮರ, ಚಿಹಾರ ರಾಣಿವುದು |

ಯಮುನೆಯ ಜಲದಿಂ, ಜಲಚರ, ಪ್ಲಾಸಾ ನೀಗುತಿಹುದು ||

ಸುರವುದಿಂ, ಸುರವಿಮಾಣ, ಭುವಿಗೆ ತರುವೆ ನೀನು |

ಸೋಲಸೊಪ್ಪಿ, ಗೆಲುವಸೊಪ್ಪಿದೆ, ಸ್ಥಾವರ, ಜಡ ಜಂಗಮವ ನೀನು ||

ಅಳು ವಿಧಿಯು ಭೇದವ, ವರಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಮನದಂದದಿ ನೀನು |

“ ಸೂರ ”, ಸಕಲ ಪರಮುಖಿ ಪಾಗರು ಬುಲಿಗೆ ಪಡೆವವರು ||

ಶ್ರೀಪತಿ ಶ್ರೀಯ ಮರೆತನು, ಈ ಅತಿ ಅನುರಾಗದಿ ||

2

ಮೂಲೆ, ಗೋಪಾಲನ ನಿನ್ನವನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆ |

ಈಳೆ ಸುಖ, ನಂದನಂದನ, ಎನಿತೊಪ್ಪೋ ಕುಳಿಸುವಳು ||

ಒಂಟೆ ಕಾಲರಿ ನಿರಿಸುವಳು, ದರ್ಶವ ಅತಿ ತೋರುವಳು |

ಕೋಮಲ ಅಂಗೆ ತಾನು ಅಪ್ಪಾಗುರು, ಕುಟಿಯ ಬಗ್ಗಿಸುವಳು ||

ಸುಷ್ಣಾನಿ ರಂಗವ ದರ್ಶದಿ ಅಧೀನ, ಗಿರಿಧರನ ದೀನಪಾಗುಣಿಕಳು |

ತಾಮಬಗ್ಗಿ, ಅಧರ ಶಯ್ಯೆಯಲಿ, ಕರ ಪಲ್ಲವದಿಂ ಪಾದಗೇಷಿತ್ತಿಸುವಳು ||

ಕುಟಿಲ ಭೈಕುಟ, ಹಿಗ್ಗಿದ ನಾಸಿಕವುಟ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಿ, ಕುಪಿಸುವಳು |

“ ಸೂರ ”, ಅರಿದು ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂ, ಭಂದಗಳಿಗೆ ಅಧರ, ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿಸುವಳು

3

ಈಳುತೆರೇ ಮೂಲಿ ನಾವವ, ಇದಲಾರೆ ನಾನು |

ಮನ ಹಿಡಿದು ಚಿಹಾರವಾರಿ, ಯೂರು ತಾನಿವಳು ||

ಖಗಿ-ಪ್ಪುಗಿ-ಕರು-ಸುರನರಮಾನಿ, ಶಿವಸಮಾಧಿ ತೊಡೆವರು |

ಪವನ ಸರಿಪಳು, ನಿರಿಸಿದವು ತನ್ನ ಚಲನೆಯನು ||

ಮೋಹದಿ ಮನವ, ತನ್ನ ಪತದಲಿರಿಸಿ ನಿಲುವವರಾರು !
ಸವ್ರ ಸ್ವರದಿಂ ಸುಧಾಸಿಂಧು ವ್ಯವಹಿಸಿತೆಂದ " ಸೂರದಾಸ " ॥

4

ಶ್ರವಣದಲಿ ಮುರಲಿಯ ನಿವಾಸದಿಂ ಎನ್ನ !
ಮನವೇ ನಿಲ್ಲದು ಸಹಿ, ಮೈಮರೆತೆನೆನು ನಾನು ॥
ಎನ್ನ ರೂಪ ಯೌವನ, ಮದದಲಿ ಮರೆದೆನು ನಾನು !
ಸಖಿ ನಾ ಹೇಳೆನು, ಕೇಳೆನು, ಮಾತನು ನಾ ಮರೆತನು ॥
ಆಯಿತು ಯೌಗ ಯೌಗ, ಕಾಣದೆ ಶ್ಯಾಮ ಮನೋಹರನನು !
" ಸೂರದಾಸ ", ಕೇಳು, ಹಿರಿತವದಲಿ ಕಜ್ಜುವ ಸಾಧಿಸಿದೆನೆಂದ ॥

5

ಮುರಲಿ ಅಥವದಿ ಬಲಮಲಿ ಮರೆದವ್ವದು !
ನಾದವ ಕೇಳಿ ವನಿತಾ ಮೋಹಿಗೆ, ಹೆದರಿ ತೊರೆವಳು ಸೀರೆಯದ ॥
ನಯನವ ಮುಚ್ಚಿ ಖಗ, ಮಂಜಿಯಂತೆ, ಸಮಾಧಿ ಧರಿಸಿತುಮು !
ದ್ರಾಮಲತೆ ಸುಗಂಧ ಸಮೀರವು, ಚಲನೆಯ ಮರೆತಿಹವು ॥
ಧೇನು ತ್ಯಜವ ತೊರೆದು, ಕರು ಪಾಲ ಮರೆತು ನಿಂತಿಹವು !
" ಸೂರ ", ಮುರಲಿ ನಾದ ಕೇಳಿ, ಯಮುನೆಯು ಮರೆತಳು ಚಲನೆಯ ॥

6

ನುಡಿಸಿದ ಮಧುರ ಮುರಲಿಯ ಶ್ಯಾಮ !
ಸೆಳೆದ ಮನವ, ಇರದು ಮನ, ಮನೇಲಿ, ವ್ಯಾಕುಲದಿ ಭಾಮ ॥
ತೊರೆದು ಕೂಟ ಕುಡಿಗೆಯ, ಮರೆತು ಅಂಗ ಸಂಗಾರವ !
ಮನೆ ಮತ ಗುರುಹಿರಿಯರೆಲಿಟ್ಟಳು, ಭಯವಿಲ್ಲದ ವ್ಯವಹಾರವ ॥
ಮಾಡಿದಾದಳು ಅಂಗರಾಗವ, ಮರೆತಳು ಅಂಗಾರಾಗವ !
" ಸೂರ ", ಶ್ಯಾಮ ನುಡಿಸಿತ ಮೇಣುವರೆತಿಸಿದರಾಸವ ॥

7

ಮುರಲಿ ರಾಜವ್ವದು ಶ್ಯಾಮ ಕರದಲಿ !
ಸ್ವರ್ಗಸುತಲೇ ಅಥರ ಸುಧಾರಸ, ಮಧುರ ಮಧುರ ಸುರಗಾನ, ಸುರಿವವ್ವದು ॥



ಭೇಷು ತೃಣವ ತೋರಿದು, ಕರು ಪಾಲ ಮಾಡತು ನಿಂತಿಹವು (ಪು. ೧೦೨)



ಕುಂದಿಕಾ ಮಧುರ ಮುರಲಿಯ ಶ್ಯಾಮ (ಪು. ೧೦೨)

ಬಗ್ಗಿದ ಮುಕುಟ, ಬಾಗಿಡ ಪುಟ್ಟ, ನೆರವಿನ ನೆರವಿನದ ನೋಟವದು ।
ಕೊರಳ ಕೊಂಕ, ಅಧರ ಮುದರಿತೆಯದು ಕೋಟಿ-ಪುಣ್ಯ-ಶ್ಲಾಘೆಯ ನಾಟವದು ।

ರೋಲ ಕಪೋಲ, ಕುಂಡಲ ಕಾಂತಿಯ ಹೊಳೆಯಿ, ಕುವೆಮೆ ಒಂದಿಲ್ಲದವು ॥
ಅನುರಾಗದೊ, ಮಹರ ಸುಧಾರಿಸ್ಸಿದೊ, ಕ್ರೀಡಿತನೋಲತುದು ॥

ಬೃಂದಾವನ ವಿಹಾರಿ, ನಂದ ನಂದನ, ಗೊಲ್ಲರೊಡನೆ ಶೋಧನು ।
ಪ್ರಭುವಿನ ಕಾಂತಿಯ ಕುಡು ಕುಡು, ಮೋಹಿತರಾದರೆಲ್ಲಾ ಸುರನರರೆಂದ
“ ಸೂರದಾಸ ” ॥

8

ಕೇಳುವೆನೇ ಮುದರಿ ನಾವನ ।
ಬಟ್ಟೆ ಮುದರಿತಳು ಮನೆಗೆಲಸವ, ಗೋಪಧಾಮೆ ॥
ತೊರೆಯ ಕುಲದೇವ ಮೃದುರಾದೆಯ ಭಯವಿಲ್ಲದ ಧಾಮೆ ।
ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆದಳು, ತ್ಯಾಮೆ ಸಂಧು ಸರಿತೆಯಲಿ ಧಾಮೆ ॥
ಬಟ್ಟಳು ಸುತ, ಪತಿ, ಭವನ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ತುಳಿಯ ಗೋಪ ಧಾಮೆ ।
“ ಸೂರದಾಸ ”, ಪ್ರಭು ಸೆಳೆದ ಮನವ, ಗೊಲ್ಲ ಧಾಮೆಯು ॥

ಸಮ್ಮಿಂಜಾಗದು ಈ ಯೋಗ

1

ಎಲೆ ಉದ್ಭವ ಮನವಿಲ್ಲ ಹಲವಾರು ।

ಮಹ ಒಂದೇ ನೆಟ್ಟಿತು ತ್ಯಾಮನಲಿ, ಈಶನ ಹೇಗೆ ಭಜೆ ?

ಇಲ್ಲದೆ ಕೇಶವ ಸಡಿಲಿಸಿಹಿಂದ್ರಿಯ, ಶಿರ ರಹಿತ ಬೇಡ ದಂದದಿ ।

ಮನದಾಸೆಗೆ ನಿಂತಿತುಮನು, ಕೋಟಿ ಜೀವ ಜೀವಿಗಳಲಿ ॥

ನೀ ಸಖ ತ್ಯಾಮನಂದರಗೆ, ಸೆಲಯೋಗದೀತಗೆ ।

“ ಸೂರೆ ” ಮಂದನಂದನೆಮ್ಮ ಜಗದೀಶ, ನಾ ಕಾಣೆವು ಬೇರಾವ ಈಶನ ॥

2

ಸಮ್ಮಿಂಜಾಗದು ಈ ಯೋಗ ।

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕಾಣುವೇಶ ? ಹುಡುಕುವುದೆಲ್ಲಿ ? ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲಿ ।

ಹಚ್ಚಿ ಭದ್ರವ, ಹೇಳುವೆ ಎಮಗೆ, ಕುಂಕುಮವಳಿಸಲೆ ನಾವು ! ?

ಕೇಳಿ ನಿನ್ನ ಮಾತ ಉದ್ಭವ, ಉಕ್ಕುತಿದೆ ಕಣ್ಣಲಿಕಣ್ಣೆರಡು ।

ಅಳಿಯದು ಭವಿ, ಕುಟಿಲಕುಂತಳ, ಮುಕುಟಕುಂಡಲನ, ಯಾರೇನ ಕೋಟಿಯತ್ನ
ಮೆಡಿದರು ॥

3

ಎಲೆ ಮಧುವನ ಇರುವೆ ನುಗ್ಗುನುಗ್ಗಿತ ನೀನೇಕೆ ?

ಸುಂದರ ತ್ಯಾಮನ ವಿರಹ ವಿರೋಗದಿ ದಹಿಸದಿಹೆ ಏಕೆ ?

ಮೇಣುವ ನುಡಿಸಿತ ಮೋಹನ, ನಿನ್ನೆಡೆ ಶಾಖೆಗೆ ಒರಗಿ ನಿಂತಿರುವ ।

ಮೋಹಕೆ ನಿಂತಿತು, ಜಡ ಜಂಗಮವೆಲ್ಲ, ಬಿಟ್ಟರು ಮುನಿಜನ ಧ್ಯಾನವ ॥

ಅ ಮುದ್ದಿಸ ರೂಪ ಇಡದೆ ಮನವಲಿ, ಮರಳಿ ವೃಷ್ಟಿಬೆ ಏಕೆ ?

“ ಸೂರೆವಾಸ ”, ಪ್ರಭು ವಿರಹ ದಾವಾನಲದಿ ನುಗ್ಗುನುಗ್ಗಿತ ನೀ ಉರಿಯೆ ಏಕೆ ?

4

ನೆಟ್ಟಿತ ನವನೀತ ಬೋರನೀಮನದಿ ।

ಈಗಿಂತು ಕೆಗೆದೆಉದ್ಭವ, ಕ್ರಿಭಂಗಿಯಲಿರುವನವ ।

ಸಮೀಪವಾಗಿರು ಈ ಯೋಗ

ಯಶೋದ ನಂದನಂದನ, ಗೋಪ್ತನ ಹೇಗೆ ಬಿಡಲವನ ?

ನೀ ಹೇಳುವೆ ಯದಾಕುಲವೃಥಾ, ನಾವರಿಯುವವನ ||

ಪರಬೇವ ಬೇವಕಿ ನಂದನಾರು, ಯಾರರಿವರವನ ?

"ಸೂರ," ನಂದ ನಂದನನ ಕಂಡವು, ಅರಿಯುವು ಮತ್ಯಾರು ||

5

ಗೋಪಾಲನುಪಾಸಕವೀ ಗೋಕುಲ |

ನಿರ್ಗುಣ ಗಾಹಕರಿಹರು, ಈತ ಪುರಿ ಕಾಶಿಯಲಿ ||

ಬಿಟ್ಟು ಪರಿ ನಮ್ಮ ಮಾಡಿದ ಅನಾಥರ, ನಾವಿವೆವದ್ವಿ ಪರಿಚರಣಾಮೃತದಲಿ |

ಬಿಡುವನೆ ಶೈಥಿಲ್ಯವ ರಾಹುಗ್ರಾಹವಿಧುವು ? ||

ಕಳುಹುವೆ ಯೋಗಕೆ, ಏನೆಪರಾಧಕೆ ? ಪ್ರೇಮಾಭಕುತಿಯ ಬಿಡಿಸಿ |

" ಸೂರದಾಸ " ಯಾರಿಹಳು ವಿರಹಿಣೆ, ಬಿಟ್ಟುಗುಣರಾಶಿಯ ಮುಕ್ತಿಬೇಡಿ ||

6

ಪೇಳುತ್ತವೆ ಇಷ್ಟನು |

ಪರಮ ಮುಖಿ ಅತಿಕ್ರತಗಾಹ, ನಿನ್ನಗಲಿದ ಗೋಗಳು ||

ಕರೆಯುತ ಕಷ್ಟೇರ್ಮಗಳೆಯ, ಎರಡೂ ಕುಗಳಲಿ, ಕೂಗಿದರೆ ಹಾಯ್ದುವು ಗೋಗಳ
ಮಾಡಿದರೆ ನೀ ಗೋ ಮೋಹನವ, ಮೂೂಮೂೂ ಗೋದ್ದುವು ಗೋಗಳು |

ಬೀಳ್ತುವು ಮೂರ್ಛೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ, ಅತಿ ಅತುರದಿಂ ಗೋಗಳಿಂತು ||

" ಸೂರ ", ನೀರಿಂ ಮೇಲೆ ಸದ, ಮೀನಿನಂದದಿ ಈ ಗೋವ್ವಳು ||

7

ಜಯತಿ ನಂದನಾಲ, ಜಯಜಯತಿ ಗೋಪಾಲ |

ಜಯತಿ ಜಯತಿ ವೃಜವಾಲ-ಅನಂದಕಾರಿ ||

ಕೃಷ್ಣ ಕಮನೀಯ ಕಮಲ, ಕೋಭವಕಮಲ ಸುಗಂಧ :

ಮುಲಲಿಯ ಮಧುರಧೂನಿ ವನವಿಹಾರಿ ||

ಘನತ್ಯಾಮ, ದಿವ್ಯತನು ಪೀತಾಂಬರ ಧಾಮಿನಿಯ |

ಇಂದ್ರಧನು ಮೋರಮುಳುಕಿ ದಂದದಿ ಮೆರೆದಪ್ರಭು ||

8

ಸುಂದರ ಉರದಿ ಮಾಲೆಯುಕುಲದಿಮಗಳೆಯ ಅಂದವು ಚಂದವು!
ಗಣಿತು ಹಾಸ್ಯದಿ ಕೈಲೋಕ್ಕ ಮೋಹಿಸಿ ಮೆರೆದೆ ||

ಸುರಭಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದಿ, ಗೆಳೆಯರೆ ಭುಜದಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು |
ಪ್ರಿಭಂಗಿ ಸುಂದರಬಾಲ ಆನಂದದಿ ವಿರಾಜಿಸುತಿಕನು ||

ವಿಕ್ರ ಪೂರಣಕಾಮ, ವಿಶಾಲ ಕಮಲ ಲೋಚನ |
ಲೋಭೆ ಮೋಹಿ ಕೋಟಿರಾಮರು, ಲಜ್ಜಿತರಾದರು ಬಾಲ ||

ಯತ್ನೋವಳಂ ಸೂರ ಸುಕವಿವಾಕ್ಯತಂ ಸಾಗರಂ, ಶ್ರೀವಲ್ಲಭಾನು ಗೃಹಾತ್ |
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಬಾಲ ಚರಿತಂ ವಿತನುತೇ ಭಕ್ತಿಂ, ಕೃಷ್ಣ ವರಪುಷ್ಪಜ್ವಲೆ ||

ತಥೈವಾಖಿಲ ಹೃತ್ತಮೋಪಹಮಿದಂ ಕೃತಂ ಭಾವಾನುವಾದಂಮಯಾ |
“ ಲೋಚಿ:”, ದಾಸ್ಯಾ ಭಕ್ತಪ್ರಹಾಸನುಕ್ತ, ಕಾಂತಿ ಫಲದಂ ಕೃಣತ್ಯಾ ಸಾದರತ್ ||

ಮಂಗಳಂ

ರಾಗ-ತಾಳ

ಗೀತೆ	ರಾಗ	ತಾಳ	ಪ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	ಹಂಸಾವೇರಿ	ಅರಿತಾಳ	1	1
1 ನೋಡು ಪರಿಮುಖವ	ಕೇದಾರ್	ಚತುರಶ್ರ		
	ಕಲ್ಯಾಣಿ	ರೂಪಕ	1	3
2 ಎಲೆ ಸಖಿ ಮುದುಕಿಹರಿದ್ವರು	ಹಂಸಾವೇರಿ	..	2	3
3 ಅದರೊಡನೆ ಹರಿ ಗೋಕುಲದ	ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ	ಅರಿತಾಳ	3	4
4 ನಾ ಕೇಳದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಮನ	ವರಾಹ	ಅರಿತಾಳ	5	4
5 ಈ ದಿನ ನಂದನ ಬಾಗಿಲಿ ಗುಂಪು	ವೇಗದ	ಚತುರಶ್ರರೂಪಕ		
		" ಪ್ರವೃತ್ತಿ	4	4
6 ಹೊಸದಾ ಸಂಧ್ಯೆಗೆ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲ	ಅರ್ಧೇರಿ	ಅರಿತಾಳ	5	6
7 ಕೇಳು ಸಂಶೋಧನೆ ಬಹು	ವೇಗದ	ವಳಿತಾಳ	7	5
8 ಕೊನೆಮೈ ನಡೆಗೆ ಗೋಪಾಲನ	ಕನ್ನಡ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಪ್ರವೃತ್ತಿ	8	5
9 ವೃಷದ ಒಂದು ಮನೆಮಾಡು	ಚಕ್ರವಾಹ	ಪ್ರಶ್ನಪ್ರವೃತ್ತಿ	9	6
10 ಪ್ರಾತಿಕಾಳದಿ ಅಂಗಣದಿ ಶ್ಯಾಮಲೆ	ಹಮಮ			
	ಕೋದಿ	ರೂಪಕತಾಳ	10	6
11 ಬಹು ಕಾಂತಿಯ ಕಂತು ಮರುಕಾಳು	ಮಧ್ಯಮಾವತಿ	ವಳಿತಾಳ	13	7
12 ಕಿರುಕಿರು ಎಮ್ಮೆದ ಹುಡುಕನ ಮಡಿಲಿ	ಕುಂಜರರಾಜ	ವಳಿತಾಳ	12	7
13 ಒಡಿದು ಕೈಯಲಿ ಕಾಲ	ಸಾವೇರಿ	ಅರಿತಾಳ	14	7
14 ಸಖಿ ಪರಿಮುಖವೆನಗೆ	ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ	ಅರಿತಾಳ	15	7
15 ಕಿರುಕಿರು ಕುದ್ರಿತ ಹುಡುಗನು ಹರಿ	ಕಂಕರ	ಅರಿತಾಳ	17	8
16 ಮಗನ ಮುಖದ ನೋಡಿ	ಸಂಧ್ಯಾಭೈರವಿ	ವಳಿತಾಳ	18	8
17 ಅಂಗಣದೊಡನೆ ಹುಡುಕನ ಮಗನ	ಭೈರವಿ	ಅರಿತಾಳ	20	9
18 ಈ ದಿನ ಮಂಜುಷಾದಿ ಮೊಳಗುತಿದೆ	ಗೌಳಿ	ಚತುರಶ್ರ		
		ರೂಪಕ	21	9
19 ಕಂಠ ಪಾಪೆರಗುವೆ ನಿನ್ನ ಅರವ ಮುಖ	ಭಾಗ್ಯಾ	ವಳಿತಾಳ	22	10
20 ಬಾಲ್ಯಗೋಪಾಲ ಎನ್ನ ಬಾಲ ಅರೋ	ಕಮಲ್	ಅರಿತಾಳ	24	11
21 ಕಂದನ ಮಡಿಲರಾಡಿಸುತಿದೆ ಸಂದನರಾಜ	ಮಧ್ಯಮಾವತಿ	ಟೀಕ್	26	11
22 ಕಣಿ ಕಣಿ ಮನಕೊಟ್ಟಿರು	ಪನ್ನಾಪುತ್ರಾ	ಚತುರಶ್ರ ರೂಪಕ	1	13
23 ಬಹು ಎಡಗು ಹೋಡೋಗೋಪಾಲ	ರೇಡ್‌ಗೌಳಿ	ಚತುರಶ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ	2	13
24 ಹೋಡೋಡನೆ ಹೋಡೋ	ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ	ಚತುರಶ್ರ ರೂಪಕ	3	14
25 ಮಲಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಮಮ	ಭರತ್	ವಳಿತಾಳ	2	15

ಗೀತೆ	ರಾಗ	ತಾಳ	ಪ. ಸಂಖ್ಯೆ	ವೃತ್ತ
26 ಮಲಗಿ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಹರಿಯು	ಕೇದಾರಗೌಳ	ಪ್ರಪ್ತರೂಪಕ	3	15
27 ಕೈಮುಗಿದೆ ನಿನ್ನೆ	ಕಾನಕ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಪ್ರಪ್ತರೂಪಕ	5	16
28 ತನಗುತಿಹಳು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಹಸು	ವೈರವಿ	ಪದಿತಾಳ	4	16
29 ಕೋ ಕೋ ಕಂದರಂಗ	ಅರವಿ	ಅರಿತಾಳ	6	16
30 ಮಂದಿ ಅಥಲಾಹುರಾಗು	ನಾಟಕರೂಪಿಣಿ	ಅರಿತಾಳ	1	18
31 ಮಂದಿ ಮಂದಗೃಹಿಣಿ	ಮಧ್ಯರೂಪಕ	ಅರಿತಾಳ	2	18
32 ಚಲುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಡುವಿಡ್ಡು	ಸಂಧ್ಯಾವೈರವಿ	ಅರಿತಾಳ	3	18
33 ಚಲುವಿನ ಮೆಲ್ಲುವಿನ ಚಿಕ್ಕಿಯು	ಅನಂದವೈರವಿ	ಪ್ರಪ್ತ		
		ಪ್ರಪ್ತರೂಪಕ	5	19
34 ಬಾಲ ಎಲೋವದೆ ಅಂಜ	ಕರವರಪ್ರಿಯ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಪ್ರಪ್ತರೂಪ	4	19
35 ಅಮೃತ ಮಂದರಂಗಲಿ ಗೋವಿಂದ	ಸಹಜ	ಅರಿತಾಳ	6	19
36 ಎಂದಿರೂಪಿತ ಗೋವಾಲ	ಧನ್ಯಾ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಅರಿತಾಳ	7	20
37 ಹರಿಯ ವಿಮಲ ಯಶಸ್	ಧನ್ಯಾ	ರೂಪಕತಾಳ	8	20
38 ಯಶೋವಿ ಚರಣವಿಮಲಗಿ ನಿನ್ನ ಗೋವಾಲ	ಸಂಜೋವ್ವ	ಅರಿತಾಳ		
	ಮಧ್ಯಮ		14	22
39 ಶ್ಯಾಮಲ ಬಾಲಗೋವಾಲ ಎಂದಿವೆ ನಿನ್ನೆ	ಮಕುಟ	ಅರಿತಾಳ	1	23
40 ಎಣೆಯುಂಟು ಅಬಲ, ರೇವ	ಕಾಮವರ್ಧಿನಿ	ಅರಿತಾಳ	2	23
41 ಬರುವ ಒಳಗೊ ಹೋರಗಿನ ಕಣ	ಕಲ್ಯಾಣ	ಚತುರಶ್ರ		
		ರೂಪಕ	3	24
42 ಅಮೃತಗತಿ ಅಮೃತ ರೂಪವ ರೋವೆ	ಚಕ್ರವಾಹ	ಚತುರಶ್ರ		
		ರೂಪಕ	4	24
43 ಅನಂದ ಪೊಮ್ಮದಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಯಶೋವೆ	ನಾವರಿ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಪ್ರಪ್ತರೂಪಕ	5	25
44 ಹರಿದರಿ ನಗುತು ಎನ್ನ ಮೊದಲ	ಮಂದರಾಭರಣ	ಪ್ರಪ್ತರೂಪಕ	6	25
45 ಧನ್ಯ ಯಶೋವೆ ಅತಿ ಧನ್ಯವತಿ	ಪಾಣ್ಡುಪ್ರಿಯ	ಅರಿತಾಳ	1	26
46 ಮೆಲೆಯುತಿಹ ಕೀರ್ತಿ ಮಂದಿರೋಲಿವು	ಮಕುಟ			
	ಕೋಡಿ	ಅರಿತಾಳ	2	26
47 ಶಾಲೇರಗವೆ ಶ್ಯಾಮ ಮನೋಹರವನುತಿಹ	ಮರೆಯ ಚಲ್ಯಾ	ಚತುರಶ್ರ		
		ಅರಿತಾಳ	3	27
48 ಕಡೆಯುಂಟು ಬಯಸುವ ಗೋವಾಲ	ಹರಿಮಂ			
	ಕೋಡಿ	ಚತುರಶ್ರಪ್ರಪ್ತರೂಪ	4	27

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಾಠ	ಪಾಠ	ಪಾಠ	ಪ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ
84	ಬೆಂಗಳೂರು ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	8	47
85	ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	9	47
86	ಬೆಂಗಳೂರು ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	10	48
87	ಮುಖವಿಡಿದು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	12	48*
88	ಕಂಡ ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	15	49*
89	ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	16	50*
90	ಸಹಿ ಕಂಡು ಕೊಡಿತ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	19	51
91	ಬೆಂಗಳೂರು ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	18	51
92	ಈ ಬಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	20	51
93	ಅದುಕೂ ಕೊಡಿತ ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	21	52
94	ಕೊಡಿತ ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	22	52
95	ಕಂಡುಕೂ ಈ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	24	53
96	ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	25	53
97	ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	26	53
98	ಬಂದ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	1	54
99	ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	2	54
100	ಅದುಕೂ ಬಂದ ಅಂದರೆ ಅಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	3	54
101	ಅಂದರೆ ಬಂದ ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	5	55
102	ಸಹಿ ಕೊಡಿತ ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	6	55
103	ಕೊಡಿತ ಕೊಡಿತ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	7	56
104	ಅದುಕೂ ನಾ ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	8	56
105	ಕೊಡಿತ ಮುಖವಿಡಿದು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	11	57
106	ಸಹಿ ಕೊಡಿತ ಬಂದ ಸುಂದರ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	1	58
107	ಬಂದ ಬಂದ ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	3	58
108	ಬಂದ ಮುಖವಿಡಿದು ಕಂಡ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	7	59
109	ಬಂದ ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖವಿಡಿದು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	9	60
110	ಬಂದ ಕಂಡುಕೂ ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	2	62
111	ಬಂದ ಬಂದ ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	4	63
112	ಬಂದ ಬಂದ ಅಂದರೆ ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	5	63
113	ಬಂದ ಬಂದ ಗೋಡೆಗೆ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	6	63
114	ಬಂದ ಗೋಡೆಗೆ ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	8	64
115	ಬಂದ ಬಂದ ಕಂಡು ಬಂದ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	14	66

ಕ್ರ.ಸಂ.	ನಿಶಿ	ರಾ.ನಿ	ಪಾ.ನಿ	ಪು. ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ
116	ಅಮ್ಮಾ ನಾ ಗೋಳು	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	1	87
117	ಹೇ ಹರಿ ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ	ಪಂಪಾನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	2	97
118	ಹ್ಯಾಳು ಬಡವರಾಧಾರಿ	ದೇಶ	ಅರಸೀಕೆರೆ	3	97
119	ಹರಿಮುಖಿನೆ ನೆಗೆ ಕುಡ್ಕು	ಪಂಪಾನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	4	97
120	ಎರಡೆರಡೊಂದನು ಮರಣಿಲ್ಲಮಯ್ಯ	ಮುಗಾರಾಧಾರಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	6	98
121	ಬರುವುದು ಸುಖ ಗೋಪಾಲ ಗಾಂಧಿ	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	7	98
122	ಕಾಂಚೇನಂದಿ ಕುಡ್ಕು	ಪಂಪಾನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	8	99
123	ಎಲೆ ಮುಂದೆ ಎನ್ನ ಗಾಂಧಿ	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	1	101
124	ಮುಂದೆ ಗೋಪಾಲ ಎನ್ನ ಕುಡ್ಕು	ಕುಡ್ಕು	ಅರಸೀಕೆರೆ	2	102
125	ಕುಡ್ಕು ಮುಂದೆ ಗಾಂಧಿ	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	4	102
126	ಮುಂದೆ ಅರಸೀಕೆರೆ	ಮುಗಾರಾಧಾರಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	5	102
127	ಕುಡ್ಕು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ	ಕುಡ್ಕು	ಅರಸೀಕೆರೆ	7	102
128	ಮುಂದೆ ಕಾಂಚೇನಂದಿ ಕುಡ್ಕು	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	7	102
129	ಕುಡ್ಕು ಮುಂದೆ ಗಾಂಧಿ	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	8	103
130	ಕುಡ್ಕು ಮುಂದೆ ಕುಡ್ಕು	ಕಾಂಚೇನಂದಿ	ಅರಸೀಕೆರೆ	7	16

ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ

॥ ಶ್ರೀ ॥

ರಾಗ: ಹಂಸಧ್ವನಿ

ತಾಳ: ಆದಿತಾಳ

ಆರೋಹಣ—ಸ ರಿ ಗ ಪ ನಿ ಸಾ
2 3 3

ಅವರೋಹಣ—ಸ ನಿ ಪ ಗ ರಿ ಸಾ
3 3 2

॥ ಎ ಸಾ ಎ ನಿ ಪಾ | ಪ ಗ ನಿ ಪ ಗ ಪ ಗ ರಿ || ಸಾ ಸ ರಿ ಎ ಗ ಗಾ | ಪಾ ಪಾ ||

॥ - ವಂ ದಿ ಪೆ | ನಿ - ನ್ನ - ಚ - ರ - || ಣ ಕ ಮ ಲ ಕೆ | ಸ್ವಾಮಿ ||

॥ ಎ ಎ ರಿ ಎ ಗ ಪಾ | ಪಾ ಪಾ ಗ ಪ ನಿ ಗ || ಪಾ ಗ ಪಾ ನಿ ಸಾ | ನಿ ಪ ನಿ ರಿ ||

॥ - ಯಾ - ರ ಕೃ | ಪೆ ಯಿಂ ಹ - ತ್ರಿ - || ದ ಹೆ ಳ ಪ - | ಗಿ ರಿಯ - ||

॥ ಎ ಸೆ ಗಾ ರಿ ಸಾ | ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸೆ ರಿ || ಎ ನಿ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ | ಗ ರಿ ಗ ಪ ನಿ ಸೆ ||

॥ ನೋ - ಡಿ ದ | ಕ - - - ಣ್ಣಿಂ - - - || - ಕು - ರು - ಡ | - - - - - ||

॥ ರಿ ವಂ ದಿ ಪೆ ನಿ ನ್ನ ಚ ರಣ ಕ ಮ ಲ ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ -

॥ ಎ ಗಾ ಎ ಪ ಪಾ | ಗ ಪ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ || ಎ ನಿ ಸಾ ರಿ ರಿ |

॥ ಕೆ - ಳ ದ | ಕಿ - ವು - ಡ - - - || - ಆ ಡಿ ದ |

ಗ ರಿ ಸ ರಿ ಗಾ ಗಾ ||

ಮಾ - ತ - ಮೂ ಗ ||

॥ ಎ ಗಾ ರಿ ಗಾ | ಪಾ ಪಾ ಗ ಪ ನಿ || ಎ ನಿ ರಿ ಸ ನಿ ಪಾ | ಗ ಪ ಸ ನಿ ಸಾ ||

॥ - ಏ - ರಿ ದ | ರಂ ಕ ಳ - ತ್ರ || - ಚಾ - ಮ ರ ದ | ಸಿಂಹಾ ಸ ನ ವ ||

॥ ಎ ಸಾ ಎ ಸೆ ಸೆ ನಿ | ಪ ನಿ ರಿ ರಿ || ಎ ಸೆ ರಿ ಎ ಗೆ ರಿ || ಎ ಸೆ ರಿ ಸಾ ||

॥ ಸೂ - ರ ದಾ - | - ಸ ಸ್ವಾಮಿ || - ಕ ರು ಣಾ - - | - ಮ ಯ ||

॥ ರಿಂ ರಿಂ ರಿಂ | ರಿಂ ಮರಿಂ ರಿಂ ಸಾ | ನಿರಿ ಸಾ ಸ ನಿ | ಪ ನಿ ಸಾ ಸಾ ॥
॥ ಸೂ ರ | ಶ್ಯಾ - - ಮ ನ | ಅ - ಧೃತ - | ಲೀ - ಲೆ ಯ ॥

॥ ಪ ಪ ರೀ ಸಾ | ನಿರಿ ಸ ನಿ ಪಾ | ಪ ನಿ ಸ ನಿ ಪ ಮ ರಿ ಮ ರೀ ಸಾ ॥
॥ ಮು ನಿ ಜ ನ | ರು - ಇ - ದ | ಅರಿ ಯ - ದಾ - | - - - ದ ರು ॥

—ಹರಿ ಕಿಲಕಿಲೆನ್ನು ತಿಹ ಯಶೋದೆ ಮಡಿಲರಿ—

ಗಡಗಡ ಸದ್ದಿಗೆ

ರಾಗ : ಹಂಸಧ್ವನಿ

ತಾಳ : ಆದಿತಾಳ

ಆರೋಹಣ—ಸ ರಿ ಗ ಪ ನಿ ಸಾ
2 3 3

ಅವರೋಹಣ—ಪ ನಿ ಪ ಗ ರಿ ಸ
3 3 2

ಪಲ್ಲವಿ

॥ ೇೇ ಸೆ ಸಾ ನಿ ಪಾ | ಪ ಗ ನಿ ಪ ಗ ರಿ ಸಾ ॥ ೇೇ ಸ ರೀ ಗ ಗಾ ॥ ಪ ಪ ಪ ಪ ॥
ಗ ಡ ಗ ಡ ಸ - - - ದ್ದಿ - ಗೆ - - ಭ ರ ಭ ರ ಕುಣಿಯುವ |

॥ ೇೇ ಗ ರಿ ರಿ ಗ ಪಾ | ಪಾೇೇ ಸ ನಿ ಪ ನಿ ॥ ಸಾೇೇೇೇೇೇ ॥
- - ಮೋ ಹ ನ ನಾ - ನೋ - ಡಿ ರೇ - - - -

॥ ೇೇ ಪ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸಾ | ರಿಂ ರಿಂ ರಿಂ ರಿಂ ॥ ೇೇ ಸ ರೀ ಗ ರೀ ॥ ಗಾ ರಿ ಸ ॥
- - ಕ - ಟಿ ಕಿಂ - ಕಿಣಿ ಪ ದ - - ನೂ - ಪು ರ ನಾ - ದ

॥ ೇೇ ನಿ ಗಾಂ ರಿ ಸಾ | ಸೆ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸೆ ರೀ ॥ ೇೇ ನಿ ರಿ ಸೆ ನಿ ಪಾ |
- - ಸ ಹ ಜ ದಿ ಸೇ - - ರಿ ಹ ದು - - ಕೇ - ಳ -

॥ ಗ ರೀೇ ಗ ಪ ನಿ ಸೆ ॥ ರಿೇ
ರೇ - - - - -

ಚರಣ

|| ಛ ಛ ಪಾ ಪ ಪಾ | ಗ ರಿ ಗಾ ಪಾ ಛ ಛ ||

ಸ್ವ-ರಾ ಜ ಟಿ -ತ ಮು - -

|| ಛ ಛ ಗ ಪಾ ನಿ ಪಾ || ಪ ಗ ನಿ ಪ ಗಾ ರಿ ಛ ||

- - ಕ್ಕಿ ನ ಪಾ ರ ಮ- - - ಧೈ ಛ - -

ಛ ಛ

- -

|| ಛ ಛ ಪಾ ಗ ರಿ ಛ | ಸಾ ರಿ ಸ || ಛ ಛ ಗ ಗಾ ರಿ-ಗಾ || ಪಾ ಪ ಪ ||

ಪ್ಯಾ--ಘ್ರ--ಸ- - ಖಿ - - - ರಾ ಜಿ ವೃ ಮು ನೋಡಿ ರೇ- -

|| ಛ ಛ ಪಾ ಗ ರಿ ಗಾ | ಪಾ ಛ ಛ ಸ ನಿ ಪಾ || ಛ ಛ ಗ ಪಾ ನಿ ರಿ || ಸ ಸ ಸಾ ||

- - ನೋ ಡ - ಲು ಅಂ - ದ - - - - ಹೇ - ಳ - ಲ ಸ ದ ಳ

|| ಛ ಛ ಗ ರಿ ಸಾ ಛ | ಸ ನಿ ಪಾ ನಿ ಸ ರಿ || ಛ ಛ ನಿ ರಿ ಸೆ ನಿ ಪಾ ||

- - ಳಾ ಪ ಮ ಯೊಂ - - - ಮ - - - - - ನ - ದ - ಕಿ

|| ಗ ರಿ ರಿ ಗ ಪ ನಿ ಸ || ಛ ಛ ||

ಳ - ದಿ ರಿ - - - - -

- ಗ ಡ ಗ ಡ -

ಮೊದಲನೆ ಚರಣದಂತೆ ಹಾಡುವುದು—

ಕಂಡು ಕಂಡು ನಂದ, ಸಂತನ ಮುಖವ

ಸುರನರರಾನಂದಿತರಾದರೆ

‘ ಸೂರ ’ ಭವನದಂಥಕಾರನಿಗಿದ ಜವರಿ

ಯಶೋದೆ ತನ್ನ ತಾಮೋಕ್ಷಿದಳು

—ಗಡಗಡ—

ರಾಗ: ಹಂಸಾನಂದಿ

ತಾಳ: ಆದಿತಾಳ

ಅರೋಹಣ—ಸ ರಿ ಗ ಮ ದ ನಿ ಸಾ

1 3 2 2 3

ಅವರೋಹಣ—ಸ ನಿ ದ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ

3 2 2 3 1

ಪಲ್ಲವಿ

|| ಃ ಃ ಸಾ ಃ ಸ ಸಾ | ಸ ನಿ ನಿ ದ ದಾ ಮಾ ||
ಬಾ - ಲ ಗೋ ಪಾ - - - ಲ - ಗೆ -

|| ಃ ಃ ಗ ನೀ ದ ಮಾ || ಗ ಮ ದ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ ||
- - ಇ - ಷ್ಯ ವು ಬೆ - - - - - ಳ್ಲೆ - ಯಿ -

|| ಃ ಃ ಸ ನೀ ಸ ರೀ | ಗ ಗ ಗ ಗ ||
- - ಮ ನ - ಮೋ - ಹ ನ ಕ್ಷ ಣ

|| ಃ ಃ ಗ ನೀ ದ ಮಾ || ಗಾ ಃ ಃ ಗ ಮ ದ ನಿ ||
ಹ ಸಿ ದಿ ರ ಲಾ - - ರಾ - - - -

|| ಸಾ ಸ ರಿ ನೀ ಸರಿ | ಗಾ ಗಾ ||
- - ಇ - - - ದ್ವ ರೇ ನಾ -

|| ಃ ಃ ರಿ ಮ ಗಾ ರಿ ಸ || ಸ ರಿ ಸಾ || ಃ ಃ
- - ಪ - ಣ ವ - ತೊ ಡು ವೆ -

ಅನುಪಲ್ಲವಿ

|| ಃ ಃ ಗಾ ಗ | ಗಾ ಮಾ ಗ ರಿ ಗಾ ||
ಕಂದ ಏ - - - ಳು - ವ

|| ಃ ಃ ಗ ನೀ ದ ಮಾ || ಗ ಮ ದ ಮ ಗ ರಿ ಸಾ ||
ಮೊ ದ ಲೇ - ಕ - ಡೆ - ಗೋ - ಲ

|| ಃ ಃ ಸ ರಿ ಗಾ ರಿ ಃ | ಸ ರಿ ಸಾ ||
 -- ತಂ - - - ದಂ ಮೊ ಸ ರಾ

|| ಃ ಃ ಸ ರಿ ಗಾ ರಿ ಃ || ಗಾ ಃ ಃ ||
 -- ಕ - ಡೆ ಯೊ ವೇ - -

|| ಃ ಃ ಗಾ ಗ ಗಾ ಃ | ಃ ಃ ಃ ದಾ ದ ಮೊ ||
 -- ಇಂ ದ್ರ ವೆ - - - ಬಂ ದ ರೊ -

|| ಃ ಃ ಮ ದಾ ನಿ ಸಂ || ಸ ನಿ ರೇ ಸಂ ||
 -- ಟಿ ದ ಲಾ ರ ಹ - ಟಿ ವ

ಃ ಃ ಸ ರೇ ನಿ ಸಂ | ನಿ ದ ನಿ ದ ಮೊ ದಾ ||
 -- ನಾ - ಬ ಲ್ಲೆ ತ್ಯಾ - - - - ಮ ನೆ -

|| ಃ ಃ ದ ನಿ ಸಾ ನೀ || ಸಾ ಃ ಃ ||
 -- ಅ - - - - ಟಿ ದ - - -

|| ಃ ಃ ಸ ರಿ ನೀ ಸರಿ | ಗಾ ಃ ಗ ಗಾ ರಿ ||
 -- ಮೂ- - ಟ್ತಿ- ಕ - ಣ್ಣಾ ನ- ವ

|| ಸ ನಿ ಗ ರಿ ಸ ನಿ ದ ನಿ || ನಿ ದ ಮ ಗ ಗ ಮ ದ ನಿ ||
 ಬಾ - - - ಯೊ - ತೆ - ರೆ - - - - ದಾ - - - -

|| ಸಾ
 --
 --

— ಅನುಪಲ್ಲವಿಯಂತೆ —
 ಕೃ ಮಂಗಳವೆನಂದ ಸುವೃತ್ತನಿಗೆ
 ಅಚ್ಚಿತ್ತವ ನಿಮ್ಮ ಸೂರನ ಪಡೆವ.



ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕುರಿತು

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಸಂತಸೂರದಾಸರ ಪದಗಳ ಕೃಷ್ಣ ನೆ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಚಿಲ್ಲುತ, ಮೆಲ್ಲುತ, ತಿನ್ನುತ, ಮೆತ್ತುತ' ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ನೋಡುವ ಮೊಸರನ್ನವ'—ಈ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಿ.

ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಮದಭಿನವರಾಮಾನುಜ ಪರಕಾಲಮಠಾಧೀಶ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

ಸಂತ ಸೂರದಾಸರ ಬಾಲಲೀಲಾವದ ಅನುವಾದ ರಸವತ್ತಾಗಿಯೂ, ಅಪ್ಪಾದಕರವಾಗಿಯೂ, ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹರು.

ವರಕವಿ ಪ್ರ.ತಿ.ನ.

ಸರೋಜಮ್ಮನವರು, ಸೂರದಾಸರ ಕೃಷ್ಣ ನೆ ಬಾಲಲೀಲೆಯ ನಾನಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಶಬ್ದ-ಚಿತ್ರಗಳು ಕಣ್ಣೆದುರು ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಧಾಟಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ತುತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸೂರದಾಸ ಪ್ರಣೀತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನೆ ಬಾಲಲೀಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಗುಣಗವಾಗಿ ಉಚಿತ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿರುವುದು ಸರೋಜಮ್ಮನವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಈ ವಿಧಾನವು ಬಹಳ ಮನೋಜ್ಞ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ನಾ. ನಾಗಪ್ಪ

ಮೂಲವನ್ನು ಓದಲಾರದವರಿಗೆ ಈ ಅನುವಾದವು ತುಂಬ ನೆರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೇಷವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದಿತವಾಗಿರುವ ಅನುವಾದಕರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ, ಸತತವಾದ ಶ್ರಮ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದವು ಸೂರದಾಸರ ಬಳಗಣ್ಣಿನೆದುರು ಮುಳಿದ ಬಾಲಗೋಪಾಲನ ಲೀಲಾ ವಿಲಾಸವನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಡೆಯಲು ಈ ರಸವತ್ತಾದ ರಚನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ಯುತವಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ಸಂತ ಸೂರದಾಸರ ಅರಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ವೃಜ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಗೇಯಕೃತಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದವು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತಾವಲ್ಲದೆ, ಮೂಲದ ಭಾವವನ್ನೂ, ರಸಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನೂ, ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರೋಜಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಮಿತ್ರರ ಸಂಗೀತದ ನೆರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕವಿವ್ಯಯವು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ರಸದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ರಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ

ಮೂಲಪದಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಪದ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹುಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಮೂಲ ಪದಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭಜನ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಭಜನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲೂ ಮೂಲ ಪದಗಳ ಭಾವ, ಅರ್ಥಕ್ಕೆ, ಅಪೋಹ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಯಭೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅನುವಾದ ಮೂಲಕೃತಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ (faithful) ಇದೆ.

ಮೇ. ರಾಜೇಶ್ವರಯ್ಯ